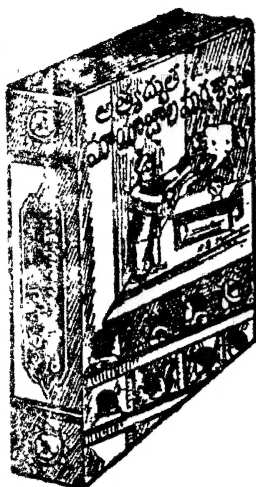


# అత్యద్భుత మాయాజాల మర్కతాస్త్రము

కర్త: మంత్ర విద్యాప్రవీణ శ్రీ కృష్ణ  
(సుమారు 40 చిత్రములతో కూడినది)



ఇది అత్యద్భుత గ్రంథరాజము. ఇట్టిది యిదివరకు వెలువడలేదు. మంత్రతాస్త్రము, శాస్త్రార్థజేతములలో ఎక్కువ ప్రచారము గల మెస్మరిజమునకు సంబంధించిన అనేక ఉద్బంధముల ఆధారంతో ఇది వ్రాయబడినది.

ఈ పుస్తకములోని విషయములు సంప్రదానాత్మకములను గలిగించును. దీని సహాయముతో ఇంద్రజాలములు తమ విద్యను అభివృద్ధి చేసికొనవచ్చును. ఇతరులు ఈ తాస్త్రము నభ్యసించి ప్రదర్శన లిచ్చి తమ మిత్రులను మంత్రమయరచవచ్చును లేక ఈ విద్యను పృథ్వికి జేసికొని ధనార్జన చేయవచ్చును.

ఇంద్రజాల, మంత్రాద్రజాలములకు సంబంధించిన అనేక విషయములు తేట తెనుగున వివరింపబడినది. ఈ స్త్రలాఘవము, దృష్టిప్రసరణము లతో చేయదగిన జాలములు, తంత్ర, మంత్ర, యంత్ర, తైల, అంజనముల సహాయముతో ప్రదర్శించువట్టి జాలములు, సుమారు రెండు పేజుల పైగ వ్రాయబడినది. 420 పేజీలు గ్రంథము.

విషయములు కొన్ని: ఏనుగుతలను అంతరిక్షమున నిలుపుట, పాములు, తేల్లు మున్నగు విషజాతువులను అప్పుడే పూడు సృష్టించుట, గచ్చికాడెలు తువ్వము, వశ్యవిధానము, కుక్కను సింహము చేయుట, మంచుచున్న దీప మెగురునటుల చేయుట, వీడునలలో నందనోద్యాన వనమును సృష్టించుట, నీరునిండిన తటాకమును యెండజేయుట, నిప్పు లేకనే అన్నము వండుట, సింహ, శార్దూలములను ఎప్పుడో పూడు సృష్టించుట, కనుకట్టు విద్యలు ఇటువంటి మహాద్భుత జాలములు విదేశములలో ప్రచారములోగల ఎన్నియో వింతజాలములు గలవు.

• పి. వి. కృష్ణా ట్ క్ డిపో, తపాలు పెట్టె నెం 1806 మదరాసు-1

శ్రీ రస్తు

శ్రీరామచంద్రాయ నమః

# రత్నమిత శాస్త్రము

అయ్యలాభ్య, వాసు-రాభ్య

కవిద్యయ ప్రణీతము

ప్రకాశకులు :

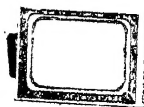
సి.వి.కృష్ణా బుక్ డిపో.,

19/99. అమ్మన్ కోవిల్ పీఠి,

వాల్తాక్కు రోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. 1.

(రిజిష్టర్డ్ కాపీరైట్)

దీనివలె]



# గురుగీతాసారము (అంధ తాత్పర్య విశేషార్థం)



శ్రీరామగురు పరబ్రహ్మహూర్తి మహిమ-చిన్నచారి కంట-కన్నవాఁడధికండు-కన్నపానికంట కలియవా ఁడధికండు-అని వేమనయోగి చెప్పియున్నాడు. మోగమనగా శ్రీహరియందు చిత్తమును లగ్నము చేయుటయే యని ఎరుంగజగును, [కంటితో చూచుటకుగాని మనస్సుతో భావించుటకుగాని ఏలగు ఇటువంటి [O] పూర్ణమును మనయెదుట ఆధారముచేసికొని] దానిమూలమున నిర్గుణుండగు పరబ్రహ్మమునందు మనస్సును నిలుపవలె నని బ్రహ్మహూత్రమునందు చెప్పబడున్నది. గనుక అనేక ఉపనిషత్తులు, పురాణములు మొదలగు 62 గోదాంత గ్రంథములయందుండు సారాంశములను దృష్టాంతపూర్వకముగా పొందుపరచియుండు [గురుగీతాసారము అంధ తాత్పర్య విశేషార్థ సహితము] నందు 284 శ్లోకముదలు, 298 శ్లోక వరకు యుండు రాజయోగ సామ్రాజ్యమును శాంతముతో చదివి పైన ముద్రించియుండు పటమువలన యార్యదర్శణమను విషయములను చక్కగా గ్రహించి పరబ్రహ్మమునందు చిత్తమును, నవశ్శివాయ, నారాయణాయ, వాసుదేవాయ, అగు ధ్యానములలో నే ధ్యానము చేతనై నరు మనస్సును లగ్నము చేయుదుమేని అంత్యమున జన్మరాహిత్యమైన పరమపదమును లాందగలము.

- 15-00

నాణ్యమైన పైండు అందమయిన బాల్కతో 322 పేజీలుగల గ్రంథము.  
పి. వి. కృష్ణా బుక్కు-డిపో, తపాలుపెట్టె నెం. 1805 మద్రాసు-1

శ్రీ రస్తు

శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః

# రెట్టమీత శాస్త్రము

## వ్రథమాశ్వాసము

శ్రీరత్నాకరసంభవోక్తికలనం జెన్నొంది గగ్గాదిమ

ర్యారూఢింగని మేఘమాలికసము ద్యత్కాంతి రాణించి య

త్యోరు శ్రీమహిరాన్యయస్థితి దగ్గజ్యోతిర్మయుండై ననీ

తారామప్రభుఁ డేలు వేంకటనరేంద్రశేష్ఠు నెల్లప్పుడున్.

1

శా. లీలాస్యోపజితామృతాంశుకళ హాళిం గేలుదో యెత్తియు

ద్వేలప్రీతి హరించుగౌరికుచముల్ వీక్షించునాసక్తి ద

త్కాలతేపముఁ గోరుప్రామిటి పురాధీశుండు భోగీశ్వరుం

డేలుం దిమ్మనృపాలు వేంకటధరి త్రీశాగ్రణిన్నిత్యమున్.

2

చ. ఎలమిసమస్తభాగ్య సుమహేశుండు స్రష్టయువేల్పు పెద్దసా

జెలగుంచునుండు బ్రహ్మను విచిత్రముగాఁ దనమాటలోపలన్

మెలఁగఁగ జేయుభాంతి సమిధకళావతి పెద్దతిమ్మభూ

తలపతి వేంకటేంద్రునకు ధన్యతనోక్తు లొసంగు వేడుకన్.

3

మ. కలుషధ్వంతవికర్తనం డగుచు విఘ్న స్వామియై శర్వమం.

గళ సర్వజ్ఞుడు గారవింపఁగ దివౌకశ్రేణికాపూజ్యుడై

యలరున్ సిద్ధిగణేశ్వరుం డెపుడును ద్యత్కార్యసంసిద్ధిబు

ద్ధిలసత్ప్రేక్షిమమిచ్చి వేంకటధరి త్రినాథు రక్షించుచున్.

4

శా. శ్రీరంగేశ్వరుఁడే యితండని బుధుల్ సేవింపఁగా బోధవి

ద్యాయాధోన్నతి మించుదన్యుఁ డహితా హంకారవిధ్వంసకర్ష



గూరేంద్రా న్వయ వార్ధి చందగురుముఖ్యున్ మేరుధీరున్ మహా  
దారున్ వేంకటభట్టరార్యుఁ దలఁతున్ తాత్పర్య మింపొందఁగన్.

గీ. ఘనుల ప్రాచేతన త్యాస కాళిదాస  
భారవి మయూరు నన్నయ భట్టు తిక్క  
యజ్ఞ నాశంభుదాసుని నభినుతింతు  
సంస్కృతాంధ్ర కవిత్వవి శారదులను. 6

వ. అని యిష్ట దేవతా ప్రార్థనంబును బురాతన సునకస్తోత్రం  
బును గావించి యేనొక్కకృతి సకలజన శ్రూతిహితంబుగ నొనర్పం  
బూనియున్న సమయంబున. 7

సీ. శ్రీమ దహోబిల స్వామి మహారాజ్య  
రక్షకుండగుచునే రాజు వెలయు  
నభిరామకామంద కాఖ్యనత్కృష్ణ. ర  
త్నమునకు నేరాజు నాథుండయ్యె  
జానకీనాయక చరణసంసేవనా  
ప్రేధిచే నేరాజు ప్రబలు సిరుల  
నెరయారి పురవరా ధీశాబహుబిరు  
ధాంకుడై యేరాజు యశముఁగాంచె

గీ. నతఁడు కొండ్రాజు తిమ్మభూ పతివరేణ్యు  
తనయు పెదతిమ్మ రాజవతంస గర్భ  
వారిచంద్రుఁడు సత్కుల వర్ధనుండు  
సతతవిభవుండు వేంకట త్సావిభుండు. 8

క. ఒకనాఁడు నిఖిలకోవిద  
సుకవి హితామాత్యా బంధు సుతపీఠభట  
ప్రకరము గొలువఁగ గొలుపుం  
డికథాప్రస్తావ నమ్ము నివృత్తిలంగఁ.

గీ. రాయకవియయ్య నయ్యల రాజవంశు  
ననఘు పిన్నక్కవిభుపుత్రు నయ్యలాభ్యు  
నాగఘనుసూను భాస్కర నామధేయ  
కరుణ దళుకొత్తరావించి గారవించి. 10

వ. తత్కాలోచిత ప్రసంగంబున నిట్లనియె. 11

గీ. ఘనత సుజ్ఞాననిధి రెట్టగనుఁడు మున్ను  
శైలఁగుకన్నడభాషను జెప్పినట్టి  
శాస్త్రమంతయు నేను నీ జనులు వొగడ  
తెనుఁగుభాష యొనర్పంగ దివురునపుడు. 12

సీ. పరిపూర్ణధవళాంగ నవఘనదివ్యతే  
జమున మించినశంఖ చక్రములను  
కరయుగ్మమునదాల్చి కనకవీరముఁ బాణి  
యుగమున సూది యు త్యుజ్వలముగ  
నిజహస్తమున రెండు భుజమురపై శోణ  
కాంతులెంతయు స్పృశ్చికాశముగను  
గొంచెంబులోఁ జెలి కొణనకలఱ్ఱని  
చాయలు మెఱయు గే సరచయంజు

గీ. మరిగరపు వెంట్రుకలరీలి నుల్లసిల్లు  
రామచంద్రుఁ డహోబిల స్వామి యగుచు  
కరణ నాముందటను బొడ కట్టి నవ్య  
హృద్యసూక్తుల నానతి నిచ్చెనిట్లు. 13

క. నీవు దలంచినతలఁపు శు  
బావహము యశోనిధాన మటుకావునఁ ద  
ద్యువినుతమతము గావ్యముఁ  
గా వేంకటస్వప పరిగ్రహము గొనునత్సా. 14

గీ. అని ప్రసాదించినాడు మీ రవివేష  
మతము ప్రతిపద్యమును మదం కితముగాఁగ  
నాంధ్రభాషానిరూఢిఁ గా వ్యంబుఁ శేయఁ  
జ్జల జనులకు నుపకార మై చెలంగఁ

వ. విశేషించి మీరలు శ్రీరఘునాయక దయాబద్ధ సారస్వ  
తులు రఘువీర శతకనిర్మాణకర్మరాయకవి తిప్పనార్యపాలకులు  
మదీయాశ్రీతులు నగుటం జేసి భవత్కవిత్వము మా కభిమతంబై  
యుండునని సబహుమానంబుగి. గర్హుర తాంబూలాంబరాభర  
ణాది వస్తువులొసంగిన నంగీకరించి యా రెట్టర భీమమూరురాయరబ  
సవశంకరగుతిహన్నబ్బరగండ మానసీయాక్షర మహావిరుదాంకుం  
డును విక్రమసాహ సాంకుండును గాశ్యపగోత్ర పవిత్రుండును నగ్గిన  
వేంకటధరణీ కళత్రునకు నంకితంబుగ వేము రచింపబూని యిక్కా  
వ్యంబునకుఁ దిలకాయ మానంబగు తదీయ వంశావతారం బెట్టిదనిన.

క. భానుఁడు శాశ్వతబహుసం

తానుఁడు రిపునికరతిమిర దళనకటాద్య

ద్భానుఁడు సంతతకరుణా

సూనుఁడు విలసిల్లు నిర్ధరోత్తముఁ డగుచున్ 17

క. అతనికి వైవస్వతమను

వతనికి నిత్యోక్తుఁ డతని వంశమున రఘు

క్షీతిపతి యతని కులంబున

గతకలుషుఁడు రాఘవుండుఁ గ్రమమునఁ బొడమెన్, 18

క. ఆ రామభద్రునకుఁ గుశ

వీరుఁడుజనియించె నఖిల విబుధప్రకారా

ధారుణి డాతని పలమున

భూరిగుణోజ్వలుఁడు కొండ భూతతి పుట్టెన్.

19

శా. అకొండక్షీతిపాలచంద్రుఁడు మహోద్యత్కిర్తిసంపన్నుఁడై

లోకాలోకవిపరీతభూతలసుధీలోకస్తుత ప్రాభవుం

డై కంజాక్షుపదాబ్జభక్తిచతురుండై నిత్యసంధానని

ష్టాకారుణ్యనయాదిద్గుణసమాజస్ఫూర్తిమించెఁ దరన్.

20

ఉ. ఆ నరనాథపుంగవున కాశ్రితరక్షణతత్పరుండు న

న్మావసుయోధనుండు నృప మాన్యుర రాజకిరీటి విస్ఫుర

ద్ధానక శాపరాజితను ధాకరమేఘదధిచి భేచరాం

భోనిధితిమ్మభూతల విభుండుదయించె జగప్రసిద్ధుఁడై.

21

గీ. విమలగుణనిధి తిమ్మ భూ విభునిమార్గ

రాజవర్యుని పుత్రికా రత్నమైన

యక్కమాదేవి వైవాహియై చెలంగి

జలధిసుతఁ బెండ్లియాడిన శౌరీతి.

22

శ. ఆ దంపతులకుఁ బాడమెద

యాదాక్షిణ్యంబురాశి హరిభక్తిని బ్ర

హ్మండు సతతత్యాగ

శ్రీదుఁడు పెదతిమ్మరాజు క్షీతిజనులలరన్.

23

మ. విదళించెన్ సరిరా ధరిత్రి తనభూ విఖ్యాత మేమంచు న

భృదయంబంది యశంబుఁగాంచె మహిలో నుద్దండవిద్యేఘలన్

గదనోద్యతులఁ దొల్లి కల్పి శిరులం గన్నట్టఁ గొండ్రాజు శ్రీ

పెదతిమ్మ క్షీతిపాలమాళి కెనయే పృథ్వీపతు ల్లిక్కులన్.

24

గీ. అట్టి పెదతిమ్మరాజు దైర్యాద్రిరాజు

మంగవిభుగర్వశౌరియో యన గూడుతు

నగంన శిరామణిని పాప సంగమాఖ్యఁ  
ప్రేమ వరియించె విభవాభి రాముఁ డగుచు.

25

క. గుణనిధి యగు తత్కన్యా  
మఃశిజనకున్ బోధజనకు మంజులభాషా  
ఫణిసరు రణవిజయాద్జను  
బ్రహ్మలింపఁ దరలబె గురువ పార్థివవర్యున్.

26

సీ. పృథులవిక్రమశాలి పెదసంగ నృపతియు  
సత్యసంగుఁడు చిన సంగరాజు  
భర్మగుణాధ్యుండు తిమ్మభూపాలుండు  
రుచిరకీర్తిధనుండు రుద్రఘనుండు  
ప్రథనాంగణకిరీటి బసవనరేంద్రుండు  
స్థిరభాగ్యనిధి పెద్ద చిట్టిఘనుండు  
సింధుగాంభీర్యుండు చినచిట్టిధన్యుండు  
సతతధర్ముండు పొట్టి సంగశౌరి

తే. కలిత తేజుండు. పాపసంగప్రభుండు  
ననంగ బరంగిన దొమ్మండుఁ దనయవతుల  
గాంచి విజయసంశీలుఁడై మించె దొర  
మంగరాజత్యగురువ న మ్రాడ్వరుండు.

27

క. ఆగురువ రాజవరునకు  
త్యాగసముద్రునకు నల్లుఁ డయి తెలసె ధరా  
భాగభురంధరతను నా  
భాగుడుఁ చెదతిమ్మరాజు ప్రజలు నుజింపన్.

28

గీ. ధీరశంకరుఁ డాపెద్ద తిమ్మరాజు  
లలితగుణముల నుభయుకు లప్రసిద్ధ

మైన యలపాపసంగమా హ్వయః బలివ్ర  
తాశిరోమణియందు ముదంబుతోడ,

చ. పరపురభంజనో గ్రుండయి భాసిలు దాసరి రాజశేఖరుం  
దిరుపతిధారుణీశుఁ గుల దీపకు వేంకటపార్థివోత్తమున్  
గురుయశుః గృష్ణయప్రభుని కొండలదీరుని బాహుశౌర్యను  
స్థిరు రఘునాథశౌరి జన తిమ్మనృపాలునిఁగాంచె ధన్యుడై. 30

వ. వారలలోన,

31

ఉ. కేసరినైన శౌర్యమునఁ గేరును గీర్తివిహారలీల గం  
గాసరిచంద్ర శేఖరులఁ గాంతల గల్వలరాచవారికెం  
తే సరివచ్చు తిమ్మధర ణీవరనందనవరత్న మైనమా  
దాసరి రాజవర్యుని బుధస్తుతచర్యుని నెన్నశక్యమే. 32

చ. గురుమకిచాతురిన్ భుజగ కుంజరుఁ గేరుచు వార్ధికవృశా  
వరు నతిభక్తి గొల్చునని వారితసూనవిశేసంపదన్  
గురుపతిఁ బోలుచు న్నలఘు కోవిదుడై పెదతిమ్మశౌరి మా  
తిరుపతి పార్థివోత్తముఁడు ధీరుతరేణ్యుఁడు రాజమౌత్రుఁడై. 33

ఉ. రాజధరున్ భజించు ఖగ రాజతురంగున సంస్కరించు నం  
దా జమదగ్ని రాముఁ డన ధాత్రి వహించు హలాయుధామహా  
త్మజసుధాంశుజిత్వర ర నద్వనకీర్తి వహించునట్టి కొం  
ద్రాజవతంసు తిమ్మనృప రత్నము వేంకటరాజు వేడుకన్. 34

ఉ. జిహ్వుని ధిక్కరించుచుఁ బ్రసిద్ధికివైన వైభవంబునన్.  
జిహ్వుని ధిక్కరించు రిజు జిత్వర బాహుపరాక్రమంబునన్  
జిహ్వుని సతతంబును భజించును తిమ్మన రేంద్రుడై మా  
కృష్ణనృపాల శేఖరుఁడు కీర్తిధరుంధరుఁ డెంతపుణ్యుడో. 34

ఉ. చండ లనత్రతాప నయచారు వికాసవిలాసరేఖమా  
ర్తాండలతాంతసాయకులఁ దార్కొని మార్కొనుదాల్చికల్పినా

కొండలరేనిఁ దిమ్మనృప కుంజరసూనుఁడు కొండలయ్య యా  
తం డల శ్రీదరాంశజుఁడె తప్పఁడు పోషణబుద్ధి సంపదన్. 36

ఉ. ధీరనృపానతంసము సు ధరమణీయుఁ డనూనదానవి  
జ్యోరసికత్వభూషణుఁడు ధన్యగుఠాధ్యుఁడు తిమ్మశౌరి నూ  
శ్రీరఘునాథనాజ భళిలే శరణాగతరక్షణంబునం  
దారఘురామునంతటి కృతార్థుఁ డతం డొక రాజమాత్రుడే. 37

చ. స్థిరమతి పెద్దతిమ్మజగ తీవరమాళితపః ఫలంబు స  
ద్గుగుణబంధుకల్పకము కోమలకీర్తివధూప్రియుండు భా  
న్వరవిజయాంగనాయుతుఁడు శాశ్వత రాఘవభక్తి శాలి శ్రీ  
తిరుమలరాజు రాజులు వితీర్ణగుణాశ్రయ విక్రమంబులన్. 38

క. కృతియై రమణీయశుభా  
కృతియై యభయప్రధాన కృతినమ్మతియై  
నుతికెక్కిన పెద్దతిమ్మ  
క్షీతిపతి తిరుమలనృపాల సింహుఁడు జగతిన్. 39

చ. వితతపరాక్రమక్రమవి వేకవిశిష్టజనాననక్షమా  
ధృతినిధి పెద్దతిమ్మమను జేంద్రుని శ్రీ నతిమ్మమేదిసి  
పతితిలకంబు బొమ్మనర పాలుని పర్వతరాజపుత్రి నా  
యతకులశీల మానవతి నొబళదేవి వరించ దేడుకన్. 40

గీ. అవధూమణి యోబన్న యనెడి ఘనుఁడు  
ప్రతిభ చెన్నొందు వేంకట పతివిభుండు  
తిరుమ లేంద్రుఁడు రఘునాథ నరవరుండు  
నాదియగు పుత్రులనుగాంచి ఖ్యాతిమించె. 41

ఉ. ఆచినతిమ్మభూవిభవ కగ్రజుఁ డాశ్రితతల్పశాఖ మే  
భాచతురావనుండు జగతాటి మహావిరుదాంకుఁ డాదితీ

యాచలధీరుఁ డూర్జిత దయానిధి వేంకటరాజ నిత్యధ  
రాచరుఁడుం బ్రవీణుడు నయాధికుడై విలసిల్లు నెంతయున్. 42

గీ. సరసుఁడౌ వేంకటేంద్రుఁడు సాశ్వవంశ  
తిలక మగుఁ గానఁబుత్రిక లలఘుమతుల  
లోన గుణవతి యనఁగ జెన్నైన పెద్ద  
కృష్ణమాదేవిమణిని బరిగ్రహించె. 43

వ. ఆ సాధ్వీరత్నం బైన పెద్దకృష్ణమాదేవియందు. 44

గీ. అది ఘనుఁడైన పెద్ద తిమ్మన్న కృష్ణ  
పార్థివుం డలధీరుండు బసవరాజు  
నిత్యవిభవుండు వీరన్న నీలకంఠ  
ధన్యుఁ లన మించునంద నోత్తములఁ గాంచె. 45

క. శ్రీవెలయఁగఁ జనకృష్ణమ  
దేవీరత్నంబునందు స్థిరభాగ్యవిధి  
భావజనిభు నిరుపాక్షధ  
రా వరునిం గాంచి జగతి బ్రస్తుతి కెక్కె. 49

వ. మరియు నక్కుమారుక్రమం బభివర్ణించెద. 47

మ. పటుసుజ్ఞానకళానిరూఢి మెఱయఁ బ్రహ్మాదు లెన్నైనమా  
రుట గా దీభువియం దగున్ విమతగ ర్వాద్వృత్తి సత్సృష్టి వి  
స్ఫుటసత్యోక్తి నజాతశత్రుకరణిం బొల్పొందుకొండ్రాజు వేం  
కటగాంధీర్యకళావిశేషము దగున్ గన్పట్టు భూపాగ్రణి  
జటలస్ఫూర్తిజెలంగుకృష్ణనృపరాట్స్వామి ధరంగంటికే. 48

క. రాజకళావైఖరి దగ

రాజతభోగమునఁ గుధర రాజ ధరిత్రి

రాజ వదాన్యత వేంకట

రాజన్యసుతుండు మల్లు రాజేంద్రుఁ డిలన్.



క. ఆనదృశవితరణవిద్యా

రసికునకు శౌర్యదైర్య రాజేశునకున్

వసుమతి వేంకటభూవరు

బసవనృపాలునకు నవ్య పార్థివులనయే.

50

క. ధీరుడు శాంధవసుజనా

ధారుడు శూరుడు నితాంత దానవిజితమం

దారుడు వేంకటశౌరి కు

మారుడు వీరన్న రాజ మాత్రుడై ధరణి.

51

ఉత్సాహ. నీలకంధరుం జయించి నీరజారిఁ గేరి యా

పాలకడలి మించి హంస పంక్తిఁ దెగడి పూర్వది

కాల్పకరిని ధిక్కరించి ప్రబలె వేంకటేంద్ర మా

నీలకంఠ రాజుకీర్తినిఖిలదిక్టటంబులన్.

52

క. శిక్షించు ఖిలుని కరుణా

వీక్షించుచు సాధుజనుల వేంకటవసుధా

దక్షుని నిరుపాక్షాధిపు

నక్షుద్రయశోభిరాము నలవియె వొగడన్

53

క. ఈరీతి పుత్రసంసప

దూభరియశోరాజ్యవిజయ బోధకుఁ డయి యా

పౌరుషనిధి పెదతిమ్మ

తొరమణుని వేంకటాద్రి జనపతి యలరున్

54

సీ, వసుమతీభారధూ ర్వహాణనిర్వహాలీల

ఘనకటిప్రభుడు వేంకటవిభుండు

నిఖిలదిశాభోగ నిబిడయశస్సున

ఘనసారవిభుండు వేంకటవిభుండు

సంతానమునకు సంతానమై ఖరి

గర్భాఖ్యవిభుండు వేంకటవిభుండు

దృఢతరపాహుప్రదీప్త్యధరీకృత

గ్రహరాట్నవిభుండు వేంకటవిభుండు

తే. రాజమాత్రుడై తలఁపఁ గొం డ్రాజాతిమ్మ

ధరణినాయకు శనయుడు చాత్తనయుడు

ప్రభువిద్యత్య-వీశ్వర ప్రకగవినుత

గాఢస్మృతివిభుండు వేంకటవిభుండు.

55

కథా ప్రారంభము

ప. ఇట్టి లోకొత్తతరగుణోత్తరున కభ్యుదయ పరంపరాభి  
వృద్ధిగా నాయెనర్పం బూనిన రెట్టమతశాస్త్రంబును వేంకటమ్మ  
పాలశిరోమణి నధినాథుండేసి తద్వంశక్రమం లభివర్ణించి తదనంత  
రంబు యీ ప్రబంధంబున కను క్రమణీయం బెట్టి దనిన వర్ణాది  
హేతువులగు బూజాతపుష్పఫల లక్షణంబును గోవ్రజార్చనాశకు  
నంబును చూత లక్షణంబును బక్షి శకునంబును గర్భార్థ లక్షణం  
బులు మేఘలక్షణంబును పిద్యుల్లక్షణంబును గర్జితలక్షణంబును  
నింద్రచాపలక్షణంబును పరివేశలక్షణంబును బ్రతి సూర్యాతపవాయు  
లక్షణంబును గ్రహయుద్ధ లక్షణంబును బిజావాపంబును నర్పలక్ష  
ణంబును నాకస్మికలక్షణంబును గ్రహచారాస్తమయోదయ లక్ష  
ణంబును గ్రహఫల లక్షణంబును సంవత్సరాది ఫలంబులను వివ  
రించియుండు నిందు.

సీ. వరుస గర్భాచార్య వర్ణనిమతమున

మతిశాలి హరిభట్ట మతమునందు

ధరకీర్తిఘనుడైన ధన్యునిమతమునఁ

బ్రతిభఁ జొన్నొందు శ్రీ పతి మతమున

మేటి యైసవరాహ మిహిరార్కు మతమున  
 సన్మేఘమాలికా శాస్త్రమునను  
 నుచిత కీర్త్యాఖ్యచే నొనరు నారాయణ  
 భట్టమతంబునఁ బ్రాజ్ఞలైస

తే. జనులయుక్తిని జ్యోతిష సారమునను  
 శకునచయమునఁ గలయర్థ చయము దెలిసి  
 కృతియొనర్చిన రెట్టని మతము నేను  
 వేడ్కఁ దెనిగిం చెదను మీకు వేంక టేంద్ర.

57

గీ. ఎంతలోకోపకారక మెంతనిక్క  
 మెంతప్రత్యక్ష మిది యని యెప్పుడార్కు  
 లెల్ల శిరసావహింపుదు రీమతంబు  
 భునతరొదార్వశీల వేం కటన్మపాల.

58

వృక్ష పుష్ప ఫల లక్షణము  
 నీ. పరంగ నశోకంబు బ్రహ్మమేడియుఁ బూచి  
 కాచిన సస్యసంఘము ఫలించుఁ  
 గత్తురంపుటనఁటులు గాయ నల్లగిసెపైః  
 రాదిగాఁ గృష్ణథా న్యములు ప్రబలు  
 బాగుమోఱఁగఁ జింత పాలయుఁ గరివేము  
 గాచిన వ్రీహివ ర్గంబు మించు  
 వింతగాఁ దుమికిచె ట్లెంతయుఁ గాచిన  
 యావనాశసమృద్ధి మగుచు మిగుల

గీ. నెలమి ములుమోదుగులు గాయ నలరుకొఱ్ఱ  
 మొల్ల బూచిన యావాలు మొల్లమగును  
 రావిగాచిన జనుములు బ్రత్తివొడము  
 సత్య మింతయు వేం కటఁకౌతలేంద్ర.

59

సీ. వావిల పూచిన వర్ధిల్లు ముత్యముల్  
 తిలకంబు గాచినఁ గలుగుజెండి  
 చిత్కమా రేడును బెరిహందఁ గాచిన  
 నందంత బంగార మితిశ యిల్లు  
 సత్తిగాచినఁ బ్రామ మగ్గువయ్యెయుండు  
 గొలిమి గాచిన వజ్ర కులము మెఱయు  
 బంధూకములు బూయఁ బ్రబలును పవడముల్  
 బచ్చలి గాచిన భయములమరు

గీ. ననఁటి గాచిన గొఱియలు హర్షమొందు  
 ధరణి బలురక్కసులు బూయఁ గరులుఁ జేలఁగుఁ  
 బాదిరులు బూయ నాపులు మోదమందా  
 ప్రథనతయసాంద్ర వేంకట రాజచంద్ర.

60

గీ. అడవితంగెడు రేలయు ననుము కుసుమ  
 పూచెనేనియు ముద మగు భూమిప్రజకు  
 నలిని బూచిన ద్విజుల కు ప్పలినిపూయ  
 క్షత్రియుల కంద్రు జయము వేంకటేశంద్ర.

61

గీ. జమ్మి చించులు గాచినఁ జాలపంట  
 కలుగు వేములు లెస్సఁ గాచెనేని  
 రోగములు లేవు ప్రజలకు భోగ మమరు  
 మిహిరంసకాశ వేంకట మేదినీశ.

62

సీ. కనుగొన మోదుగు కాయలో గింజలు  
 గట్టిగా మూడు జూ పట్టెనేనిఁ  
 గ్రహముగా నార్ద్రాది కార్తులు పదునాల్గొ  
 నన్నియు వర్షించు నదియెగాక

మొదటిగింజయ యున్న మొదటికార్తులయందు  
 నడిమిగింజయయున్న ననువుమీఱు  
 నడిమికార్తులయందుఁ గడగింజ యుండినఁ  
 గడకార్తులందును గలుగువాన

తే. లందునేగింజ కడుకొంచె మయ్యెనేని  
 తబకయైయుండెనేని త త్కార్తులందు  
 సల్పవర్షంబు గురియునం ప్రార్థజనులు  
 కాంతినిర్దితచంద్రవేం కటనరేంద్ర.

62

సీ. మట్టి యొద్దియు నిప్ప మారేడు నేరేడు  
 మెంతి గోధుమలును మినుము యవలు  
 కలివియు నడవిలో గలచెట్లు గాచిన  
 రెట్ట డల్ప మనెను బృథివిఁ బంట  
 కొడిసె బూచిన రుజ బొడయు భూజనులకు  
 కడిమి గాచిన వాన కడనుయగును  
 జీడి గాచిన భీతి సిద్ధించు నాగకే  
 సరుబు గాచిన వాంతి సంభవించు  
 బిళ్ళ గాచిన నగ్ని భీతి సంధిల్లును  
 వెలగ గాచిన గాలి గలిగియుండు  
 బుడమలు గాచిన భూమిపాలకులకు  
 దళవాయులకును బ్ర ధానులకును

తే. దళములకుఁ జాల నన్యోన్య కలహ మొదవు  
 నేచి లొడ్డుగ దిరిసెన పూచెనేని  
 పంట అల్పంబు లనియెడు బ్రాజ్ఞుడగుచు  
 నేవుమీఱుగ రెట్టకం దర్పుఁ డిలను.

64

—❧— గో శ కు న ల త్త ణ ము —❧—

సీ. భక్తితో నామాధ బహుళసవమినాడు

మొదలింటిజామున మొదవుగముల

నర్పించి రెండవ యామంబున నరుండు

తనకోర్కె ఫలించు ననంగ నపుడె

పాడియై నను బయిమూపురము గల్లు

వృషభమైనను మంద వెడలెనేని

వానలు గురుయు నవ్వారిగాఁగడులెస్సం

బండు సస్యంబులు బహునిధముల

తే. మేదిసీస్థలినర్ప సమృద్ధిగలుగు

నఖిలజనులకు నాఁగొగ్య మతిశయిల్లు

వాంచితార్థంబు లీడేరు వరుసమఱియు

నృపుల కాహవమనెఁ జాల రెట్ట డిలను.

66

జీ. ఆలగమి న్నరుండు తగ నర్చగఁ జేసినవేళ నెఱ్ఱనై

గాలఁగఁ గుంటి గ్రుడ్డియును జాపిరబొందిన బక్కయాత్మభే

దాలసవృత్తి నెద్దయిననా వయినన్ గమి బాసి వచ్చినన్.

గూలుఁ దెవుళ్ళచేతఁ బ్రజకుంభిని వానలులేవు తన్నహీ

పాలుండు హానిఁ జెందు ననె బాగుగ రెట్టండు మేదిసీస్థలిన్

67

౩. వేడ్క నావుల నర్పించువేళ సలుపు

నెఱుపుగల గొడ్డుటావుదా నెనగమంద

వెడలె నేనియు కొద్దిగా సృష్టిగురియు

రచితసత్కృత వేంగట రాజచంద్ర.

68

—❧— ప ఖీ శ కు న ల త్త ణ ము —❧—

క. విను పైడికంటి శకునము

గనునెడ గంధాక్షతముల ఖగమున్ మ్రానున్

కను లర్పింపగఁ వలను

వినయోజ్వల తిమ్మరాజు వేంకటనృపతీ,

69

ఉ. పూవులు నక్షత్రంబులును బొందుగ బోయిలఁదాల్చి వానకై  
భావములోన మానవుఁడు ప్రశ్న యొసర్పఁగఁ బఠియఁయ్యెడన్  
వాఁరి బేసిగాఁ బలుక వారితన్పృష్టియు గల్గునంద్ర గో  
త్రావలయంబునందుఁ గవి రాజునుతింపగ వేంకటాధిపా. 70

చ. ఇరువుగఁ బైడికంటె వసియించిన పచ్చనిమానిక్రింద శ  
ర్కరయును బిట్టమాంసము బ్రకాశముగా నిడినం బ్రసన్నమై  
యరుదు ఘటిల్ల నాపతగ మందుల నొక్కటియైన ముట్టనం  
గురియును వర్షముల్ మిగుల గొబ్బున వేంకటరాజశేఖరా. 71

చ. ఘనముగ వానకై పసిడికంటెకు నర్చనసేయఁబోవుచో  
ననల కృతాంతయక్ష మరుదాశల నా విహంగంబు వచ్చి తీ  
ర్చివ మఱిచేరినం బరఁగ శీఘ్రమై వర్షము వచ్చు మెచ్చుగాఁ  
కనక మహేంద్రధైర్యంబుధ కల్పక తిమ్మయ వేంకటాధిపా. 72

చ. చెలువుగఁ బఠి కర్చనము సేయఁగఁ దత్కుజశాఖనుండి య  
ప్పులుఁ గుకొలంకుచెంత నది పొంత తటాకముదండ బావిక్రే  
వల వసియించి యీకై లతివై ఖరిమీఱఁగఁ దీర్చి తాజనన్  
బలిమిగ వానగల్గు గుణ బంధుర వేంకటరాజశేఖరా. 73

సీ. మనుజుండు బఠి కర్చనజేసి యున్నచో  
నొప్పుగా నది పేర్చి తొప్పెనేని  
కుజశాఖ డిగివచ్చి కూర్చున్న యా మ్రాని  
వలపలదిక్కున నిలిచెనేని  
మహాత్రంబు విడచిన ముదముతో శాంతపు  
దిక్కుననున్న యా దిశను విడిచి  
యన్యదిక్కునకేగి యటు లుచ్చియాడిన  
క్షీతి జనంబునకు, బ్రదక్షిణముగాఁగ

జే. నచ్చెనేనియు వర్షం బవశ్యముగను  
వచ్చు మఱియును దలఁచిన వాంఛితంబు  
లెల్ల, జేకూరు నిది తథ్యమొందిచూడ  
కలితకీర్తిప్రకాశ వేంకటమహీశ.

74

గీ. ప్రశ్న మొనరించు చోటను జైడికంటె  
కంటిపై తాటిపై నీరు వెంటనిడిన  
వానియండంబు లొగిసిన వై నజాల  
వాన గలదని రెట్టఁడు పూనిపలికె.

75

చ. పనిపడి వానకై నరుండు ప్రశ్న యొనర్పఁగఁ బ్రయోగించునో  
చనునొయటంచు నున్నతరుశాఖను నిల్చిన వామభాగమం  
దెనయఁగఁ జేప్వజేసిన మహీజముదాపటి కేగినం గనుం  
గొన మఱిగుడ్లనైన మఱికుంభిని రెట్టఁడు వాన లేదనెన్.

76

మ. స్థిరసౌభాగ్య నిదానదాన జితరా ధేయాంబరస్వర్ణి భే  
చర గీర్వాణ మణీమృణా ఘనఘన తత్రక్రియాదక్ష ద  
క్షరీపుర్ణీతకీర్తిహార మహిమా క్షిప్తైకసంపన్న వి  
స్ఫురదైర్యాది కళాధురంధర ధరా పుత్రీత సేవాప్రిమా.

77

నూలిని. మృగపతినిభ శౌర్యమేదిని చక్రధుర్యా  
నగధురనుతిశీలా నందితాఢీసుభేలా  
దిగధిపనదృశాజా ధీరతాహవ్యరాజా  
సుగుణగణకలాపా సూర్యవంశప్రదీపా.

78

గద్య. ఇది శ్రీమదొంటిమిట్ట రఘువీర కృపాలబ్ధసార సారస్వత  
ధూర్యాయులు రాజవంశసంధ వాయులాఖ్య భాస్కరాఖ్య  
కవిద్వయం ప్రణీతం బగు రెట్టమతశాస్త్రంబునందు

ప్రథమాశ్వాసము.



శ్రీ రస్తు  
శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మణే నమః

# రైట్ట మత శాస్త్రము

## ద్వితీయాశ్వాసము



శ్రీమదహోబిలస్వహరి స్వామిదయాలబ్ధనిత్య సామ్రాజ్యరమా  
భామ నిరంతరజయవి ద్యామలకొండ్రాజవేంకటాద్రినరేంద్రా. 1

క. విరులయిన ఫలములయినను

బరువడి నక్షతలనై నఁ బట్టుక నగుచున్

సరసులు వానకు నడిగిన

విరివిగ వర్షంబు గురియి వేంకట నృపతీ.

2

క. చరణద్వయంబు గరమున

ధరయించుచు నై నజలము దాటుచునై నన్

సరసులు వానకు నడిగిన

విరివిగ వర్షంబుగురియు వేంకటనృపతీ.

3

క. ధరగొడుగు పట్టియైనను

సురచిర మగుగొడుగునీడఁ జూచుచు నయినన్

సరసులు వానకునడిగిన

విరివిగ వర్షంబు గురియు వేంకటనృపతీ.

4

గీ. ముసుఁగు నిడుకొని యించుక ముసుఁగుదెఱచి

గడపదాటుచుఁ గంతంబుఁ గడుగువపుడు

వచ్చునేవాన యనినను పసుధవృష్టి

గలుగునని యొక్క-మతము వేంకటనరేంద్ర.

5

చ. జనులుముదంబు సంఘటిలశాస్త్ర నిధిజ్ఞ నివాస వచ్చునా  
యను సమయంబునకా ఘటము నందొకఁ డక్కడ నీశ్వఁజల్లుచు  
న్నను దడికోకఁ బిండుతటి నయ్యెడ వర్షము వచ్చునందు న  
ద్వీనయకలాప తిమ్మనగ వేంకటభూవ నృపాల శేఖరా. 6

సీ. చక్కెఱ యైనను మక్కువతోడుతఁ  
బచ్చనియా కై నఁ బప్పులైన  
శ్రీగంధమును సర సీరుహంబైనను  
గాయ లైనను మాంస ఖండ మైన  
గర మొప్పు ఫలములఁ గరముల ధరియించి  
కడువాంఛ వానకు నడిగెనేని  
వర్షంబుఁ గురియున వశ్యంబు మఱియును  
నలువొంద నీలక్షణములతోడ

తే. నూరునకుఁ బోయి యున్నట్టి వారు మగుడి  
వత్తురే యని యడిగిన వారు వేగ  
వత్తురని పల్కుదురు శాస్త్ర వాదులెల్ల  
విమలగుణసాంద్ర కొండ్రాజ వెంకటేంద్ర. 7

చ. అనలసమీర రాత్రిచల యామృనిశాస్థులులందు నుండి యా  
నన మటుతెల్ల జేసియు మనంబున భేదముబుట్టగా బటం  
బుమ వెనుజార మైచలన మొందగ వానలువచ్చునే యనం  
దనివిగ వర్షముల్గురియు ధారుణి వేంకటరాజశేఖరా. 8

క. మడువున నీటం జెఱువున  
గడువేడుక నిలిచి వాన గలదే యనినిక  
జడిబట్టి గురియు వర్షము  
విడువక వేంకటనృపాల వితరణశీలా. 9

గీ. కాల్యదొన బావి గొంచము గా జలంబు  
గలుగునెడ నిల్చి వర్షంబు గలదె యనిన  
వసుధమీదను దగుపాటి వానవచ్చు  
విక్రమోచంద్ర కొండ్రాజ వేంకటేంద్ర.

10

సీ. వేమచేరువఁ గొద్ది జలమున్న తావున  
బాడిగానీళ్ళున్న యోడికలను  
బచ్చనిమాకుల పజ్జ బాల్లలచెట్ల  
చెంగట వాగుల చెంతనిలిచి  
పెదవుల దడపుచు భీతిమై వడకుచు  
దొరకొని వానలు దొడ్డుగాక  
గలదొ లేదోయని కాంతతో నడిగినఁ  
గురియు వర్షము కడు కొంచమైన

గీ. తప్పదీమాట మేదిని తలమునందు  
ననుచు రెట్టడు వివరించె నతులమతిని  
సరససల్లాప భానువం శ్రవదీప  
విబుధజనగణ్య వేంకట విభువరేణ్య

11

మ. అలచైవజ్ఞానిఁ జేరి వాన గలదే యంచున్ జనుల్వేరు వే  
శననొక్కండును నొక్కచోటఁ గరవాలంబూనిరుల్పించుచు  
న్నలిచంసాముపచారుజేసినగుచును న్నంబాయసాన్నంబుగుం  
డలలోనింపుచునుండివం గలదు వేడ్కొ వృష్టిపాలకా.

12

చ. తేలి వొనగూడవానగల దే యనువేళల గొందరచ్చటకొ  
నలిము పుక్కిలించుక తృషకొ జలమానిననీరుఁ ద్రొక్కినఁ  
బాలుపుగఁ బంకమంటినను మాత్రము సేయుచున్నవర్షముల్  
గలవు సమృద్ధిగా సుకవి కల్పక వేంకటరాజశేఖరా.

13

చ. వలయును నిప్పులు నైముక వాడినతీగయు శీతలోల్పుకం  
బులు మఱి యుప్పుక పైరయు బొగ్గులు నాదిగ నెన్నిదింటిలో  
పల నొకటైన హస్తమున బట్టుక వానలు వచ్చునే యనం  
గలుగడు వృష్టియంచనెను గట్టిగ రెట్టడు దిట్టడై మహిక్. 14

— ❧ గ ర్భ ర్తు ల త్త ణ ము ❧ —

సీ. ఎండలు ప్రబలుట యిల వ్రేలుటయు సూర్య  
పరివేషమును బండ పాతినట్లు  
గర్జిల్లుటయు మఱి ఘనముగా నులుముట  
మంచు గాలియు నుమ్మ గించుటయును.  
సన్నపువానయు జలియును నివి పరి  
వివరింప వర్ష ధాతువులు మఱియు  
నధికాతపము వాయు మహిమాంశుపరిధియు  
మేఘనిర్దోషంబు మెఱయుటయును

గీ. వనఁగ నివి పంచధాతువు లంద్రు కొండ  
అట్టిధాతువు లెసగిన నధికముగను  
వృష్టిగురియును బహుసస్య వితతునెల్ల  
జాల ఫలియించు వేంకట క్షౌతలేంద్ర.

15

తా. తీవ్రముగా నెండలు కాయుట, నేల పగులుట, సూర్య  
డు చుట్టు గుడికట్టుట. బండినడిచినట్లు గర్జిల్లుట, విస్తారముగ నులు  
ముట, మంచుపడుట, గాలివీచుట, ఊక్కిపెట్టుట, చిన్న చిన్న  
చినుకులు రాలుట, చలి యివివదియు వర్ష ధాతువులు. చాల వేడిమి  
చంద్రుఁడు గుడికట్టుట, మేఘములు గర్జిల్లుట, మెఱయుట యివియై  
దును పంచధాతువులు ఈధాతువులు సరిగనుండిన వాన సకాలమున  
గురియును సస్యములు ఫలించును.

సీ. దినరాజు మూలవర్షమునకు వచ్చినయాది  
 గను సప్తమంబైన దినమునందు  
 నెన్నంగఁదొంబది యేడవదినమున  
 బరివేష మెసఁగిన బరంగ బదియు  
 మూడవవాసరంబున నూటముప్పది  
 యేడవదినమున నింద్రధనువు  
 దినరిస పదు నెన్నిదవఁనాడు నూటెన్ని  
 • దన దినసంబున దనరుతెల్గు-

గీ. గనిన నలువదియేడవ దినము వార  
 నూటనలువదియేడవ నాట మొగులు  
 జెలగెనేనియు గర్భంబు నిలుచుటకును  
 లక్షణంబది వేంకటే లాతలేంద్ర.

16

క. తగు మూలతార యాదిగ  
 మృగశిరయుఁ దనుక గర్భ ఋతువులగుం గా  
 మృగశీర్షయు మొదలుగ ధర  
 నొగి వాసలువచ్చు వేంకటోర్వీరముణా.

17

సీ. పరికింప బ్రథమగ ర్భర్తులగ్నంబునఁ  
 గ్రూరగ్రహంబులు గూడియున్న  
 మదయించుచుండివ నొనరఁ జూచుచున్న  
 గుజభాను లిరువురుఁ గూడియున్న  
 దొలఁగక నవియె చంద్రునిఁ గూడియుండిన  
 నావేళ నుత్పాత మనఁగ బడును  
 నాదిగర్భమున రెండవభాగమునఁ దద్ద్ర  
 హంబు లుండిన గర్భ మలిరియుండు

తే. గణతమిఱుఁ దృతీయభా గముననున్న  
నరయ నీమూడుభాగంబు లందునున్నఁ  
జోవుఁ దద్గర్భ మోక్రమం బున నె యెల్ల  
దారలకుఁ జూచు మన రెట్ట ధన్యుఁ డిలను. 18

క. తరణి ధనుర్మకరంబులఁ  
జరియించిన సడఁగి యుండఁ జలదము మెఱుపున్  
హరిచాప ముఱుము గలిగిన  
విరివిగ గర్భర్తువలరు వేంకటనృపతీ! 19

గీ. ఓనర ఘటమీసముల శని యుండునపుడు  
ధనదుదిశ మారుతము మేఘ మును మెఱుపులు  
గలిగెనేనియు గర్భర్తు వలరు నండ్రు  
వేంకటనృపాల సంతత వినయశీల. 20

గీ. మేషవృషభంబులను పద్మమిత్రుఁడున్న  
మెఱుపుఁ బరివేగమును వాన యుఱుము నిండ్రు  
ధనువు మేఘంబు గలిగినఁ దర ఫలించు  
గర్భఋతు వుర్విమీద వేంకటనృపాల. 21

గీ. మిథునకర్కటములను న మ్మిహిరుఁ డున్న  
వాన గురిసిన మఱి పున ర్వసువునందు  
వర్ష మెసఁగిన బంటలు వరలు మహిని  
వేంకటనరేంద్ర సత్కళా విజితచంద్ర. 22

సీ. సింహకన్యల యందు శీతాంశు డున్నను  
వానలు గురియును వరలుఁబంట  
లల తులావృశ్చిక, ములయందు నినుఁ డున్నఁ  
గొఱఁదిక వారలు గురియుచుండు

హీనంబు లగుపంట తెండియుండు పొలాలు

తపనుండు వృశ్చిక ధనువులందుఁ

తనరంగ నాదశ ధాతువులుండినఁ

గర్జాటకమున గ్గలముపంట

గీ. సారిది దశధాతువులు నట్లు చూడ గర్భ

మమరినను మూలతారక మాదిగాఁగ

నెనసి నుఱిసూటతొంబ దెనిమిది దినముల

వృష్టి గురియును గోద్రాజు వేంకటేంద్ర.

23

గీ. తలఁచిచూడ నట్టి దశధాతువులును గ

లిగినను గ్రహములు లేకయున్న

నాటునెలలమీద నాటునాళ్ళకు

గురియు వేంకటాద్రి నరవరేణ్య.

24

క. ధర మార్గశీర్షమున దు

ప్పరవానయుఁ బౌషమునను వాతతపములే

బెరసిన ముందరివర్షము

గురియు వేంకటనరేంద్ర గురునయసాంద్రా.

25

నీ. అలమార్గశీర్షంబు నం దాదినంబున

నెలవంక రేఖలు నింగియందు

నుండు నాపున్నమ నుఱుమును మేఘంబు

మెఱుపు నుండిననాఁడ మిహిరచంద్రు

లలఘుప్రకాశులై యలరినఁ గలుగును

మీదట వాన సంమృద్ధిగాఁగ

నా కృష్ణ పక్షమునందలి పాడ్యమి

వెలిరిక్క-గములు దివిని నమరిన

తే. గురియఁ బంచమియాలోన గొప్పవాన  
యయ్యమావాస్య స్వాతి శశాంతుడున్న  
గలుగు ముందట నాళ్లేష కార్తియందు  
వృష్టి కొండ్రాజతిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

36

క. భువి పౌష శుద్ధసప్తమి

బవసము మంచుఱుము కావి బట్టిన వర్షం  
బవిరశముగఁ గురియు జామీ  
వివిధగతిం దిమ్మరాజ వేంకటనృపతీ.

27

గీ. పౌషమున రోహిణిని జాల పరిధిగట్టి  
మంచుగలిగి నాపాథ మాసమునను  
వృష్టి గురియును ధాత్రి సంతృప్తగాఁగ  
విభవదేవేంద్ర కొండ్రాజ వేంకటేంద్ర.

28

చ. పోలుపుగఁ బౌషమాసమునఁ బున్నమయాదిగఁ సప్తవాసరం  
బుల నలధాతువుల్ సరిస ముజ్వలలీలఁ దనర్చునేని భూ  
వలయములోన మీదట న వశ్యము వానలు గల్గియుండుఁ జై  
రలు ఫలియించు మెండగు సమృద్ధియుఁ గల్గును వేంకటాధిపా. 29

గీ. పౌషమాసశుద్ధ పౌర్ణమినాఁడు తే  
సంజకడను మంచు సంఘటిలినఁ  
బంటగలుగుఁ జాల పరగఁ గల్గెట భూ  
వీర తిమ్మరాజ వేంకటేంద్ర.

30

గీ. పౌషబహుళాష్టమిని స్వాతి బరగువేళ  
గర్జితము మించు మంచును గలిగెనేని  
తెలఁగు మలనాటఁ బంటలు గలుగుగాన  
వినుము కొండ్రాజ తిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

31



సీ. అలశ్యేష్ట మాసంబు నందాది దివసంబు  
మొదలుగాఁ బదిదినములకు వాన

గురిసినఁ గార్తులఁ గురియదువర్షంబు  
నొండెండఁ గురియక యుండెనేని

శ్యామవర్ణము నెఱ్ఱి చాయము మఱియును  
వరుసఁ బాండురగౌర వర్ణములును

గనునట్టి మేఘసం ఘంబులు నడచిన  
జగతీసుల్ నృపుల్ చారనొచ్చి

తే. శూద్రవృద్ధి జరింతురు తోణిప్రజలు  
సంతసంబున మిగులక్లేశములచేత  
జాలపీడింపఁబడుదురు జను లటంచు  
ననియె రెట్టఁడు సకల విఖ్యాతముగ

32

### —•— మేఘులక్షణము —•—

వ. మరియు మేఘవర్ణంబైన మేఘమండలంబు మధువర్ణంబైనఁగల హరిబులచేత నొత్తురది నెతురుమండలంబనం బగునట్టిమధువర్ణ మేఘంబు పంచదశ యోజనవిస్తీర్ణంబై యుండు నందు ద్రోణ పరిమితవర్షంబు గలుగ కపిలం బగుమేఘవర్షంబు మరున్మండలం లనంబడునదిద్వాదశ యోజనవిశాలంబయి యుండునందునువాయువు ప్రధానంబైన వర్షంబు సంభవించుననికొందఱుపల్కుదురు. గర్భర్తు సమయంబున మేఘంబు మధువర్ణంబై యుండెనేని యనగ్రహకృత్యంబు గలిగి యుండెనేని ఖండవర్షంబగు గ్రహవక్రతంబు లేనియెడ నామేఘంబు ద్రోణసంఖ్యంబు వర్షించు, ద్రోణ సంఖ్య యెట్టిదనఁ బదియాఱుమూనికెల్లొక్కతామును నాతాములు నాలుగు ద్రోణంబలలబడు గ్రహబలంబు గలిగెనేని పరంబు. గురియు రాజులేని

రాష్ట్రమునుబోలె గ్రహబలంబు లేకున్నయెడ నర్షంబు గలుగ  
నేరదు. మరియు మేఘులక్షణం బెట్టిదనిన. 33

క. జలదము లేనుఁగువలె మఱి  
నలాదిక్కులయందు మిగుల నల్లగనున్నం  
బొలుపుగ వానలు గురియును  
విసస్రత్పతిభాకలాప వేంకటభూపా. 34

క. మదగతి ముగురు మృగమ్ముల  
యందంబునఁ గరులరీతి నలమొయిలుండఁ  
గ్రందుకొని మెలఁగువర్షం  
బందముగా వచ్చు వేంకటాధిపర్యా. 35

క. తళుకు తక్కువ మెఱయఁగ  
నలగ గనముఁగప్పు తెల్ల నగుమేఘ మిలా  
స్థలి గలయఁగ వర్షించును  
హలబకొండ్రాజు వేంకటాధిపర్యా. 36

చ. అమరఁగ నిట్టిసీలవిశదాంబుధరంబులలో మెఱుగు తా  
మ్రమువలె దాకసంబు విరి మాడ్కి రహించినయేని రాజమే  
ఘము లనుజ్ఞనొంది యవి గంగయు వింద్యము మేరుభూమి వ  
ర్షము గురియుం ధరాస్థలి ని జందిది తిమ్మయ వేంకటాధిపా. 37

గీ. అగ్నికన్నెల మేఘంబు నందుగొప్ప  
మెఱుపుమెఱసిన మొగులు సమృద్ధిగాగ  
వింద్యముననుండి గౌతమి వెడలఁ గలుగు  
వృష్టి కొండ్రాజయ తిమ్మయ వేంకటేంద్ర. 38

చ. నలవమురీతినుండెడు ఘనంబు గణింపక విప్రజాతి యిం  
పలరఁగ నెఱవైన మొగు లారయ క్షత్రియజాతి యంతయు

న్నలుపగునట్టివారిదము లవజాతీయటండ్రు కోనిదుల్  
బరిపుభోగసంతత కృపానిధీ తిమ్మయ వేంకటాధిపా.

గీ. వసుధవరించు బుష్కలా వర్తకంబు

లలెడు జలదంబు లద్భుతం బావహిల్ల

ఖండవరంబు లితర మే ఘములు గురియు

ధీరజనగణ్య వేంకటాధి పవరేణ్య.

40

వ. మరియు జామరంబులచందమునఁ గొలంకులయందంబునఁ  
కెఱువులు చెలువంబున మంచంబుల చందంబునకుంభీకుంభముల బా  
గున మొసళ్ళజోకను వెండికొండలరీతి సింహంబులభాతిని గోపుర  
ముల యేవున చంద్రబింబంబులచొప్పున శృంగారవనంబులకరణి  
దేవవిమానంబుల సరణి గొడుగులనడువున కత్తులచాడ్పున రాక్ష  
సులమాడ్కి నికుంజరంబులపోల్కిని వృషభంబుల విధంబున శంఖం  
బుల సోయగంబున భాసిల్లు మేఘంబులు వరించునదియుంగాక.

41

గీ. కాకి నక్కకోతి కాలినకొండ కుం

దేలు మోటుమాకు శూల మెలుగు

విడిచిపోయినిండ్ల వడువున మొగులున్న

వృష్టి కొంచెమనియె రెట్టడిలను.

42

గీ. క్రొత్తగోరోజనం బింద్ర గోపపురువు

కటికి నెత్తుడు యింగిలీ కలములవన్నె

నలరు మొగులున్న వానలే దనియెరెట్ట

డఖలస్థార్ధవిదులెల్ల నభినుతింప.

43

సీ. అరుణమేఘంబున సల్పయైయున్నట్టి

తుంపరవానయే పెంపులేదు

మెఱుపుగాఁ గన్పింప మేఘము తొండల

మీఁద రేపునుమాపు మేయుచున్న

వర్షము క్లురియును వరుసతో వాయవ్య  
దిశయందు నీశాన్య దిక్కునందు  
మేఘంబులుండగ మెఱుపుతో నుండిన  
గలుగును వృష్టి య గ్గలముగాఁగ

తే. నెంచి చూడంగ ధాత్రిలోనిది వరాహ  
మిహిరమత మండ్రు కోవిదుల్ మిహిర తేజ  
ధీర కొండల తిమ్మపార్థివకుమార  
జన్యజయసాంద్ర వేంకట క్షౌతలేంద్ర.

44

గీ. భానుఁ డుండగ దూర్వున బల్చిమమున  
మెఱసివను పైడివన్నెయై మేఘమున్న  
వాన గురియును ధరణి నవ్వారిగాఁగ  
తిమ్మభూపాల వేంకటాద్రిక్షితింద్ర.

45

గీ. పెనుమట్టి మానురీతిని  
గనుపట్టిన మొగులుమీఁద కాంచనవర్ణ  
భాసరిన మేఘము తోచిన  
వినువానయు వచ్చు మిగుల వేంకటనృపతీ.

46

వ. పూర్వాషాఢ పదిమూడు ద్రోణంబులు గురిసిన జంటలు  
గలుగునందు కడమయైన గడమయై యుండు. ఉత్తరాషాఢ పది  
రెండు ద్రోణంబులు గురిసిన వరిపంటలు గలుగు వెల్లిపైరు లల్పంబు  
నగు చోరబాధలుం గలుగు శ్రవణనక్షత్రంబున మొదలనెవదినాల్లి  
ద్రోణంబులు గురిసిన బ్రాహ్మణహాని యగు రాజన్యుల కక్కడ  
క్కడ నన్యోన్య కలహంబులు ఘటిల్లు ధనిష్ఠ పదియాఱుద్రోణం  
బులు గురిసిన తటాకంబులకు భయము వాటిల్లు శత తార పదినా  
లుగు ద్రోణంబులు గురిసిన యాలకదుపులు మేలుగా బాలుపిదుకు,

పునర్వసు నిరువది ద్రోణంబులు గురిసిన భూమిని నన్యంబులుజెలంగు  
 రోగంబులు గలహంబులు గలిగియుండు పుష్యమిం బదియేడు ద్రో  
 ణంబులు గురిసిన భూనాథులకు వ్యాధులు సంభవించు వసుధావల  
 యంబు దుర్భిక్షరహితంబై మించు. ఆశ్లేష పదమూడు ద్రోణములు  
 గురిసిన వ్యాకులత్వంబు బొందక ప్రజలు సంతసమునం బ్రవర్తిల్లు  
 దురు బాలకులు ప్రమోదంబున వర్తిల్లుదురు. మఖ నిరువది ద్రోణం  
 బులు గురిసిన ప్రజలు భయరహితంబై దేవ పితృపూజాతత్పరులై  
 చెలంగుదురు. పుబ్బ నిరువదిమూడు ద్రోణములు గురిసిన జనులు  
 సద్విసయసంపన్నులై చెలంగుదురు. ఉత్తర విరువదేడు ద్రోణములు  
 గురిసిన భూభుజులు ప్రజలును సుఖవసతి జీవించురు. హస్త బదిమాలు  
 ద్రోణంబులు గురిసిన భూసురులు రాజవరులు ధర్మప్రవర్తులై తేజ  
 రిల్లుదురు. చిత్తనధికంబుగా మారుతంబు వీచిన భయంబు లుద్భ  
 విల్లు. స్వాతి బదిద్రోణములు గురిసిన భూప్రజలు సుఖస్థితి నుండు  
 దురు విశాఖ బది ద్రోణంబులు గురిసిన భూసురులు స్వధర్మ ప్రవ  
 ర్తకులగుదురు. అనూరాధ బదినాల్గు ద్రోణంబులు గురిసిన రాజు  
 లచే రాజ్యంబును పాలింపబడి యొప్పు జ్యేష్ఠ బదియేడు ద్రోణ  
 ములు గురిసినఁ చోరభయంబుగలిగి పంట లపరిమితంబై యుండు  
 మరణంబు ప్లగ్గలంబగు మూల పదినాల్గు ద్రోణంబులు గురిసిన  
 రాజులు దుర్జనులై తిరుగుదురు. ప్రజల కాపదలొదవునని రెట్టండు  
 నిశ్చయించె.

47

— విద్యులక్షణము —

సీ. పంచరత్నంబుల మించుజూపట్టిన

జనసంతతికి సంత సంబుగలుగు

సీ. నేను వన్నెలును బ్రత్యేకమై మెఱసిన  
 వాయువు విసరును వానలెసఁగ  
 నెఱ్ఱని మెఱుపయ్యెనేని వర్షమువచ్చు  
 కలహంబుబుట్టు భూతలమునందు  
 అలనెఱ్రమెఱుపులో నపరంజిచాయలు  
 గనుపింప వానలు గలుగుదలంప  
 విరిసెనపూమాడ్కి ములుకపుష్పమురీతి  
 పున్నమఁబొడము చందురునిలీల

గీ. మెఱసినేనియు వానలు మిగులఁ బ్రబలు  
 భూజనంబులు పరితృప్తిఁ బొందు సకల  
 గుణవిచక్షణలోపస్థ సద్గుణుల కవని  
 కవిజనచకోరచంద్ర వేంకటనరేంద్ర.

48

గీ. పొంగు తెఱఁగున భసితంబు పోల్కె మెఱుపు  
 గానుపించినఁ దడవుకు గలుగువాన  
 మిన్ను నలమించు నెత్తురు వన్నెయైన  
 కలహంకాననె రెట్టన కవివరుండు.

49

క. జ్వలనయను నిరుతి మరుదా  
 శల మెఱసిన వానలేదు సరవిని పరది  
 క్కులమెఱవ వానగురియును  
 నిలసితమతి తిమ్మరాజ వేంకటస్థపతీ.

50

గీ. కపిలవర్ణంపు మెఱుపున గాలివిసరు  
 నెక్కుడగు నెఱ్రమెఱుపున నెండగాయు  
 తెలిమెఱుంగున నొరపొను గలదువాన  
 వినుపసపుచాయ మెఱుపున వేంకటేంద్ర.

51

## గర్భితలక్షణము

ఉ. పారెడుబండిమోతగతి పండులు చెల్వుగ తొప్పరీతి వే  
శారక గార్ధభం బఱచుజూడను ఘంటలనాదుకై వడి  
న్వారకత్రోయు మండలరవంబుగతిన్ స్తనితంబుపర్వినం  
ధారుణి శానలేదనియె ధన్యుడు రెట్టడు ప్రాణ్ణలెన్నంగన్. 52

## ఇ • ద్రధనుర్లక్షణము

నీ. చానకాలమున భాస్వంతుండు గ్రుంకిన  
వెన్న చీకటిపట్టు వేళయందు  
చాయుదిక్కున నగ్నివర్ణంబుతోనగ  
భేదిచాపము గానుపించెనేని ,  
యా వర్ణమున నె సుధాంశు మండలమున్న  
మహిమండలంబున మానవులును  
క్షీతినాథులును గారుచిచ్చుచేఁగూలుదు  
రదృశతంబడర నా హరిధనుస్సు

తే. జచ్చనై యున్న జనులకు బాధపుట్టు  
నెల్లనై యున్న చేడు సర్వదేశములును  
పూని యీ రీతినుండక మానవెపుడు  
సనియు రెట్టడు సకలవిద్యావిదుండు. 53

అ. పసపుపచ్చ యాకుపచ్చ శల్వును దెల్పు  
యెఱుపువన్నియల మహేంద్రచాప  
మండ మెగుతునట్లునున్న బంటలు గల్లు  
వినము తిమ్మరాజు వేంకటేంద్ర.

క. హరిహరచాపము నిశ్చయం

దరుదుగ నేదిక్కుదోచె నా దిక్కు ప్రజల్  
వెరవు చెడిపోదురనియెను  
గురుతుగ రెట్టెడు సమస్తకోవిదులెన్నన్.

55

క. దొరకని రాతిరివర్షము

గురియగఁ బురుహూతధనువు కువలయబంధుం  
డరుణమగు మెఱపుదోచిన  
ధరణీశులు నొత్తురనియె దగరెట్ట డిలక.

56

క. పగలువర్షంప మెఱపుజూపట్టియింద్ర

ధనువు పశ్చిమమునుండి దక్షిణంబు  
దనుక తూర్పుననుండి యుత్తరపుదిశకు  
గదిసినను మేలు ప్రజ వేంకటనరేంద్ర.

57

ప రి వే ష ల డ ణ ము

క. వావిరి జ్యేష్ఠాషాఢ

శ్రావణములకొరడు వరుణు చక్కటిఁ బొడమక  
లేవనె వానలు రెట్టం

డివసుధను తొల్లి యార్యులెల్లను బొగడక.

58

చ. వెలయుగ సూర్యచంద్రపరివేషము లచ్చపుఁ బైడిచాయల

న్నలుపగు వానకాలమునఁ బర్వినవర్షమువచ్చు నింపు సొం  
పరలంగ నన్యకాలముననైరను పుట్టును రాచకార్యముల్  
కలువవిదూర తిమ్మమహికాంతుని వేంకటరాజశేఖరా.

59

క. ఇం శని పరి విషంబులు

ఘనరహితములగుచు వాన కాలములందున్



గనుపట్టిన గలలోనను

వినువానలులేవు నిజము వేంకటస్వపతీ.

60

క. వ్రావ్వుట్కాలమునను మే

ఘావళితోఁ గూడ శశికి నహిమాంశునకుం

భావింపఁ బరిధు లుండిన

వేవేగ మె వానగురియు వేంకటస్వపతీ.

61

గీ. వానతరిని చంద్ర వనజబాంధవులకు

రెండు మూడు పరిధు లుండెనేని

వానగలుగులెస్స వాన లేకుండిన

స్వపులునొత్తురనియె రెట్టఘనుడు.

62

ఉ. ఎంతయు వానకాలమున హేళికి జుక్కలవెళ్ళి తేనికి

నివ్వంతగ రెండుమూడుపరివేషము లెద్దెస గానుపించినన్

రంతులుగాంతు రాదిశ ధరావళినాపరిధున్ శితప్రభా

వంతములయ్యెనేని మఱివర్షములేదనె రెట్టఁడిమృహిన్.

63

నీ. వివరింపశని పరివేషంబులో బృహ

స్పతియున్న గొరఁగాను బ్రాహ్మణులకు

ననిషకులశత్రు వాచాన్యుడుండిన

వర్షంబుగురియును వశ్యముగను

గువల యాపుని తనూభవుఁడున్న హానియా

నర్భక శ్రేణికి నద్భుతముగ

సంగారకుండున్న నందంద దరుచుగా

ధరణిని విను జగడాలు పుట్టు

తే. చండకిరణుని నందనుం డుండెనేని

పట్టభద్రులు నొత్తురు గట్టిగాను

వసుధలో నిది గాదన వలదటంచు  
ననియె రెట్టఁడు సకలవిద్యావిదుండు.

64

క. హరిణాంతుని పరివేషం

బరుణంబై యుండ నందు సర్కశులజాలుక  
గురుఁడు వసించినఁ బ్రజలకు  
నరుదగు నాపదలు గల్గుననె రెట్టఁడిలన్.

65

గీ. చంద్రుఁ డస్తమించు సమయంబునందు న  
య్యరుణ పరిధిలోన గురుఁడు కుజుఁడు  
శనియు నుండిరేని సార్వభౌములు నొత్తు  
రనియె రెట్టకవియె హర్ష మొదవ.

66

క. హిమకరుఁడు గ్రుంక పరివే

షములోఁ గుజుఁ డున్నగాఁడు జగతికి శుక్రం  
డమరఁగ నుండిన భోయలు  
సమయుదురనె రెట్టఁ డఖిల శాస్త్రజ్ఞుఁ డిలన్.

67

—❖— ప్ర తి సూ ర్య ల త్త ణ ము —❖—

సీ. ఊహింప సూర్యుండు నుత్తరదిశయందుఁ

బ్రభవిం చెనేని వర్షంబుగలుగు

నొగి యామృదిక్కున నుదయించినను గాలి

ప్రబలంబుగా వీచుఁ బశ్చిమమున

గొడమెనేనియు వాన జడిబట్టి కురియంగ

నానందమొందుదు రఖిల జనులు

ప్రాగ్భాగమునను జూపట్టిన బహుస్పృష్టి

యెసఁగియుండును భీతి హెచ్చుఁ బ్రజకు

తే. పద్మసుభాషితంబునఁ బరగునట్టి

శాస్త్ర మిఁకీంచి యిటుబల్కె సరసుతెన్నఁ

గవిత వాక్పౌఢి రెట్టన కవివరుఁడు

విపులకారుణ్య వేంకట నృపవరేణ్య.

68

చ. జ్యలనకృతాంతరాక్షస దిశాస్థిలులం బవసంబు వీవ కే

వలమును రేపు వర్షములు వారుణదిక్కున నల్పవృష్టి యో

నలయితరాశలం గలుగు నత్యధికంబుగ వాన నిశ్చయం

బలఘుజ యార్యతిమ్మ వసుధాధిప వేంకట రాజశేఖరా.

69

తోటకం. చరణాగతశాస్త్రవ శౌర్యగుణా

భరణా పరిపాలిత బాంధవ భూ

భరణాహివరేణ్య కృపానిధి ధీ

కరుణాజననత్కవి రాజసుతా.

70

శా. సార్దామప్రభువాహదంతి హరి గీ ర్వాణద్రు శాఖానుధా

వార్ధిక్యాహల భృత్తుషార శిఖర ద్యాజోప కుంతావళి

స్పర్ధాళు ప్రథమాకీర్తి సుఖమా సంబాధితా జాండవే

గీధాత్రీవనితా సమాశ్రితలస ద్దేహస్వభా వార్గళా.

71

గద్యము. ఇది శ్రీమదొంటిమిట్ట రఘువీరకృపాలబ్ధ సారస్వత ధుర్యా

య్యలు రాజవంశ సంభవాయ్యలాఖ్య భాస్కరాఖ్య కవిద్వయ

ప్రణీతంబైన రెట్టమతశాస్త్రంబునందు

ద్వితీయాశ్వాసము

శ్రీ ర సు

శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః

# రెట్టమత శాస్త్రము

తృతీయాశ్వాసము

శ్రీ యువతీవ రహాబల

నాయక పాదాబ్జసేవ శస్థిరకీర్తి

శ్రీయుత సముదంచిత పు

ణ్యాయత కొండ్రాజ వేంకటాద్రి నరేంద్రా.

1

గీ. హస్తమృగశీర్ష మఖలయం దాధ లిప్త  
రేవతీతార నుత్తరా త్రితయమునను  
ధరణివిత్తిన ధాన్యముల్ తగ ఫలింతు  
నిశ్చయం బిది వేంకట నృపవరేణ్య.

2

గీ. యాథి పుష్య పునర్వసు రోహిణులను  
మహిని విత్తిన వరియుఁ జా మయును నెనఁగు  
శరయ మూలవర్షమున విత్తినట్టివైరు  
లన్నియు ఫలించు ననె రెట్టఁ డధికముగను.

3

సీ. అశ్వినీ పుబ్బ పూర్వాషాఢ నార్ద్రాస్తా  
ర్వాభాద్రపదితిన శలరుపత్తి  
శతతారయందు విశాఖను విత్తినఁ  
గండమూలేక్షువుల్ గతుఫలించు  
రహిమీర శ్రవణతా రకయందుఁ జల్లినఁ  
జున్నంగివరి ఫల సిద్ధిఁ జెందు

దాంబూలవల్లి యుత్తరయందు వైచిన  
బ్రబలుచుండు సపారపారముగను

తే. కృత్తికను హస్తతారను విత్తినట్టి  
సెనగ విలసిల్లు ధరణిని జనులు డనియ  
భరణివిత్తన గోధుముల్ ఫలితమగును  
తిమ్మభూపాల వేంకటాద్రి కీర్తించె.

4

గీ. శనగపుబ్బను విత్తినఁ సమసిపోవు  
నార్ద్రవిత్తిన దెవులుచే నణఁగిపోవు  
చిత్త విత్తిన వేవేగఁ జెగచు మిడుత  
లనియె రెట్టడు సకల విద్యావిదుండు.

5

సీ. జగతిని గోధుమల్ మృగశీర్ష తారను  
విత్తిన మృగములు దృష్టిదినును  
శ్శేషలో విత్తిన సిద్ధించ దాపంట  
పండిన చోరుల పాలబడును  
ప్రత్తి యాశ్లేషలో విత్తిన నొకపాటి  
ఫలమింతెశాని వెగ్గలము గలుగ  
దటుగాన నక్షత్రమరయక విత్తిన  
పండినట్ల నెయుండి బెండువోవు

తే. శతభిషక్ శార్తియందు విశాఖయందు  
లగిసె మునుగల విత్తిన నెగడనీక  
బుర్రు బట్టును మిగుల నద్భుతముగాఁగ  
ననియె రెట్టడు సకల విద్యావిదుండు.

6

క. క్రూరగ్రహంబులుండిన  
తారల నుపరాగయుక్త తారలయందుఁ

గోరిక విత్తినధాన్యము

లారయ నెవ్వయు ఫలింప వనె రెట్టడిలకా.

7

గీ. అరసి చూడంగఁ బాప గ్రహంబు నున్న

లగ్నమున వారు వీక్షించు లగ్నమునను

విత్తినను లెస్సగా దనె వివిధశాస్త్ర

నిపుణుఁ డై నట్టి రెట్టడు నిశ్చయముగ.

8

క. లగ్నమున నైన శుక్రమిచ్చా లగ్నమునకు

సూటిగా సప్తమం బగు చోటనైన

నున్నయెడ విత్తవచ్చును నుర్విలోన

సఖిలధాన్యంబులును వేంకటాద్రివర్య.

9

క. పన్నెగ శశి కేంద్రంబున

నున్నను బాపగ్రహంబు లొగి మంచివి గా

కన్నను విత్తిన ధాన్యము

లన్నియుఫలియించు వేంకటాధిపతిలకా.

10

సీ. ద్యుమణిచంద్రులు గూడి యున్న లగ్నంబున

నేమియు విత్తరా దెంచి చూడ

క్షోభిపుత్రుఁడు గను గొన్నలగ్నంబును

విత్తువై చిన కారు వేగపట్టు

లలిరాహు వీక్షించు లగ్నంబునందున

వేసిన చీడయా వేగముగన

కైరహితుఁడు లగ్నంబున నుండగ

వేసినయసటులు వేలయుజాల

తే. వేనాసర దాచంద్రలగ్నంబు నుత్పకరుఁడు

చూడ వేసిన ప్రబలమో చుండువిఘ్నండు

లగ్నమున నున్న భరవిత్తి నవియునెల్ల  
ఫలముజెన్నొందు వేంకట ప్రభువతంస. 11

క. దిననాయకుఁ డార్ద్రాకు వ  
చ్చినదినమును మొదలుగాఁగ ఊతితలమున వి  
త్తినవన్నియు ఫలియించును  
విను మది తఱియాటఁ జేసి వేంకటస్వపతీ. 12

గీ. శ్రవణతారను జల్లిన రాజనంబు  
స్వల్పసల మగు నార్ద్రా శుష్కముల భరణి  
యల్పపునర్వసులు గోహిణు లందు మఖను  
విత్తినఫలించు నెంతయు వేంకటేంద్ర. 13

గీ. హస్తనక్షత్రమున పెస లార్ద్రా నువ్వు  
లమర నల మూలతారక యందు కంది  
యును ననూరాధనూలు విత్తిన ఫలించు  
వినుము వేంకటస్వపవర్య వినుతశౌర్య. 14

క. అలయశ్వనందు సెనగలు  
నలపూర్వాషాఢలోన సలచందలు దా  
దల పౌనఁగూడఁగ విత్తిన  
ఫలియించును వేంకటాద్రి పార్థినతిలకా. 15

క. కోరినయుత్తరయందు న  
నూరాధను మూలగోహిణుల రేవతిలో  
పైరులు జెట్టు యుత్తమ  
మారసి చూడంగ వేంకటాద్రినృపాలా. 16

క. మఱియుత్తరయును గోహిణి  
వరుస ననూరాధనంత్యవర ఋక్షమునన్

ధర జొన్నపైరు బెట్టుట

కర ముత్తమ మనెను రెట్టకవివరుడధిపా

17

గీ. అశ్వినీ ధనిష్ఠ శతతార యాశ్రవణము  
మఱిపునర్వసు లెంచంగ మధ్యమయును  
బృధ్విలోపల బైరులు పెట్టనగును  
నిజము కొండ్రాజవేంకట సృపవగేణ్య.

18

గీ. జ్యేష్ఠయు విశాఖ కృత్తిక చిత్తయార్ద్ర  
భరణిపూర్వత్రయంబు బైరులిడుట  
నరసి చూడంగ నిష్ఫలంబనంగఁ బరఁగు  
వితతనయసాంద్ర కొండ్రాజ వేంకటేంద్ర.

19

గీ. మకరి సింహ వృషభ మత్స్యకర్కటకరాసు  
లుత్తమంబు జొన్న కొగిన భాముఁ  
డున్న సౌమ్యశుక్ర లున్నను మంచిది  
వితనమున కుర్చి వేంకటేంద్ర

20

వ. అదియునుంగాక ఛాయాపుత్రుం డగు శని మేషంబున  
వర్తింప వృషభంబున గురుం డున్న యవసరంబున ధనుర్మాసంబు  
మొదలు మాఘమాసపర్యంతంబు స్వాతిమూలానురాధలను మకరి  
మత్స్యకర్కటరాశిని విత్తిన జొన్నరపారంబుగా ఫలించునని  
రెట్టండు నుడివెనని చెప్పి.

21

గీ. అరయ తక్కిననక్షత్ర మట్టిరాసు  
లెందులను జొన్న విత్తిన నెనంగమూడు  
భాగములు నెఱువై చెడు పరంగనొక్క  
భాగము ఫలించు నని చెప్పె భోగివరుడు

22

సీ. తొలుత గంధాక్షత భూపోషహారముల్  
గొఱుజడ్డిగమున కొనంగవలయు



హర్షంబుతో జొన్న లాదిగాధాన్యముల్

విత్తినఫలియించు వెలతిలేక

విత్తుచుండెడివేళవేగపగ్గంనబైన

మోకులైనను వెనమరిసెనేని

యెద్దులు రొప్పుగ నెద్దులు పడెనేని

యలపడట దాచకార్యములచేత

తే. జెడును మును యెద్దుపడిన దోషంబుచేత

చోరులకునైన యనువున జేరుగాని

తగులు నాకావు తమ్మున దళముమీఁద

గల్గుగా హాని యనె రెట్ట ఘనుఁడు మహిని.

23

సీ. విత్తుచుండెడివేళ విన్నపైడికంటె దా

పలరొప్పి నిలిచిన వలసటికిని

గాడిద ముంగిస కాకంబు వోయిన

శునకంబు వామది క్కునకుఁ జనినఁ

జెలగిఁ పుణ్యాంగనల్ సేసలు చల్లిన

ముదమున వేదముల్ చదువుచున్న

విత్తెడునప్పుడు వృషనుంబు లెడముగా

జాలువాటిన మఱి చాలు దిరికి

తే. వచ్చునో నెద్దులు వలవలదిరిగియు

వచ్చిగీములు జేర వచ్చు తటేని

ధ్యాంతుంబు రొప్పున వ్వారిగాఁ బైఠవ

త్యంబును పలియించు చక్కగాను

24

తే. రెట్టకవివద్యుఁడీరితిమట్టుదెలిసి

గట్టిగాఁ బల్కెనిలలోన దిట్టఁడగుచు

సరసు లెల్లను విని చాల సంతసింప

నర్థికల్పకవర వేంకటాద్రివర్య.

24

గీ. కవియు సౌమ్యుండు నున్నుల గ్నమునరవియు

వార టున్నట్టి గుంసవారి శములనైన

నివ్వసుంధర గణధాన్యమెద్దియైన

పిత్తిన ఫలించు కొండ్రాజ వేంకటేంద్ర.

25

చ. అమరగురుండు లగ్నమున యందు వసింపంగ విత్తుటన్ చతు

ర్థమున మొలంగుపైరుతతి దప్పక యుండుట సప్తమంబునం

దశురంగ వేగ నాపయిగు లాయతఁజెట్టుట మంచి దంతమున్

విమలగుణాధ్య తిమ్మ వృద్ధ వీపతి వేంకటరాజ శేఖరా.

26

శీ. కోరిపండినపంటఁ గోయఁబోయెడు వేళ

వలవటఁ గాకంబు వచ్చి మఱియు

బ్రతువట్రునయమ భాగంబునందునఁ

జేష్టులుగావింపఁ జేని కట్లు

మేటియేనుంగుట్లు మించుటద్దంబులు

ననఁటికంబంబులు నట్లుపూర్ణ

కలశంబులును వన్నె గట్టినకోకలు

వీక్షింప ధాన్యసు వృద్ధిమఱియు

తే. నట్టిధాన్యంబు లలరుట లంతలేక

యిల్లు చేరును గాఁపుల కింపుమీఱ

రసికమందార, పెదతిమ్మ రాకుమార

వేంకటశ్లోక సర్వది గ్వినుతభూష.

27

గీ. పైరుఁ గోయఁబోవ బాటింప విధవ కుం

దేలు నగ్ని కనవు తెలికజాతి

వారిఁ జూచిరేని వారికి నాపంట  
దక్కదనియె రెట్టఁ దక్కుమీఱఁ.

28

అర్హులక్షణము

సీ. భావించి చూడ న మావాస్యయం దింద్ర  
ధనువు వానయు గర్జితంబు మెఱుపు  
గాలియు మొదలుగాఁ గలదిశఁధాతువుల్  
మఱియును బరివేష మండలమున  
నల్లనిరేఖలు నలువొంద నుండిన  
నగ్నవయగున ధా న్యంబు మిగుల  
వరస నీజెప్పిన గురుతు లాదినమున  
గాక తక్కిననాఁడు గలిగియున్న

తే. విస్మయం బావహిల్లు ను ర్వీతలమున  
డామరము సంభవించు దృఢంబుగాను  
సనియె రెట్టఁడు సకల విద్యావిదుండు  
వినుముకొండ్రాజతిమ్మయ వేంకటేంద్రఁ

29

సీ. క్రమముతో జైత్రమాసమున సమావాస్య  
బద్ధమిత్రుండు వృషభప్రవేశ  
ముల నుండ నాగురుతులు నుండెనా వెన  
పరువడి లెస్సగా ఫలముజెందు  
క్షందమూలాదులు గలుగు నావెలలోన  
ధారుణీదరుగదు ధరయు మఱియు  
వైశాఖమున సమా వాస్యను రవి మిధు  
నముఁ జేరనట్టి చిహ్నములుగల్గ

తే. కొలుచు లనణాదిరసవర్గ ములునుదరిగి  
యుమ్ముష్మాణ్యసపర్యంత మద్భుతముగ  
నుర్విలోపల్ రత్నాకరుని మతంబు  
వినుము కొండ్రాజ తిమ్మయ వేంకటేంద్ర. 30

గీ. వరుసజ్యేష్ఠంబునం దమా వాస్య నట్టి  
చిహ్నములు గల్గియున్న నీక్షితిని ధాన్వ  
చయము కడునగ్గునె యుండు జనులు చెలంగ  
వినుము కొండ్రాజ తిమ్మయ వేంకటేంద్ర. 31

సీ. ఆషాఢమాసంబు నందమావాస్యను  
దెలియ నాగురుతులే కలిగియున్న  
ఘృతము తేనియ నూనె శ్రీగంధమును మొద  
లై న వస్తువులు నా దినమునందు  
కొని దాచ నటువది దినములనాటికి  
నినుమడిలాభమా నెన్నిచూడ  
శ్రావణమాసంబు చంద్రభానులు గూడఁ  
బూర్వోక్తచిహ్నముల్ పొసఁగియున్న

తే. నాదినములందు సశ్వము లమర గజము  
బైడి వెండియు మరకత ప్రభృతిమణులు  
గొనగ మఱియైదు నెలలకు నినుమడిగను  
లాభ మెసఁగును వేంకట రాజచంద్ర. 32

సీ. భాద్రపదంబునఁ బరఁగుసమావాస్య  
నాచిహ్నములు గల నాటిదినము  
జొన్నలు లోహముల్ జోకతోఁగొని దాచ  
మాసత్రయంబున మడుగురెట్టి

యాశ్వజమానంబు నందమావాస్యను  
మునుపటి గురుతులు మొనసియున్న  
మాలును మాణిక్య ములుమ కంబళ్ళు కుం  
కుమ కుసుమంబుపువ్వు గొనిన నెలకు

తే. లామ మినుమాడి తున్నె యశో లాభనిరతుఁ  
డగుచు శ్రీసూర్యనారాయణ జాంఘ్రిపద్మ  
వందనాసక్తుఁ డగురెట్టఁ డందముగను  
వినుము కొఁడాజ తిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

33

సీ. అరయ కాశ్రీకమం దమవస వీశ్చిక  
రాశి మచ్చికగ్రహ రాజువచ్చి  
యుండంగఁ దొలిగుర్తు లొగిఁ గల్గియుండిన  
గందమూలాదిక బృందములును  
గురియైన రత్నముల్ గొనిన మాసత్రయం  
బున కవి ఫలియించు నినుమడించి  
రహిమించు మార్గశీర్షమున సమావాస్య  
కునుఁడుఁ ధనూరాశి కేగుచేర

తే. నట్టిగురుతులు కనుపింప నట్టియపుడు  
సంకు పవడంబు ముత్తైముల్ కుంకుమయును  
గొనిన పాణ్డ్రాసమున కందు నినుమడిగను  
గలదు లాభంబు వినుము వేంకటస్వపాల.

34

సీ. పాషమాసంబునఁ బరఁగు నమావాస్య  
మకతంబు నైనగుం భముననైన  
దినరాజు చేరంగ మునుపటి గురుతులు  
గనిపింప ధాన్యలో హానికరంబు

గొని రెండు నెలల కమ్మినను నిన్నడిలాభ  
మానెంచి మాకగ మాభుమాన  
మున సమానను మీన మును కెందగ నిదండు  
తొల్లటి చిహ్నముల వోచెనేని

తే. కందమూలంబులును మాని కములు వినుము  
సనుములును రసవదంబులు నపుడు కొనివి  
యాను నెలలను సమ్మిస యందువలన  
వినుము ముమ్మిడిధన మగువేక టెండ్ర.

35

సీ. పాలుపొందు ఫాల్గువం బున నమావాస్య నాఁ  
డలతొంటిగురుతులే యలరె నేని  
దవనంబు గొని మఱి తగనాల్గు నెలులున్న  
మీఁద సమ్మిన లాభ మినుమడియగు  
నయ్యమావాస్యయు నందు పాపగ్రహ  
ములు వచ్చినను ధార ఇలు కొదుపగు  
నందు శుభగ్రహం బలరంగనున్నను  
నెరికొల్పు సగ్గునె నిక్కముగను  
నయ్యమావాస్య ముప్పది దినంబులైనై న  
మంచిది ముప్పది యహములకును.

తే. దక్కునై యున్న గా దది ధారుణికిని  
మించియుండిన శుభమగు మేటిప్రజప  
ననియె రెట్టడు సకలవి ద్యావిదుండు  
వినుము కొండ్రాజ తిమ్మయ వేంక టెండ్ర.

36

సీ. పున్నమరాతిరి సన్న పుటుణుము  
తుంపరవాసయు ధామ్రవత్త

మగువిశేషంబు సంధకారము గప్పి  
 పొగబోలినట్లున్న మొగులులోన  
 నాడాడ రెండును నొండుచుక్కలునున్న  
 బగభేదిచాపంబు నలుగడలను  
 మెఱుపులు గలిగిన మేదిని ధారణల్  
 జాలంద గల్గున చెచ్చితశుద్ధ  
 పున్నమరాత్రి నా చిన్నెలు గల్గిన  
 ధ్యానంబుఁ బ్రత్తియు దాచవలయు

తే. నెనుగ నాల్గవనెల కమ్మ నినుమడించు  
 ననియె రెట్టడుదిట్టడై నాడెముగను  
 సరసు లగువారి లటుసేయ జాలశుభము  
 వేంకటత్పాతలేంద్రా భూ వినుతకీర్తి.

37

సీ. పొందుగవై శాఖ పున్నమరాత్రి రీ  
 గుర్తు లుండినఁ బ్రత్తి కుసుమపెసలు  
 పరిమళద్రవ్యముల్ బహుశంబుగా గొని  
 యెనిమిదినెలల క మ్మిన ఫలంబు  
 లప్తగుణం బగు నటజ్యేష్ఠమాసపు  
 బూర్ణిమనాఁడు నా పోల్కి యుండఁ  
 గొలికొల్పు నాల్గుగాఁ దనరునెలల కమ్మ  
 లాభ మిన్నడి యగు లాచకార్య

తే. ములును గలుగును నామాడ పూర్ణమాస్య  
 గురుతులుండిన రాగులు గోధుములును  
 యవలు గొనియున్న త్రిగుణమా భవిని ఫలము  
 నాల్గునెలలకు వేంకట నరవరేణ్య.

38

సీ. శ్రావణపూర్ణిమ రాత్రినా గురుతులు  
 గలిగిన దైవంబుఁ గందమూల  
 ఫలములు గొనియున్న నెలనాటి కెలనొక  
 వాటిఫలము గల్గు బాద్రపదము  
 నందు బున్నమతేయి నాగుర్తులే గల్గఁ  
 గైదువుల్ సీసంబు గంధకంబు  
 ముత్తయంబులు బాణములు తుపాకులు పెటూ  
 లుప్పు ధాన్యముగొని యుండ బిడప

తే. మెఱసి యెనిమిది నెలల కమ్మినను నష్ట  
 గుణములు లాభంబు గల్గు ని క్కువము జూడ  
 భానువంశప్రదీప శుం భద్రప్రతాప  
 వినుము కొండ్రాజ తిమ్మయ వేంక టేంద్ర.

36

సీ. ఆశ్వీజమాసంబు నందు బున్నమతేయి  
 నాగురుతులు గల్గు నాఁడు దేనె  
 గోధుమల్ వరిగెలు కొఱ్రలు నేయిము  
 గొలి నాల్గు నెలల క మ్మిననుదానఁ  
 బరంగఁగ నై దుపాశ్శరయ లాభము గల్గు  
 రెట్టమతం బిది గట్టిగాను  
 కార్తీక పున్నమఁ గడువేడ్కగాజన  
 మునుపటిగురుతులు గనుటవేగ

తే. విల్లునంబులు కంబళ్ళు నల్లవరుల  
 కొలుచు బగడంబు సౌవర్ణ ములును గొనిన  
 నాటు నెలలకు నమ్మిన నై దుపాశ్శు  
 లాభ మొనఁగూడ తిమ్మభూ రాట్కుమార,

40



సీ. జెలువుమీఁగ మార్గ శీర్ష పౌర్ణిమియందుఁ  
 దొలుతటిగురుతులు గలిగియున్న  
 చక్కెరతేనె యాజ్యము శొంతిగొని నాల్గు  
 నెలల కమ్మినఁ జాల ఫలముగల్గు  
 పావపౌర్ణమి మును పటిగుర్తు టున్నను  
 గ్రముకంబు లభిని కుం కుమయు దగర  
 మరుదైవవన్నెలు పరిమళద్రవ్యముల్  
 గొనిన మాసత్రయం బునకు నైదు

తే. పాల్కు లాభంబు జేకూరు పరగమాఖ  
 పార్లమాపాస్య నాచిహ్న ములునుగల్గ  
 గొలుచు రసవర్గములు గొన్న నెలలు మూట  
 నధికఫల మగు శ్రీవేంక టాదిభూష.

41

చ. పనివడి తొంటిచిహ్నములు ఘల్లునవున్నమయందు రాతిరిఁ  
 గనబడి యున్న గంధకము కంచుఫలంబులుఁ గందఘాలము  
 గొని యటసప్తమాసమునకుం గ్రయమిచ్చినలాభజెంపగ  
 నినుమడి యాను తిమ్మధర చీశ్వర వేంకటరాజశేఖరా. 42

సీ. రాజులు నలమీన రాశిఁ బున్నమనాఁడు  
 నేడుగ్రహంబులు గూడెనేని  
 బ్రజలకు హానియా ద్విజరాజు నాశుభ  
 గ్రహములఁజూచిన గలుగు శుభము  
 భావనశాస్త్రము గూరగ్రహంబులు  
 గనుగొన్న ధర యధి కంబు దరుగు  
 భవి నొక్కమత మిది పున్నమ ముప్పది  
 దివసంబు లై నను దృఢముగాఁగ

తే. సమము ధారణ నొక్క ఘనముకొఱత  
మైన ధారణ మతితక్కు వగును నొక్క  
విన మధిక మైనధారణ ఘనముగాఁగ  
నగు నొవనె రెట్టన యార్యసుతుడు

43

### గ్ర హ ణ ము

సీ. ఉత్తరాషాఢయు నుత్తరభాద్రయు  
హస్త పునర్వసు నశ్వినియును  
చిత్తనుత్తరయును జేలఁగు నీయేడుతా  
రల వాయుదిశనుండి గ్రహణమైవ  
నశులకుఁ పిన్నవాం డ్రకు వ్యాధిగల్గును  
ధ్యానంబు దఱుగు యుద్ధంబులగును  
కోశంబు బహుశంబు కొంచుమా వానయుఁ  
రర్పించి చూడంగ ధతణియందు

తే. నరసి నీశస్సినట్టి దోషములలోన  
నొక్కటైనను గల్గిన నుర్వియందు  
నత్యుదగ్రత బక్షత్ర యంబులోన  
ననియె రెట్టఁడు సకల విద్యావిమండు

44

సీ. శ్వేష్ట పూర్వాభాద్ర కృత్తిక భరణి పు  
ష్యమియును మఖయు విశాఖయ నెఱు  
నలస ప్తతారల నాగ్నేయమందున  
గ్రహణ మైనను శిశు ప్రకరమునకు  
వ్యాధులు వొడము ఖాన్యంబులు దరుగును  
తాలనవాసయు నెంచ రాశబాధ

ఘనమగు వర్షంబు గలుగు కేవలయును  
గురియకుండును నృప్తి కువలయమున

తే. సరవి నీచెప్పినట్టి దో షములలోన  
నొక్కటైనను దాకును నిక్కవముగ  
నత్యుదగ్రత బక్షత్ర యంబులోన  
ననియె రెట్టండు వేంకటావనిన రేగెద.

45

సీ. స్వాతి పూర్వాషాఢ శతతార యుక్లేష  
యార్ద్ర రేవతి పుబ్బలనెడున త్త  
నక్షత్రములయందు నై ఋతిదిశనుండి  
గ్రహణమైనను శిశుఁ ప్రకరములకు  
హనియా గోపంబు నలరు నీర్పయి రెండి  
పోవు ననూరాధ శ్రవణములను  
నభిజిద్ధనిష్టయు నలమృగశీర్షయు  
మూల రోహిణు లన భువిని వెలయు

తే. నేడునక్షత్రములయందు నెంచిచూడ  
గడగి యాశాన్యదిశనుండి గ్రహణమైన  
క్షోణిప్రజలకు నెంతయు శుభము దనరు  
ననియె రెట్టండు సకల విద్యావిదుండు.

46

గీ. చైత్రజ్యేష్ఠశాల్మణములంశ్రవణమునను  
నరకసోమోపరాగంబు లైన రుజులు  
భూభ్రమణ మద్భుతంబులు పుట్టిధరణి  
నాయకులు నొత్తురనె రెట్టన ప్రభుండు.

47

క. ఒకమాసంబున సోమది నరకగ్రహణంబులై ననుగుడగడంబుల్  
నకలన్పునొత్తురుపా యకశోణితనదులుబారుననెరెట్టడిలన్. 48

ఆ క స్మి క ల ఊ ణ ము

సీ. శిశువులు ముదముగాఁ జెఱువులుగట్టిన  
 నట్టిగుంటను దేమ బుట్టెనేని  
 గుడకుంభమును నుప్పు కండ ద్రవించిన  
 శిఖ యాడుచును గూతఁ జేసినేని  
 చీమలగమి గుడ్డు తోమిట్ట నెక్కినఁ  
 గకుబంతముల మంచు గప్పెనేని  
 మేఘంబు జలముతో మీఁదకుండలదొంతు  
 లొండొండ బెట్టిన ట్లుండెనేని

తే. కూడియందందఁ బూనియ లాజెనేని  
 యంబుఘట ముర్వియిడ జమ్మరనియెనేని  
 గలుగు బహువృష్టి యాకస్మి కంబుగాఁగఁ  
 దిమ్మభూపాల వేంకటాద్రి ఊతీంద్ర.

49

వ. మఱియు నెప్పుడుఁదప్పక పట్టెడుపట్టెనంబు రేపకడఁ బట్టి  
 చూచినఁ దుప్పపట్టియుండినను, శునకంబులు గృహంబులు మీఁదను  
 నదీతటాకంబుల మధ్యయందుఁ గూడలుపెట్టినను; వనదంశములు పశు  
 వులఁదఱిమితఱిమి కఱచినను వోగిరంబు వేగిరంబు బాగుదప్పినను  
 పిచ్చుకలు మొదలగు పులుఁగుల బలగంబులు పచ్చికల విచ్చలవిడి  
 మేయుచున్నను పొడిమట్టిలో జంటగూడి పొరలినను, శుకనికరంబు  
 లు సుఖకరఱబులగు తమతమగూఢ్యవిడిచి యాకసంబున కెగసినను  
 కాకు లాకసంబున కెగసినను, మిన్న జూచిననుఁ తెక్కలాచ్చినను,  
 పిలుల్లులంబున మల్లడిగొని మొల్లంబుగ నేలమూల్కెనుచు బుస్సు  
 బుస్సురనినను, నల్లనియీఁగలు మ్రోతతో త్రోఁపుత గట్టిననీటిపై  
 మూఁగినను, పుత్రమివడును బుత్రబుడపొంగినను, భుజగవ్రజంబులు

కుంజపుంజముల నెక్కినను, గొరియకడుపులు సమస్థలంబున నుండి  
మిట్లనెక్కినను, జలంబులనుండి మత్స్యంబులు బైటపడినను, పడిన  
జలచతంజుల చని చెడినను, మృగప్రకరములు తలలువంచి కూత  
లిడినను, శరీరంబులు గదలించుచుండినను, ఆకులు దిమమ్మగంబు  
లాకులునుదించు దమతమ నెలవుల నిలిచినను, పక్షులు జలసమీప  
ముననున్న గ్రుడ్లు మిట్టలపెట్టినను, పక్షంబు గలదని రెట్టడు నిశ్చ  
యించి చెప్పి.

50

చ. జనతతి వాసక్తై కడువిచారము నొందగ నీటికోళ్ళు గొ  
బ్బున దివినుండి యచ్చటికి భూమికి వ్రాలిన మారుతంబు క్ర  
న్నన ధరమ్రావగాఁ విసరినం గురియుక బహువృష్టి తుష్టిగా  
వనధిగభిర తిమ్మనృప వర్షుని వేంకట రాజశేఖరా.

51

క. ధరజీచక్రం బదరగ, నురుముచువీచినను బ్రబలకొదపునుతోగో  
క్కరములుదుర్బితాదులు, కరమరుదుగననియెరెట్టకందత్పడిలక

సీ. శరగ గార్తెలయందుఁ బగలు వర్షింపగ  
రాత్రుల సధిక వర్షంబు గలిగి  
వివశింపగా గార్తె వెడలిపోయెడుతోల్లి  
నాటిదినంబున నరులు జూడ  
నక్కమండల యెట్ట నయి పరివేషంబు  
గట్టినట్లుండినఁ గమలహితుని  
కరము లప్పుడు గాన కాశ్యచందంబున  
గానుపించినను నిక్కంబుగాను

తే. ధారుణినాయకులకు తథ్యంబుగాగ  
నఖిలదిక్కులయందును నార్తియొదవు  
పంటవలతికి వ్రేగగు పంటలెనగు  
గాఢకీర్తిప్రతాప వేం కటమహీప.

52

గీ. గొప్పవడగండ్లు పడగ నెక్కుడుగ నపుడె

గాలివినరంగ బిడుగులు నేలవాల

గ్రూరమగు రక్తనర్సంబు గురిసెనేని

పుట్టు దుర్భిక్షదశయనె రెట్టడిలను.

54

క. అరుణోదయమున వర్షము

గురియగ గడునెఱవైన గ్రొమ్మలు గదరం

బారిపారి బిడుగులు రాలినఁ

ధరణీశులు నొత్తురనియ దా రుట్టడిలన్.

55

మ. అహితారణ్యచయాగ్ని కీలనయచే ఖాచార్యునం కాశ న

త్యహరిశ్చంద్ర కటాక్షసంగతదయా త్రాఽగ్నిజాలాదిశా

సహాదంతరక్తిచందననరేశక్రేష్ట యత్యంతధ

న్య హరిధ్యానగరిష్టహృన్నశిన దా నక్షాత్ర తేజోనిధీ.

56

పంచామరము

క్షమాధృతక్ష మహాఘ జపరాక్రమక్రియా

కుమారకల్పదానకల్ప కుంభినీవ సాపసం

గమానధూమణీకుమార కాంతి పంకజాహితా

సమాన కౌరవాధినాథ సప్తసంతతీశ్వరా.

57

గద్య. ఇతి శ్రీ మందొటిమిట్ట రఘునీరకృపాలబ్ధసార సారస్వత

ధుర్యాయ్యుల రాజవంశ సంభవాయ్యులాఖ్య భాస్కరాఖ్య

కవిద్యయ ప్రణీతంబగు రెట్టమత కావ్యంబునందుఁ

తృ తీ యా శ్వా స ము

శ్రీ రస్తు

శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మణే నమః

# రెట్టమతశాస్త్రము

## చతుర్థాశ్వాసము

గ్రహచారలక్షణము

శ్రీవిమలతారహోబల దేవకధావర్ణ నైకదిగరిమధనదీ  
పావనగుణభూషణభ ద్రావహకొండ్రాజవేంకటాద్రినరేంద్రా. 1

సీ. ఒకరాశి నెలయుండు నొప్పుగా సూర్యుడు

బుధబౌద్ధవృక్ష మతి భూమిజుండు

నెలమీద నరయుండు నిర్జరాచార్యుడు

పదిరెండు నెలలుండు భానుజుండు

ముప్పది నెలలుండు మొగిరాహు కేతువు

నిరువది నెలలుండు హిమకరుండు హిమకరుండు

తర్కింప నటద్వయమున బదియేను

గడియలు జగతి బ్రఖ్యాతముగను

తే. క్రమముతోడుత గ్రహముల గతులు తెలిసి

తెలుపవలయును శుభములు ధీరవరులు

జన్యనిశ్చంక జగదధి శాసనాంక

ప్రాధవోవేంద్ర కొండ్రాజ పార్థివేంద్ర. 2

క. హిమభూధరంబు మొదలుగ

విమలస్థితిమించు జాహ్నువీనది దనుకన్

అమృతాంశు తనయక్షేత్రము  
విమలాభేద్యప్రతాప వేంకటభూపా.

3

క. అలవింధ్యశిఖరి యాదిగ  
కలుగప్రజరహితమైన గౌలమి దనుకన్  
దలపగ శుక్రక్షేత్రం  
బలఘ్న బలాటోప వేంకటాద్రిమహీపా.

4

క. గురుతుగ దురితోల్కరసం  
హరమగునా పరమగంగయాదిగలంకా  
పురిదనుక కుక్షేత్రము  
హరిభక్తివిశాల వేంకటాద్రి నృపాలా.

5

క. ఒకరాశిని శని యంగా  
రకులుండిన గరవుదోచు రాజులకు దగం  
బ్రకటంబగు బహుకలహ  
లకలంకగుణాధ్య వేంకటాద్రి మహీపా.

6

ఆ. కడగియొక్కరాక గ్రహములు మూడున్న  
రాజులకును నాల్గు గ్రహములున్న  
భూసురులకు గీడు పుట్టును నిశ్చయ  
మనియెఁ రెట్టఁడార్యు లభినుతింప.

7

క. ధ్రువముగ నొకరాశిని రా  
హువుతో నైదుగ్రహములుండిన వానల్  
భువిలేక చెడును ప్రబయనె  
గవిజనసుతుడైన రుట్టకందర్పుఁ డిలన్.

8

క. గురుఁడు బుధుఁ డొక్కరాశిని  
శిరముగనుండినను వసుమతీస్థలి వానల్



పరిపూర్ణంబుగఁ గురియును

హరిసేవాధుర్య వేంగటాధిపర్యా.

9

సీ. తినుడు మున్నుగ బుధుండును వెన్న నడుమను

కనియున్న మహివాన గలుగదండ్రు

హరిదశ్యముందట సంగారకుండైన

శశియైన నడచిన టౌమమండ్రు

ఊర్వీజ శశిగురు లొకరాశి నుండిన

దవసంబు మూడేండ్లు దరుగునండ్రు

కుజకావ్య శనిబుధ గురులొకచోనున్న

గోహిణియందు నా లోహితాంగు

తే. కరయ వక్రించియుండిన నగును వరపు

మఱియు భౌముండు దేవతా మాత్యుఁడొక్క

రాశినుండినఁ గురువునా రణము గలుగు

దప్ప దిదియనె రెట్టకందర్పుఁ డిలను.

10

క. గురుభౌములనడుమ శనై

శ్చరఁ డుండిన హాని మఱి ప్రజాభిః కుజుఁడా

గురుభృగులనడుమనుండిన

నరఁదగు టౌమంబు వచ్చుననె రెట్టఁ డిలన్.

11

క. తినకరభౌముల నడుమను

శని యుండిన నరులు వేగ సమయుదురు ధరా

జనులెల్లఁ నిక్కువం బిది

యవియెన్ రెట్టనకవింద్రుఁ డార్కులు వొగడన్.

12

గీ. భరణి నస్తమింప భౌము డుండగ రాహు

నతని గూఢశని యధికముగను

తామజాధవచ్చ భూమిపై ననియెను  
పట్టభద్రులెన్న రెట్టఘనుఁడు.

13

క. గురుశను తొకచో నుండిన  
నరుడుగ సంవత్సరత్రయము దనుక గడు  
దెరువులు చెడు పశు లాగును -  
ధరణీస్థి ననియె రెట్ట ధన్యుఁడు వేడ్కన్.

14

గీ. మున్ను చంద్రుఁ డతన యెన్నున గురుభార్గ  
వులును వెనుక రసియు బాలువు మిగుల  
నుజిరేని భూమి మెండుగా వానలు  
గురియు ననియె రెట్ట కోవిదుండు.

గీ. శుక్రఁడీశున కెదురైన చోటుగాక  
నర్కజునిగూడి యెచ్చటైన నున్నఁ  
జాల గురియును వర్షంబు మేలు భవిని  
వినుము కొండ్రాజ తిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

16

క. తాత్రి. చరగురు చంద్రులు  
మిత్రక్షేత్రములనున్న విగుల శుభంజ్ఞ  
ధాత్రీజనులకు వైభవ  
వృతాహిత తిమ్మరాజ వేంకటస్మపతీ.

17

గీ. గురుభృగుశశాంకు లొక్కట గూడియున్న  
ధరణీసుత దైత్యగురులు ముండటను దేవ  
మంత్రి సడచినయపుడు సమగ్రపృష్ఠి  
విమలగుణసాంద్ర తిమ్మయ్య వేంకటేంద్ర.

18

శి. శనిమున్నుగా సురాచార్యుండు నడిచినఁ  
బ్రజలకు నా యేడు భయముగలుగు

సుగరు శనికజుల్ జూచిన నొండొరు

జగములోపలఁ గడుసారమైన

హిమగిరి సేతుమధ్యంబునఁదల్లిన

నృపులు యోధులు నొత్తు రపరిమితము

గురు శని శుక్రులు గూడియుండిన మఱి

గంగతోనుండి మంచు గట్టుదనుక

తే. స్ఫోటకంబులు మొదలగు భూరిరోగఁ

పుంజములచేత భూమినిబుట్టి జనులు

నమయుదు రటంచుఁజెప్పె నిశ్చయముగాఁగ

తజ్ఞుడై నట్టి రెట్టకందర్పుఁ డుర్వి.

19

క. దైతేయగురుఁడు బుధుఁడును

స్వాతిస్థితై నయపుడు వానలు గురియున్

శీతాంశుఁడు తోఁజను ను

ర్వీతలమున వానగురియు వేంకటనృపతీ.

20

గీ. హేవిశంబినత్సరమున నినునిసుతొండు

కుంభముననుండఁగా సుర గురుడు సింహ

రాశినుండిన నొకపాలు ప్రజలునీలిచి

గిట్టుదురు మూడుపాళ్ళనె రెట్టఁడు విస్మయంబుగన్.

21

చ. క్షితిఁ బరిధావినర్షమున సింహమునన్ శనియుండఁగా బృహ

స్పతి యల్పవృశ్చికంబునను బాగుగనుండినఁ గృష్ణవేణిని

ర్గతజలయారుజా ర్తిని ధరాప్రజనొచ్చును జోరబాధయున్

సతతముఁ గల్గియుండును నిజంబనె రెట్టఁడు విస్మయంబుగన్. 22

చ. నలువుగఁ గ్రోధివర్షమున నాశని మీనమున న్వసింపఁగా

వలమరి కన్యతో గురుఁడు వచ్చినదనకర రోగబాధలన్

నలుగుడు సుర్విలో జనులు సర్పదనుడి సురప్రిదాక వే  
గ్గలమగుతామ మాసనియె గట్టిగ రెట్టడు ధారుణిస్థలిక. 23

వ. అనిమిష రాజమంత్రి ప్రభ వాభమునందుల కన్యనుండగా  
నినజుడు గూడెనేని గణియంగగ సర్పదవద్దనుండి శీ  
తేనగముదాక వాస మొకతావున లేక ధరాంతలం బురల్  
గొను గడువితగాననియె లోకులు మెచ్చంగ రెట్టడిమ్మహిక్ 24

గీ. అరయ నక్షత్రరాసులయందు నొకట  
సమరగురునకు శని సప్తమమునై న  
నెనిమిదింటనునై న నుండినను వృష్టి  
గలుగు ననియెను రెట్టడు ఘనయశుండు. 25

క. శనిరాహు సూర్య భూమిజు  
లొనరంగ నొకరాశినున్న నుర్వీవలయం  
బునఁ గలహంబులు పుట్టును  
విను తిప్పదు తిమ్మరాజు వేంకటస్మపతీ. 26

క. రవిశీతకిరణ గీష్పతి  
కవిబుధు లొకరితావు కరుగుచు నున్నా  
భవిలేదా భయము జనులకు  
బ్రవిమలయశ వేంకటాద్రిపార్థివచంద్రా. 27

గీ. చిత్తతారను స్వాతీనా శ్లేషలోన  
నాన కడపట గురుఁ డస్తమందెనేని  
నుదితుండగునేనిఁ గడున్యాయ ముడుగు సుర్వి  
నడరు నన్యాయ మనరెట్టఁ జఖలవిదుఁడు 28

గీ. శని స్వభావగతిని జన్మింప గురుఁడు వ  
క్రించెనేనుర్వి బంటలు మించబోవు

జగదమును బెప్పుస్సెను బుక్క - లుర్వీలో  
ననియె రెట్టసుకవి యాశ్వు లెన్న.

29

క. అలమోదుగ పూచాయము

వలనుగఁ బుట మిశిస పసింశిసన్నియరీశెన్  
వెలసి కుజుం దయించిన

విలసిల్లును వానజగతి వేంకటస్వపతీ.

30

శ. అనువుగ శీతభానునుచుఁ డాశ్వజమాసమునందు కార్తికం

బును నుదయించినన్ రుజులుఁబోరును తొమమువచ్చు మారక  
బును హృదయవ్యధలేగలుగుభూప్రజనొచ్చును గార్గ్యమాని చె  
ప్పినయది యీ మతంబనియె పెద్దలుమెచ్చగ రెట్టడిమ్మహిన్ 31

గీ. శ్రావణపాథములయందు సౌరియుదయ  
మిందినను తొమ మడరుమ వ్యాధులొదవు  
నావులకుఁ గీడుదోచు రత్నాకరోక్త  
ఘనమతంబ నె రెట్టడు కవివరుండు.

32

గీ. శ్రావణపాథ వై శాఖసమయములను  
శీతకిదఱునిపుత్రుడు సిరివహింప  
నువయమొందిన శుభములు బొదలునండు  
గానపాహిత్యలోల వేంకటస్వపాల.

33

గీ. సౌమ్య డుదయించుతటి పైడిచాయ కెంపు  
చాయ యుమ్మెత్తపూచాయ చెలఁగెనటుల  
నున్న మంచిది వెఱచాయయున్న సుఖము  
గాదు ప్రజలకు వినుము వేంకటస్వపాల.

34

క. శతముఖ దేశికుఁ డుదయిం

చుతఱిని పటికంపురీతి సురుచిరధవళ

ద్యుతి నుండు ననియె గార్జ్యుడు  
ప్రతిభోజ్వల వేంకటాద్రిపార్థి వతిలకా.

35

సీ. తగునట్టి జ్యేష్ఠము న్నుగ నాఱు తారల  
యందును స్వాతిత్ర యంబునందు  
శుక్రోదయంబై న శుభ మగు మతిశుక్ర  
డుదయించి యుండంగఁ ద్రిదశమంత్ర  
సప్తమంబై నను సరవితో వెలిపంట  
పశ్చిమభూమి డెబ్బదియెన్నిది  
యోజనంబులమేర రాజులు పంటలు  
సరవితోఁ గృష్ణపక్షంబునందు

తే. మించి పంచమి యలయప్త మీచతుర్ద  
శులను శుక్రోదయం బై న నిలను చెలు  
చాల ఫలియించు ఘనులును సరవితోడ  
వెలయుదురు వైభవంబుల వేంకటేంద్ర.

36

సీ. సనువొప్ప శుక్రండు నల్లనై న  
హేచ్చుఁ బోరులు కడు నెఱనై న  
వస్త్రబాధలు గల్గు నాకసం బావన్నె  
దనరినరోగముల్ దనరుమిగుల  
నతడె హరితవర్ణమైన దిస్కరబాధ  
పసుపువర్ణము గల్గ భయముగల్గు  
భసితవర్ణంబై న వెసదేహబాధలు  
పాటిలు భువిలోన ప్రజలకెల్ల

తే. సరవి నీవర్ణంబులులేక సహజమైన  
ధవళవర్ణంబునను సుధా ధాము మించి

యుండెనేని సుభిక్షమై యుండు నెపుడు  
బలిజతమ్మగేంద్ర వేంకట పార్థివేంద్ర.

37

సీ. శని యుదయించుచోఁ జారువైహార్యకౌ  
శలితోడ నగిసెప్పు చాయతోడ  
నలరి యున్న సుభిక్షిమగు నెఱ్ఱనై యున్న  
బహువిధప్రహరణ భయము గలుగు  
భసితవర్ణంబున బరగు డామరవేశ  
ధారుణిప్రజ మహోదారమగుచు  
నల్లనై యుండిన నలకువ పాటిల్లు  
బహువన్నియును కను పట్టియున్న

తే. ఘనత కాసము శ్వాసరోగములు గలుగు  
ధరణిలో స్ఫోటకం బాది దశలచేత  
సత్తుగా భూమిజనుములు నొత్తురనియె  
నఖిలవిదుండైన యారెట్టఁ డార్యులెన్న.

38

సీ. సూర్యునిముందట శుక్రండు నడచిన  
నెనఁగు వానల భాను భృగులకడను  
శనియున్న నట్లు వర్షము రాదు ముందట  
వరుస సేగ్రమున్న వానలేదు  
మహిసుతుముందట గ్రహరాజు నడచిన  
వెలిమొగులే బర్హి వృష్టిగురియు  
బృందారకాచార్యు ముందట సౌమ్యుండు  
సౌమ్యునీముందట జలహితుండు

తే. జలహితుముందటను దైత్య కురుగురుండు  
నడచినను వాన గురియు నెక్కుడుగ ధరణి

సాహసాటోప చోళవం శ్రవదీప  
తిమ్మభూపా లవేంకటా ధపస్మపాల.

39

క. ఇనుముందట భౌముడు భౌ

మునిముందట భృగువలో త్తముడు సకవగదె  
ల్లని మొగులు గప్పి యంతట  
ననువుగ వర్షంబు గురియు నభినుతచరితా.

40

గీ. తమ్మినెచ్చెలివానిముం దటను బుధుడు  
బుధునిముందట దేవతా పూజ్య డరయ  
మైత్రితో నన్ను మేదిని మండలమున  
గలుగు తుంపరవాన వేంకటనృపాల.

41

గీ. ధరణిపుత్రునిముందట తరణిసుతుడు  
తరణిసుతుముందటను పూర్వ సురగురుండు  
నడచినను వాన గల్లు ఘనంబు గాఁగ  
నుతహరిశ్చంద్ర వేంకట షీతితలేంద్ర.

42

చ. కని కుజుతోడ గూడినను సారికిచంద్రుడు దోడురా మహీ  
తనయుడు వక్రక్షై న మఱి దానవదేశికుముందట జరిం  
చిన భువి వాన తేదనియె సిద్ధముగా నలగార్వవహాని భూ  
వినుతగుణాధ్య తిమ్మప్పధి వీపతివేంకటరాజశేఖరా.

43

క. గ్రహమాలకలోపల నల  
గ్రహపతి లేకుండనేని కలుగదు ఫలమా  
మిహిరుం డుండిన ఫలము ఫలమగు  
నహితద్విపసింహ వేంకటాధిపసింహ.

44

క. గ్రహమాలికలో మున్నుగ  
మహికోమరుడు నడచినం బ్రమాదంబు శుభ



గ్రహములు ముందు సడచిన  
బహుశుభ మగు వేంకటాద్రి పార్థివతిలకా.

45

సీ. అసురదేశికుఁ డుత్తరాషాఢ నేనియు  
మఘతారనక్రత మలసియున్న  
సముదితుండైన నప్తమితుండై యుండిన  
ధారణలో దరుగు యుద్ధములు గలుగు  
వర్షములు లేవు భూవరులును భయమంద  
నంగారకుండు సింహంబునందు  
నైన వృషకుంభ రాసులనైనను  
వక్రించి యుండిన వసుధప్రజలు

తే. భాగ మొక్కటిదక్క త్రిభాగమెల్ల  
నణగిపోదురు మఱి స్వాతియందు నతడు  
నక్రగతి నొందెనేనియు వానగురియు  
ననియె రెట్టఁడు సకల విద్యావిదుండు

46

క. దనుజాచార్యునిముంసట  
శని నడచిన వాన గురియు సంపూర్ణముగా  
విను చెఱువులు వ్రక్కలుగా  
వినమిత శాస్త్రవసమాజ వేంకటరాజా.

47

చ. పరువడి సింహమీనవృషభంబుల వృశ్చికచాపరాసుల  
సరసిజమిత్రజండు మహిజాతుండు వక్రతనున్న డామరం  
బురువడివచ్చు వారొక నొక్కరిజూచుచు నుండినన్ వసుం  
ధర కరు వుద్భవిల్లు నెలనాశ్వక నెం గవిరెట్టండి కపుగన్.

48

అ. ఒకరగ గుజుండు శనియు నొతరాశి నుండి వ  
క్రించిలేని నృపులు కినుక లొదవి

మూహవముననొత్తు రావులు లేఁగలు  
చేబునొందు ననియె ట్టిపచంద్ర.

94

గీ. ధరణిసుతుడు పునర్వసు తారయందు  
నుదయమందిన వక్రించియున్నఁ బంట  
లెసగుఁ బ్రజకెల్ల శుభ మావహించియుండు  
రిపుతమోహంస వేంకట నృపవతంస.

50

సీ. శని యొకరాశిని దిననాధుతోఁ గూడి  
యుండి యచ్చోటనె యిదితుండైన  
ఛాయాతనూజుండు చంద్రుని గెల్చిన  
నాశౌరి ముంట భూసుతుండు  
వక్రించినడచిన వరబుధాంగార కా  
స్తమయవేశను వరషము గురిసిన  
మీఁద వానయులేదు మిత్రతనూజుండు  
దానవాచార్య నుద్ధతి గెలిచిన

తే. ప్రాజ్యమగు మధురాపుర ప్రాంతరాజ్య  
మునకు వాయువుడంబర మొనయుఁగాని  
వానలేదని వివరించె వరుసగాఁగ  
ప్రణతరఘరామ వేంకటప్రభులలామ.

51

సీ. చంద్రమండలము నిర్జ్వరరాజు మంత్రి భే  
దించిన నలసింధు దేశమెల్ల  
నొగులును మిక్కిలి భృగుఁడు కేదించిన  
గురుతరవృధలును గొలుచుఁ గలుగు  
పటువృష్టి లేమిని గుటిలసంపత్తిచే  
ఱితిని చోళప్రజాక్షేణి నొచ్చు

తరుగును ధాన్యంబు ధరలోన మఱియును  
గ్రహములన్నియు ప్రచ్ఛ గలుగదండ్రు

తే. వాసపైరులు పండవు నరుసరణము  
వసరి రాజులకును మహోద్దామలీల  
సగును శోణితనదులెచ్చు సఖలనృపులు  
పడుదుర నెర్రెట్టుఁ డార్కులు ప్రస్తుతింప. 52

క. కృత్తికపూర్వాభాద్రమ  
ఖోత్తరలను స్వాతి పుబ్బ నొగిపుష్యములన్  
చిత్తవిశాఖను శుక్రండు  
హత్తుక మెలగినను శుభములనె రెట్టఁడిలన్. 53

గీ. హస్తమూల పునర్వసులందు మఱియు  
జ్యేష్ఠనోరాధ రోహిణి చిత్తలందు  
భృగుండు నడచిన వర్షముల్ మిగులఁ గురియు  
నిఖిలబుధగణ్య వేంకటనృపవరేణ్య. 54

గీ. శుక్రం డుదయంబు నొండెడిచోటు కెనిమి  
దింట నేడింట మఱి నాలుగింట శౌరి  
యుండినను వాన గురియును దండిగాఁగ  
కీర్తిజితచంద్ర వేంకట క్షతితలేంద్ర. 55

క. శనిదైత్య గురులనడుమన్  
వసజాపుండు లేక యున్న వర్షంబులును లే  
దనియె సలరెట్ట ధన్యు  
డసఘా కొండ్రాజ వేంకటాద్రి నృపాలా. 56

సీ. చంద్రనందనుండు పై శాఖమాసమువందు  
నుదయించినను వ్యాధులొదవు ప్రజకు

చర్చింపఁ జౌషమాసంబున నుశయింప  
డామరం బధికమా భూమిలోన  
నాపాథమాసంబునందు శ్రౌవణమున  
నుదయించినను తౌమముర్విబుట్టు  
సన్యమాసంబుల యం దుదయించిన  
వానలు గురియు నవ్వారిగాఁగ

తే. పంటకలుగును మోదంబు ప్రజలకెల్ల  
బుధుఁడు భార్గవు లొక్కట పౌరులేక  
యుండినను వచ్చు మఱి మహాద్భుతముగాఁగ  
వృష్టికొండ్రాజ తిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

57

క. సోమజ శుక్రల నడుమను  
భౌముఁడు రవితనయుఁడున్న జహువర్షంబుల్  
భూమండలి లేవనియును  
ధీమంతుఁడు రెట్టడనియె ధీరులు మెచ్చన్

58

గీ. ధరణినారుద్ర నుత్తరాత్రయములోనఁ  
దనరు మఱిరోహిణీ మఖ తారలందు  
తరణితనయుఁడు వసియింప తగినపాటి  
వృష్టి గలుగును కొండ్రాజ వేంకటేంద్ర.

59

క. గ్రహపతి ముందటను శుభ  
గ్రహములు నడచినను శాన గలుగును పంటల్  
రహిమించు వచ్చు భాన్యము  
గ్రహములకును వేంకటాద్రి శ్రుపకులవర్యా.

60

క. సురదైత్యవరులు దేశికు  
లిరుగడలను రోహితాంగుఁ డుండఁగ నిలభూ

సరులకు జగడము తానది

పరమార్థము వేంకటాద్రి పార్థివతిలకా.

61

క. గురుండు మిథునమున నుండంగ

సుర రిపు దేశికుండు నట్టై చూవట్టిన భూ

నరు వాజి నొత్తుర నె నిల

కరుదగు భయమనియె రెట్టఁ డందఱు పొగడక.

62

క. రవి బుధులమించి ముందట

కవి నడచిన ధిరణిలోన గలుగును వానల్

కవిజన కల్పమహీరుహ

ప్రవిమలయశ వేంకటాద్రి పార్థివతిలకా.

63

సీ. శుక్రండు సురగురుం డొక్క-రాశినియుండ

తొకుమారుండును లేకయున్న

చో గురుశుక్ర లన్యోన్యము నేడింట

నుండి చూచుచున్న నుగ్రగణము

లగును మేఘముపుట్ట లణుమాత్రములు మఱి

హరిణాంకజం డార్ద్రయాదిగాఁగ

నైదుతారలయందు న స్తమించిన నుద

యించిన నగ్గునై మించుకొలుచు

తే. గాని యధికంబుకా వీచుఁ గలుగు రుజలు

జనులు సంతోషమునులేక చాలనొగిలి

విడుతు రాత్రియకర్మముల్ పుడమిలోన

సనియె రెట్టండు సకలవిద్యావిదండు.

64

సీ. పౌమ్ముండు మృగశిర శ్రవణ ధనిష్ఠల

జరియించుచుండ స స్తమితుడైన

నుద యించిన వ్యాధులొదవు వానలులేవు  
వివిధపీడలు బొందు వీరభటులు  
కైదువులన్నియు క్రయమిచ్చికొని కూలి  
పనులకుఁ దిరుగుచు రనుదినంబు  
నా చంద్రసుతుడె హస్తాదిననక్షత్రంబు  
లారింట నుదయము నందెనేని

తే. నస్తగతుడైన నీళ్ళు లేవనియె నుర్వి  
ప్రజలు నొగులుదు రెనుముల పాడిలేదు  
గొత్తే మేకలు పిదుకును కఱవునెలకు  
జూపుననె రెట్టఘనుఁడు ప్రస్ఫుటముగాఁగ.

65

చ. నలుగున నుత్తరాత్రయమునన్ భరణిన్ ధరణిజ సోమసూ  
నులు ధరియించినన్ భువిజనుల్ ముదమందును రెల్లవేళ వా  
నలు గురియున్ సుధేనువు ఘనందుగఁ బాలునుబిండు మెండుగా  
గలుగదు విడ్వరంబు ధరఁగల్గు ప్రజాళికి పార్థివోత్తమా.

66

గీ. బుధుఁడు పూర్వత్రయంబువ బొడిచియున్న  
సప్తమితుడైన నడచిన నగ్గవగును  
ధాన్యమునుగల్గు వానలు ధరణిజనులు  
వేడ్కనుందురు గొండ్రాజ తేంకటేంద్ర.

67

గీ. అశ్వినీ రేవతులను మూలాఖ్యతార  
బుధుడు బొడమిన పాండ్య భూవిభులు నశ్వ  
పతులు నొత్తుకుగల్గు సపారవృష్టి  
ఖండితారాతిజాల వేంకటనృపాల.

68

వ. మఱియు మూలాది చతుర్నక్షత్రములయందును ధనిష్ఠాది  
షట్తారలయందును భరణ్యాద్యష్ట నక్షత్రంబులును మఱాది పంచ

నక్షత్రంబులను స్వాత్మాది చతుర్నక్షత్రంబులయందును శుక్రం  
ముదయించుటకు ఫలంబు వివరించెద మరియును. 69

సీ. భృగుజుడు భరణియాదిగ నాల్గుతారల  
బాహుమన గ్రహునిన నడచుచున్న  
పనులకు గొఱగాదు పంబలు ప్రబలును  
గలుగును వర్షమగ్గలముగాఁగ  
సలయార్ద్రయాదిగాఁగల నాలుగుడులందు  
గ్రహునిన నడచిన నుదయమైన  
గోధుమల్ మఱి జొన్నకొఱలు ఫలియించు  
సగులు పాటును ద్విజుల్ ముదముగాంతు.

తే. రిల ముఖాదితారలై దింటగ్రహంక  
సనుదితుండైన మేదిని నడచుచున్న  
జనుల కావులకును సలసట నృపులకు  
దిట్టమగు వృష్టిగలదనె రెట్టఁ డెలను. 70

గీ. స్వాతి మొదలగు నాల్గునక్షత్రములను  
దనుజగురు డస్తమించిన దనరనుదితు  
డగుచు నడచిన మేదిని నాయకులకు  
కలవు జగడంబులనె రెట్ట డలఘుమతిని. 71

సీ. మూలాదినక్షత్రములు నాలుగింటను  
నుశను డస్తమునొంద నుదితుండైన  
నడచుచున్నను లేవు సర్లముల్ ధనములు  
తఱుగునుగాని యుద్ధములుగలవు  
స్వాతియాదిగను నక్షత్ర చతుష్కంబు  
లస్తమించినను మూలాదితార

లందు నాల్గింట నుద యంబు నంద మరచి  
సరణి ముఖాది పం చకములందు

తే. నాదితారత్రయంబున స స్తమించి

చెలగి మూలాదిసక్షత్ర ములను నాలు  
గింట నుదయించినను జాల గీడు దొలగు  
సనియె రెట్టడు సకల విద్యావిదుండు.

72

క. దనుజాచాత్యుడు త్రుంకిన

దినములు నాదిగొని స స్త దివసంబులలో  
నను వాన గురిసెనేనియు  
విను కురియదు మీదదృష్టి వేంకటస్మపతీ.

73

గీ. ఎన్న శుక్రుడు బొడమిన యేడునాళ్ళ

లోన వర్షంబు గురిసిన నుర్విమీద  
వానగురియు సతత మ వశ్యముగను  
విపులకారుణ్య వేంకట స్మపవరేణ్య.

74

చ. అమవసనాడు శుక్రుడుదయం బయినకా ఫలియించునుర్విజౌ

న్న మొదలుగాగ ధాన్యముల నారత మర్వ్యముగల్గియుండుమో  
దము శుభముల్ ఘటిల్లుఁ బ్రజధర్మగతిం జెలగున్ మరాటదే  
శమును సుఖంబునకా మను నిజంబిది వేంకటరాజకేఖరా.

75

గీ. మఱియు శ్రావణాకౌర్తిక మార్గశీర్ష

మాసములలోన శుక్రుడు మఖపుదిశను  
వృషభలగ్నంబునందుద యించెనేని  
గట్టిగను వాన లేదనె రెట్టఘనుండు.

76

చ. రవియును శుక్రుడుకా వృషభ రాశి జరించిన దక్షిణోర్విలో

ద్రువముగదానలేదుమఱి త్రుంగును ధారణ యుత్తరాశయం



దవిరళవృష్టి సంఘటిలు నగ్గునయా కడుభావ్యసంగముల్  
బ్రవిమలకీర్తిహారకుల పావన ధీమణి వేంకటాధిపా.

77

క. వినమణికిని గడిదిక్కున

దనుక గురుండు స్తమించి తద్వామదిశం

దనరగ బొడమిన మంచది

వినయనిధీ తిమ్మరాజు వేంకటనృపతీ.

78

గీ. అశ్వవీ ముఖతారల నలకుజుండు

దక్షిణాస్థలి నడచిన ధరలుతగ్గు

నుత్తరాశ జనించిన నొప్పుమిగులు

వినము కొండ్రాజుతిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

79

క. హిమకరునందను ముందట

నమరాహిత్యమంత్రి యుదయమందిన సంపూ

ర్ణముగా వర్షము గురియును

విమల ప్రతిభాకలాప వేంకటభూపా.

80

నీ. తలప భరణ్యాదితారలు తొమ్మిది

యుత్తరవీధిని నుర్విబరగు

పూర్వాది నక్షత్రములు తొమ్మిదియును మ

ద్యమవీధి జనగ బ్రఖ్యాతి నెసగు

దక్షిణవీధి రాదనరు పూర్వాషాఢ

యాదిగా నవసంఖ్య నలరుతార

లూహించి శుక్రడు నుత్తరవీధిలో

జెలగిన నుత్తను ఫలమొసంగు

తే. నలరి మధ్యమవీధిలో నడిచెనేని

మధ్యఫలంబు కడునధమంబు ఫలము

మించి దక్షిణవీధిఁ జరించెనేని

యనియె రెట్టఁడు నిటువలె జనులువొగడ.

81

గీ. చిత్రానురాధపాషమా శ్లేషలందు

నమరగురుఁడుండఁ దగశుక్రఁ డంద యుదితుఁ

డై రుజకులగు జనులకు వాహనముల

నృపు మడియుదు రనియెను రెట్టఁ డిలను.

82

గీ. దక్షిణోత్తరవీధుల ధలశకరుని

సుతుఁడు నడచిన నరులకు సొంపుమిగుల

వాన గురియును మిగుల నవ్వారిగాఁగ

ప్రకటవిభవేంద్ర వేంకట రాజచంద్ర.

83

గీ. రణపరాజితమైయున్న గ్రహము గడు వి

వర్ణమై దక్షిణాశకు వచ్చు గెల్చి

నట్టిగ్రహ ము త్రరస్థలియందె నడను

కాంతి యెంతయుగల్గి వేంకటనృపాల.

84

గీ. తరణిసూనుఁడు లోహితాంగువి గెల్చిన

ధారుణి మిక్కిలి దనరుపంట

యుద్ధముల్ గల్లు నక్కుఁజుడును కైరవా

పుని గెల్చి నిల్చిన గాలి దనరు

శుక్రఁడు శనిభౌమ చంద్రతనూజుల

గెల్చినఁ బ్రజలకు క్షేమ మొదవు.

గురుఁడు శనై శ్చర్య తోణిజబుధుల గె

ల్చిన శుభంబై యుండు ననుదినంబు

తే. జలజవైరి యా మువ్వుల గెలిచెనేని

కొంచెముగ పంట వాటిల్లుఁ గువలయుమును

నరసిచూడంగ సీసర్ణయంబు మిగుల

ధనియె రెట్టఁడు సకలవిద్యావిదుండు.

85

క. దనుజగురుఁ డిందు గెలచినఁ

జను వానలు గల్లు రుజులు చాల ధర్మిత్రీ

జనులెల్ల మిగుల నలుగుదు

రనియెఁ రెట్టనకవీంద్రుఁ డద్భుత మొదవన్.

86

క. శితకరుడు కుజుని గెల్చిన

నతిశయముగ వాన పంట లమరు ధర్మిత్రీ

పతులగుమైత్రి ఘటిల్లును

వితరణవిద్యావిలాస వేంకటభూపా.

87

గీ. మహితనూజుండు దక్షిణ మార్గమునను

నడచినను వర్షములులేవు నరులు బెదర

రాజవిడ్వర మొదవు ధ రాతలమున

ననియె రెట్టఁడు సకల విద్యావిదుండు.

88

గీ. దివిజరిపు దేశికుండు స్వా తీత్రయమున

నుండఁగా నందె గురుని మార్తాండసుతుడు

గెలిచినను వాన గురియు పంటలును గలుగు

విమలగుణసాంద్ర తిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

89

సీ. అంగారకుడు బృహ స్పతి భృగు గెల్చిన

శౌరి గెల్చిన వాన చాలఁ గలుగు

పరగ యుద్ధమున భూ ప్రజలును ధనధాన్య

ములు గల్గి వ్యాధుల నలయుచుండ్రు

చంద్రుండు దేవతా చార్యుగెల్చినమేఘ

వితతి యుండుట గాని వృష్టిలేదు

గీష్పతి యమృతాంశు గెల్చినవానలు  
పంటలు నెసంగును భార్గవుండు

తే. జిష్ణుమంత్రిని గెల్చిన షీతితనూజుఁ  
డలశనైశ్చరు గెల్చిన నఖిలనృపులు  
శత్రుసంహార మొనరించి జయముగల్గి  
వెలయుదురు సంతసంబున వేంకటేంద్ర.

90

క. ఛాయాపుత్రుండు తారా  
నాయకుని గెల్చినేని నలుదిక్కుల వా  
లాయము టామం బగు ననె  
ధీయుక్తుండై నరెట్ట ధీరుండు వేడ్కన్.

91

గీ. కావ్యుఁ డుదయంబు నొందియే గ్రహమునైన  
గెలిచెనేనియు శుభములు గలుగుఁజాల  
నోడెనేనియు గురియు నీ యుర్వివాస  
కపటవైరివిపాల వేంకటనృపాల.

92

గీ. ద్యుమణికి ద్వితీయ మగుచోట నున్న కావ్య  
రవికి నెడ మగుచో నున్న దివిజగురుని  
సారి గెల్చిన ప్రజలకు జనపతులకు  
హానియా ననె రెట్టఁ డ హీనమతిని.

92

గీ. అరయ పుబ్బను స్వాతిత్రి యముననైన  
నినజుఁ డుండంగ నతినికా రింట సూర్యుఁ  
డున్న టామంబు వచ్చు న త్యగ్రముగను  
ననియె రెట్టఁడు గణిత విద్యావిదుండు.

94

క. ఆరాక్షనకులగెరుఁ డం  
గారకు గెల్చినను వాన గల్లుశుభంబుల్

చేరును ధాత్రీప్రజలకు

పొరుషునిధి వేంకటాద్రి పార్థివతలకా.

95

క. శని యశ్వనియం దుండిన

దనరుమ వర్షంబు సన్నధాన్యము లలరున్

పెనుపొందు కాశిరాజ్యము

వినమిత పురాజవితతి వేంకటనృపతి.

96

చ. శని భరణి జరించినను చంద్రభానుమహీసుతాగులున్

ఘనలరత త్తథౌసముల గ్రామభయంబున దక్షిణోర్వియుం

దనరు సమృద్ధిచే మిగుల దక్కినచోటను గొంచెమాఫలం

బును బలమల్పవృష్టియును బుట్టెన నెన్నటి రెట్టడిమ్మహిన్.

97

చ. ఇనజుడు కృత్తిక మెలగ హెచ్చును వ్యాధులు పంటలేనియ

ట్లనె కనుపించి పైరుల ఫలంబుల నిచ్చును గల్లు వర్షముల్

దనివిగ జైత్రమాసమున ధారతయంతయుగల్లు మీద మొ

క్కనెలకు నగ్గునౌ ననెను గట్టిగ రెట్టడు ప్రాజ్ఞులోననెన్.

98

చ. రవితనయుండు రోహిణి కరంబుగనుండిన చైత్రకంబునన్

దవసము హెచ్చు మృత్యులకుఁ తద్దయు నుజ్జ్వలగుం దెవుళ్ళుసం

భవిలును గౌతమీనదిని పంటలు రాజిలు నన్యభూములన్

ధ్రువముగ వానలేదనియె బ్రోడతనంబున రెట్టడిమ్మహిన్.

99

క. మృగశిరయందున శనియు

డంగఁ కార్తికచైత్రములను దవసము హెచ్చున్

జగడములగు సరపతులకు

విగతాహిప తిమ్మరాజ వేంకటనృపతి.

100

క. అర్దయందు శనైశ్చరం డలరెనేని

ఇనసుతా నర్మదాతట నృపులునొత్తు

రెక్కుడకు పంటలు త్రర దిక్కునందు

హెచ్చుధారణయనె రెట్టడేపుమీఱ 101

క. తరజుడు పునర్వసునం

జనియింపగ సర్వసస్య చయమమగును పీ

కరముగ నొగులును బ్రజయు

త్తరకోసలముల నటంచు దా రెట్టడనెన్. 102

గీ. సౌరి పుష్కమి జయింప స్వల్పవృష్టి

యగు ధలించును సన్నధాన్యములు ప్రజలు

తగ సుఖింతురు సతతంబు దాతలగుచు

గార్గ్యమత మిది వినుము వేం కటస్పృహల, 103

గీ. అసితుడ డాక్షేష నుండగఁ నలరు పంట

నరుల సుఖమున నుండు ధాన్యములు చరుగు

నలగియుందురు మాళవ నాయకులను

గార్గ్యమత మిది యనె రెట్ట కవివరుండు. 104

మ. జలజాప్తాత్మజు డామఖన్ మెలిగినన్ సౌరాష్ట్రభూపాలః

నలతం బోదురు వృష్టి చాలజెడు గౌ నల్లుం బ్రజాక్షేణి వ్యా

ధులచే వేవిధ బాధలం దరుగు నెందున్ ధాన్యముల్ ధాత్రిపం

టలుస్వల్పంబులు వానలేదనియె రెట్టం ధార్యచౌరాయనన్.

మ. రవిసూనం డలపుబ్బనుండినను వర్షం బల్పమా ధూమకే

తువు నోచుం దగుపాడిపంట లెనగున్ దుర్భిక్షవహా మేలునా

ట విభుల్ నొత్తురుగౌతమీతటిని బొటిల్లును రుజల్ సస్యముల్

భువీలో నబ్దము వాన లేదనియె నేర్పుల్ మీఱ రుట్టండిలన్

ఉ. భానుజు డుత్తరన్ మెలఁగ బంటలు చాలగ సంఘటిల్లు గం

గొనదిప్రాంత మేలుమహి కాంతు డడంగును తగ్గుధారణిల్

మానక మున్ను ధాన్యము స వాగ్రముగా గొనిదాచగావలె  
వానలు గల్గియున్న వలె వన్నెగ రెట్టడు ధారుణీస్థలిన్, 107

క. మిహిరజుడు హస్తతారను

రహి మెలగంగ వాస గల్లు ప్రజలకు శుభమా  
మహి కోలు చగ్గవ యగునృపు  
లహితలచే హాని గాంతుర నె రెట్టచోగిన్, 108

గీ. వనసుతుడు చిత్తమెలగివ నెసగు వాన  
ప్రబలు వెనుకటిపంటలు ప్రజకు లెస్స  
యగ్గువెయుండి మిగుల ధాన్యములు కొన్ని  
దేశములయందు వేంకటా ద్రిశీతంద్ర, 109

గీ. ననజహితుపట్టి స్వాతికి వచ్చి యున్న  
పాలియు గంగానదీప్రాంత భూవిభండు  
గురియు దగుపాటివానయ గునగు కొల్చు  
జనులు సుఖు లాదుర నె రెట్టఘనుడు వేడ్క, 110

చ. నరసిజమిత్రపుత్రుడు వి శౌభ జరింపగ సంత్యకార్తులన్  
గురియును వాన ధౌరణలు గ్రుంకును వక్షేణభూమి దోచు భీ  
కరముగ ధూమకేతువులు కన్నమనీమ ఫలించు గొంతయ  
చ్చరువుగమాశ వేంద్రుడుగ్మ శించు నెన్ మరిరెట్టడిమ్మహిన్, 111

సీ. రవిదనూభ డనో తాధ నుండిన చైత్ర  
ముస ధాన్యమగ్గువో జనులు చెలగ  
నామిద దక్కునో నటమిద నెక్కునో  
నామిద దరుగును సంత్యము ను  
ధూమకేతువు దోచు దుస్తరంబుగ మహా  
తామడామరములు సంభవించు

శేంకటభూభర్త పాంకంబు జెడిపోవు  
తగుపాటివాస ను న్యమఫలంబు

తే. గలుగు దక్షిణమెరిసి తలముంచుదు  
సమధికవ్యాధిసంఘంబు సంభవించు  
దప్ప దనియెను సకలవి ద్వాప్రసాద  
తాధురీణుండు రెట్టకంపర్పుణిలను.

112

ఉ. వారక జ్యేష్ఠయందు శని వర్తిల్లు చుండగ బంటలుంగడుక  
ధారుణి తగ్గు వ్యాధులగు తల్పగ నర్కవసన్యముల్ జనా  
ధారముదా ఫలించు మఱి దక్కినభూములు నేసికాల్వలక  
బైరులు లెస్సయాననియె బ్రాజ్ఞుడు రెట్టగువిశ్వయంబుగక. 113

మ. శని మాలవర్షమునం జరించినను సన్యంబుల్ ఫలించుక జని  
చును గోదావరిదక్షిణోర్విని రుజా స్తోమంబు తద్దేశరా  
జనిలో శత్రులచేత నొచ్చుధనధా న్యస్సూర్తిమించుగడుక  
వెనుకం బెట్టిన బైరుపండనియె రెట్టండుప్రాగల్భ్యతక. 114

మ. దళతారక రవిసూనుడుండినను వర్షంబుల్ విజృంభించు రా  
జులు సన్యంబులు ధాన్య మగ్గువ యగుక, శ్రీశైలపర్యంతసి  
మలనక వ్యాధులు మిక్కితా పనులగుక మత్స్యధిప్రశేషి  
గలుగుగబో నదిగార్వనూక్తమనెలో కజ్జుండు రెట్టంజిలక. 115

చ. ఇశజుడు వైశ్యతార జని యించిన ధాన్యములెల్ల తగ్గిపో  
వును వెలిపైరులుం జెడును యధము గల్గును చెర్వులెల్ల నిం  
జును వరిపంట గల్గును గడుక వెలనాటివిధించు సొచ్చు నం  
తన మహిబోయ లేలుదురు తెప్ప వనె గుఱరెట్ట జాతయుక. 116

చ. నలినహితాత్మజుండు శ్రవణంబున నుండిన మూర్ఖునాటిలో  
కొలదిగ గల్గువృష్టి మఱి కొంచెము పంటలు బోయలావడిక



దలకుచు నుండ దధరణి లిక్కిన భూములయందువాస వె  
గ్గల మగు పైరులెల్ల సధి కబుగ మించును వేంకటాధిపా. 117

చ. ఒనరగ ధనిష్టతార శని యుంజిన వాసలుగల్లు గౌతమీ  
దినకరకస్యకాతటప్ర దేశము పైరు ఫలించు నగు వై  
తనరును ధాన్యమంత బెజి దంబుగ బుట్టిన ధూమకేతు  
వెందును దవసంబు తగునెడు ద్రోవలనెంగవిరెట్టండింపునక. 118

సీ. శతతారకను శనై శ్చరుడు చరించిన  
గార్తిక మాదిగం గల్లువాస  
పాంచాలదేశాధి పతులు వధూటులు  
వహ్నిలోబడుదుర వారితముగ  
నాదేశమునుండి యటుగాంచిపర్యంత  
మును మారిచే నొచ్చు జనభయంబు  
గౌతమి కర్మత గంగయు నాదిగ  
దక్షిణదేశంబు దనుక పంట

తే. గలుగుదక్కిననీమల గల్లువాస  
కొంచముగ బంట వాట్లెల్లు గుంజరములు  
ఘోటకమ్మలు మణియును గువలయమును  
ననియె రెట్టెడు సకల వి ధ్యానిదుండు. 119

సీ. రవితనూజుండు పూర్వాభాద్ర నుంజిన  
వనగౌతములందు వాసకురియు  
మొదవులు లెస్సగా బిడుకును నోప్రాద్దు  
ఘనముగ బంటలు గల్గియుండు  
గంగమహానిమ్మ గాతటంబుననుండి  
దక్షిణదేశంబు దనుక పైరు

లధిక ఫలంబుచే నలరారుచును సమస్త  
ప్రధీతలంబు సుభిక్ష మగును

తే. మగధపాంచాల దేశభూ మండి తేంద్ర  
సూనువితతికి నెంతయు హానిపట్టి  
నరసి చూడంగ నది నిర్ణయంబు మిగుల  
ననియె రెట్టడు సకల విద్యావిదుండు.

120

గీ. అర్కసుతుఁ డుత్తరాభాద్ర యందు మెలగ  
గలుగు వానలు పంటలు గలుగుచుడు  
దక్షిణస్థలి మధుర రాజ్యం బడంగు  
ననియె రెట్టడు సకల విద్యావిదుండు

121

క. జలజాప్తసుతుఁడు రేవతి  
నలరిన నంటలు స్వల్ప మాశ్వజమునం  
గలుగును మఱిగాశీక్షితి  
తలనాయకు డనియె రెట్టధన్యుఁడు వేదన్

122

చ. తలపగ జక్రకోటినసు ధాతలమెల్ల సుభిక్ష మాశుభం  
బలరును దేన గేహములు పూజలు బొల్చును మేలుజెందు న  
క్కలికలుషంబు వాయునధి కం బగు నుత్తర దేశస్యముల్  
ఫలమున మించు వేషమున భానుజుఁ డుండిన వేంకటాధిపా.

123

గీ. సారి వృషభస్థితుండైన జోరబాధ  
చిచ్చులును గల్గి వెలనాటి నీమ జెడును  
తరుగు బొన్నలు వ్యధ గల్లు ధరణిప్రజకు  
ననియె రెట్టడు సకల విద్యావిదుండు.

124

క. ఇనజుడు మిథునమునకు వ  
చ్చిన గంగా ప్రాంతధరణి శ్రీగిరి కడకా

నని జేచు సగ్గజపతి నీ

మను బోయలు జిత్తురనియె మన రెట్టజెలన్.

125

గీ. కర్కటకరాశి శని యున్న గాంచి గాత

పూరిన పుష్కరిని ముగిల జేడును

వేలున లోపసుగధరా విభుడు నొచ్చు

నగు లగు ధాన్యమునె రెట్టి కలఘముతిసి.

126

క. తిరిగెజుల నింహ ముగిస

తిరి హయసరిపతులతో దిగంతప్రాంతం

బరయ సలపాండ్య దేశం

బరుదుగ జేడు ననియె రెట్ట కతులప్రాధిన్.

127

గీ. సవిత్రితనయుడు కన్యను సమతనుండ

వరుణిధ్యానంబు సల్పమా సనుభయందు

సశ్వగోవోషచయములు గణిపోవు

సకలదేశంబులందును సమరమగును.

128

క. తులయందు పారి యుండిన

నిలపై వర్షించు ఘనము వెలయుదురు జనుల్

వలువలు వగ్గున యగురా

జలగున్ సంగరము లగును ఖలులు శేలంగల్.

129

క. ఘన మైనరాజు చచ్చును

వనుసమనర్థములు గురియు పులిభరిత్రేణ

పెనువగుడామర పెనుగును

సనితినయుడు వృశ్చికమున కేటిగినాటన్.

130

క. ధనురాశిని శని యుండిన

సనయము తొమంబు డామ రంబును జగతిన్

పెనువగు యుద్ధంబులు ధర

ననవరతము పై పెరుగు సలపనులు చెడున్.

131

గీ. మకరమున శనియుండిగఁ మహాని తూర్పు  
నాటిలో రాజు జచ్చును నాడుఁజోయ  
లేలుదురు నేల పెక్కు-హా నలు నప్పొద్ది  
యగును పరిపైరు లనె రెట్టఁ జననినాథ. 132

గీ. గుంభమున శనియుండిగఁ గుంభినికివి  
వానఘనమగు పంటలు నలయునట్లు  
మించు బెడదంబుగా ధూను మెసగు కేతు  
ననియె రెట్టఁడు భూజను లభినుతితప. 133

క. మీనంబున శనియుండిన  
వానలు పైరులును జెడును నసుమతిమీదక  
నానాదేశములందును  
భూనాథులు సంగరమున బొలియుదు రెపుడుక. 134

భుజంగప్రయాతము

మారాటాంగవంగ్రం మత్స్యత్రిగరై  
ధిరాష్ట్రేశసంస్తుత్య తేజోయశస్సు  
స్థిరైశ్వర్య కొండ్రాజ తిమ్మకమా భృ  
ద్వరేణ్య సురధర్మి వారాశిచంద్రా. 135

మాలిని. శ్రీమదహోబలనాథపదాంబుజ సేవనతత్పర భవ్యమతీ  
రామదిలీపయయాతిభగీరథ దంతిముఖాధిపనిత్యదృతీ  
హేమమధీనసుధాధిపతాదిసు హృష్టమహీవిబుధప్రతీతీ  
ధీనుధురోక్తి విశేషవిశాదర ధీరకవిప్రభులధిక్రతీ.

గద్య. ఇది శ్రీ మందొడిమిట్ట గఘువీరకృపాలబ్ధసార సారస్వత  
ధుర్యాయ్యుల రాజవంశ సుభవాన్యూలాఖ్య భాస్కరాఖ్య  
కవిద్వయ ప్రణీతంబగు రెట్టమత కావ్యంబునందుఁ

శ్రీ ర స్తు

శ్రీ కృష్ణ పంబ్రహ్మణే నమః

# రెట్ట ము త శా స్త్ర ము

పంచమాశ్వాసము

క. శ్రీస్తత్యాహోవిలసగ. గీసరి కేసరిపదాబ్జభృంగసవినయా  
సూనమహీభసనయవి, ద్యానిధి కొండ్రాజ వేంకటాద్రిసరేంద్రా.

గురుచారి ఫలం

ఉత్సాహ. గురుడు మేషరాశి నున్న గురియు వాన పంటలుక  
బరగు కొలుదు ధనముమించు భాసురముగ భువిని భూ  
సురులు క్రతువిధానపరత సొంపుమిరి యుండు భా  
స్కరప్రతాప తిమ్మశౌరిసరసవేంకటాధిపా. 2

గీ. వృషభరాశిని గురుడున్న వృజినమొదవు  
శిశువులకు నావులకు బైరు చేటుగలుగు  
పరగు రుజ ధర ప్రజలకు పంటలేదు  
వృథామాననె రెట్టన కవివరుండు. 3

క. సురగురుండు మిధునరాశిం  
జరియించిన ధరణిపతులు శత్రులచేతక  
దురమున గూలుదు రనియెను  
సరసులు మెచ్చంగ రెట్ట సత్కవి వేడ్క. 4

గీ. గురుడు కటకము జేరిన కొద్దివాన  
చెఱుకు మఱియును ఫలియించు సిద్ధముగను  
గోవు లెల్లను బిడుకును రుజల నొత్తు  
రనియె రెట్టండు సకల విద్యావిదుండు. 5

క. శతభిష సచివుడు సింహము

గతుడై నం గలహమా జగతినాథులకు  
క్షితిస్వల్పవృష్టియగు జన  
తతి కడునొచ్చున నె రెట్ట ధన్యుడు వేస్క-క్.

6

గీ. కన్యరాశిని గురుడున్న నన్నిధాన్య  
ములును విత్తిన ఫలియించు మొదవు బితుకు  
ప్రజలు సిద్ధర్థములచేతి ప్రమద మెనగ  
విడువకుందురు కొండ్రాజ వేంకటేంద్ర.

7

క. తుల గురు డున్నను గలుగును  
తొలి వానలు పండ గొలుచు తుది పాతరలక  
సలిలము గలుగును ప్రజలు స  
తలముదమున వేడ్క-నుద్దు కవిజనవంద్యా.

8

సీ. గురుడు వృశ్చికరాశి జరియింప బంటలు  
గొంచెమా కడువాన గురియు మరియు  
ధనువుననుండిన దరుగును నువ్వులు  
ప్రత్తియు పెనరయు బ్రబలు మిగుల  
వృష్టియు గురియును వెలిపైరు లెస్సగ  
ఫలియించు భువియందు మకరరాశి  
నున్న వానలుగల్గు నుజ్వలంబుగ నన్ని  
పైరులు లెస్సలౌ ధారణలును

గీ. గురుడు కుంభము జేరిన గురియు వాన  
నిండు ఛేటువులు వెలయును దండిపంట  
మీనముననున్న వెలిపైరు మెఱయు నల్ప  
వృష్టి యాన నె రెట్టడు విమలయశుడు.

9

సీ. కడగిమ్మతి శ్రుత్తినను గోహిణుల నుద  
యమునొంద నది కాన్తికాబ్దమునఁగ  
బరగుతెల్లెల సుప్రభయ మీతిశాఢలు  
సరులకా హాని భూనాథులకును  
రుజులుగల్గును మణిరూఢిగా సౌహార్ద్ర  
లందుదయించిన నదియె మార్గ  
శీర్షాబమనఁచుగి తీతితలంబున వాన  
లును లేపు మృగములు మిడుత లెలుక

గీ. పక్షి గుమిగూడి చెలుచును నైరుతెల్ల  
పూసిభూచాలకుల కాపులైన జనులు  
శత్రుభావంబుచే చాల సంఘతింతు  
రనియె రెట్టఁడు సకలవిద్యానిదంకు.

10

సీ. శరసతోడుత పునర్వసు పుష్య మాశ్లేష  
యందుల గురుఁ డుదయంబునొంద  
పౌషాబ్దమండ్ర తత్ఫలము బ్రజల్లయ  
గలిగియుందురు మార్గంబునడచు  
నొగి మఖ పుబ్బల నుదయంప మాఖాబ్ద  
మున మించుతత్ఫలం బఖిలజనుల  
సూరపితృభక్తి తత్పరులౌదు రుత్తర  
హస్తలయం దుదయంబునొంద

గీ. ఖాల్లనాఖ్యాబ్దమగును తల్పిలము రాజ  
శాఢలు ఘటిల్లు ధారుణి భాగమండు  
చారనిధిశౌర్యభానుజ వంశతిలక.  
వినుముకొండ్రాజతిమ్మయ వేంకటేంద్ర

11

సీ. వనరచిత్త స్వాతులను గురు డుదయంబు  
నందిన నదియె వైత్రాబ్దమనఁగ

వెలయు తత్ఫలము వానలు మధ్యమంబును

పంట ధారణలు సల్పులు దరంప

విప్రులాడిగ వర్ణనృత్తిమానసును శిలా

వ్యక్తులు మఱి విశాఖానుబంధ

లండుదయించిన నదియె వైశాఖాబ్ది

మన ధరలోనఁ బ్రఖ్యాతమయ్యె

గీ. తత్ఫల మశేషభూసుగోత్తిములు రాజ

వరుల సత్యంతిప్రముగితి స్వాంత్యులగుదు

రధికముగ సస్యతిఫల బగను సంద్రు

వినుము కొండ్రాజతిమ్మయ వేలన లేగద్ర.

12

సీ. తలప మూల జ్యేష్ఠ తారల గురుఁ డుద

యంబు నొందినను శ్రేష్ఠార్థ మనఁగ

వెలయుఁ దత్ఫలముఁ పైరులకు నొప్పుదు పాడి

గను వ్యర్థముగఁ బొల్లుగలుగుఁజాల

నలువొంద మఱియుఁ బూర్వాషాఢ నలయుత్త

రాషాఢయం దుదయంబువొంద

నదియె యాషాఢాబ్ది మన బ్రసిద్ధివహించు

ధరలోనఁ బ్రజవీడి తత్ఫలంబు

గీ. లేవు వానలు పైరు ఫలింపడుకుం

గ్రామములకు సమస్తభూతమణులకును

భయమువాటిల్లు మనమున బ్రతిదినంబు

ననియె రెట్టడు సకలవిద్యావిధుండు.

13

గీ. సరవి శ్రవణ ధనిష్ఠల శతభివమున

దేవగురుఁ డుదయించిన దేశమునకు



శ్రావణాబ్దమున సగసస్యము ఫలించు.  
కలవు బహుబాధలనె రెట్టకవివరుండు.

14

సీ. వనరఁ బూర్వాభాద్ర నుత్తరాభాద్రను  
రేవతియందును దేవమంత్రి  
దుదయంబునొందిన సదియె భాద్రపదాబ్ది  
మననోష్ఠఁ దత్ఫలం బత్ఫలం బఖిలసస్య  
ఫలసమృద్ధి ఘటిల్లు బలిచక్రవర్తియే  
లెడువాఁటివలె బ్రజ లెస్సయ్యుండు  
దురు సశ్వభరణులం దుదయంబు నొందిన  
నాశ్వజాబ్దమునను సలరు జగతి

గీ. తత్ఫలము వానపంటలుఁ దనరు మిగులఁ  
బ్రజలకును రాజకోటికి భయము గలుగు  
క్షోణిచలము నుభిక్షమె సొంపుగాంచు  
వినుము కొండ్రాజ తిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

15

సీ. ఒక్కయేట రెండు తారకలను గురుఁ డున్నఁ  
గడు నుత్తమము తారకంబు నొకట  
సరయంగ మధ్యమం బట తారకత్రయం  
బున నున్న యధమమ్ము భూతలమున  
గురుఁ డొకయేటిలోఁ బరువడి రోహిణి  
బ్రభృతిగా తారకత్రయము నడువ  
నాపాఠమాసంబునందు శ్రావణములఁ  
బ్రజలకు వాటిల్లు భయముచాల

గీ. మతియు నొకయేట నాశ్వేష మఖి గురుడు  
సంచరించిన నందందు జనులకెల్ల

గలుగు నానెల మొగలుగా భువభువములు  
వినుము కొండ్రాజశివ్యయ వేంకటేశ్వర.

16

సీ, వలనొంద నక్షత్రక్రమమూ జరియింపి  
చునునుండే దేవగురుండు ప్రీతి  
నాదినక్షత్రమునందు బాపగ్రహ  
సహితమై యుండిన జ్వలనభయము  
కలుగు ద్వితీయనక్షత్రంబునందు పా  
పగ్రహసహితమై పవనభయము  
గలుగు ద్వితీయనక్షత్రంబునందు బా  
పగ్రహయుతుడైన ప్రకటభయము

గీ. గలుగు యుద్ధయ మిట్లు నక్షత్రములను  
మూల బాపగ్రహంబులు మొనసియున్న  
నఖిలఫలమునుజేరు రత్నాకరోక్తి  
యీ మతంబున రెట్టణ్ణి భూమియందు.

17

సీ, పది నెల రోకరాశి త్రిదశగురుండున్న  
వత్సరమున్న విశ్వత్సరమన  
భాసిల్లునందుకు ఫలములు వానలు  
పంటలు తటిపాటి పదియొకండు  
నెల లొకరాశిని నెలకొన్న నది గురు  
వత్సరంబన నిడా వత్సరమున  
దగునందుకు ఫలంబు మిగుల బ్రహ్మదంబు  
ప్రజల కెల్లను గల్గు బదియొరెండు

గీ. నెలలు మఱియొకరాశిని మొగ లగ్న  
వత్సరంబునుబైన సంవత్సరముకు

భ్యాతి సలరాఁరెనిది యిందు కరయఘలము  
మధ్యమంగున రెట్టకు మహితమతిని.

18

సీ. పదమూడు నెలల గిష్పతి యొక గాకిని  
వర్తిల్ల నది దైవ పత్సరమన  
పరివత్సరంబన భాసిలునందుకు  
ఫలము సమ్మద ముర్వి గల్గియుండు  
పాలుపొంద పడినాల్గునెల లొక రాశిలో  
వర్తింప నదియు సంతసరమన  
మఱియు బ్రజావత్సరంబన మించును  
సకల దేశముల నందుకు ఫలంబు

గీ. వైభవంబులు సంతత శోభనములు  
గలిగి జనులెల్ల సంతసం బలరనుండు  
లలితచారిత్ర కొండ్రాజు కులపవిత్ర  
ఘనకృపాసాంధ్ర వేంకటశ్లోతలేంద్ర.

19

కాలమాసస్థితి

ఆ. పరగ పైత్రశుద్ధ గౌడ్యమి యుదయాస  
స్వరమునందు పృథివి జననమీర  
తత్వములను గన్న ధరణిలో నాయబ్బ  
మనగ కాలమనియె ఘోషింలేంద్ర.

20

క. గగనంబు పావకములై  
తగియున్నను యోమమనుచు దలతురు భవిలో  
నగణిత దుష్కలంబన  
దగును సుఖము మనగన్న తక్షగవర్యా.

21

క. త్రి.తి రవి మేవస్థితౌడౌ

కళడు ధనంజయసమీక గగనములై చక

నది మహ్మలం బగుచును

మతికిం దోపిం దుచుదు మహానియపరా.

22

సీ. శిలకము న్నా రేళ్ళు బలువుగా గాయంక

వెండి బంగారంబు దండినగడు

పాలలు చింతలు చాలగా కరివేము

గాయ పైరులుమించు ఘనముగాను

కపురంపుటనటుల కాపు గాన్నించిన

కలుపుధాన్యము మిం త నగు ధరిత్రి

ములుమోదుగలుగాయ బలసి కొట్టిఫలించు

రావిగాయ జనుము ప్రత్తి ప్రబలు

ఆ. దలప కుసమ యడవి తంగేడు రేలయు

ననుము బూచెనేని మనుజులుగను

క్షేమకరమంటచు జెప్పెను గడుప్రేమ

నన్ను గరుణ నేలు హంగరాజ.

23

క. జమ్మిలు చంద్రులు గొచ్చిన

సమ్మహ పైరులు ఫలించు నేమైనను నో

గమ్మిలు లేక జమ్మిలు

సమ్మదమందురు రటంచు జూతు నహింబ్రా.

24

ఆ. మట్టియొద్ది యిప్ప మారేడు నేరేడు

మెంతి నోధుమయును వినుము మొదలు

నడిచిచెట్టుదాయ నల్పపంటను జెప్పె

జూడుమయ్య కరుణ సుబ్బరాయ.

25

అ. జీడి క్షణమిచ్చెట్లు జెలగుచు గాయంగ  
గడ్డునుంబు వాన తడవయగుచు  
బిళ్ళుగాయ నన్నిభీతి సిద్ధంబని  
పలుకరించెనయ్య పన్న కేంద్ర. 26

క. వెలగలు గాయగ గాలియు  
నిల బుడమలుగాయ బ్రజలు కలహంబులు బ  
చ్చలగాయ మినుల భయములు  
గలిగుండునటంచు బలికె గద్రువపుత్రా. 27

క. మోదుగశాయను గింజలు  
పాదుక మూడున్న వర్ష ఫలకాలమునకొ  
ప్రోదిగవర్షించుననే  
వాదము యంగవచ్చు లోకశరణ్యా. 28

గీ. మెదట గింజయున్న మొదలనారుద్రాది  
కారైలయందందు గలదువృష్టి  
మధ్యగింజయున్న మధ్యకార్తులలోన  
వర్షమున్నది యనవచ్చు నధిప. 29

క. కడను గింజయున్న వడిస్వాతి మొదలైదు  
కారైందు వృష్టిగలదు తబక  
యైన కొద్దివర్షమైన గల్లునటంచు  
జెప్పె శ్రీగురుండు సర్పరాజు.

అ ర్ఘ వి ష య ము

సీ. అర్ఘనదానంబు నార్యాభవులు మెచ్చ  
దెలియజేయుదునిందు దేటంపడంగ  
మెఱుము గాలియు వాన యులు మింద్రధనువాది  
ధాతువుల్ బరివేష భూతలమున.

నలుపు రేఖలు చాల బలుపుగా నమవాస్య  
నను గానుపింప నందునను చైత్ర  
మాసంబులోఁ గాంచ మహిలోన పంటలు  
చాలగా పండు వై శాఖమైన

ఆ. లవణమాదిరసము లరయంగఁ గొలచెడి  
వస్తుధలలు హెచ్చి వసుధ నాఱు  
నెలలవఱకు నమ్ము నలమీఁద ననిజెప్పి  
నిండుసుఖ మొసంగు కుండలేంద్ర.

31

క. దనరగ జ్యేష్ఠంబుగఁ గన  
ధనధాన్యసమృద్ధి గల్గు ధర నాషాఢం  
బుల తేనె నూనె కరమున  
వినియెద రని బల్కెనయ్య విషధరచంద్రా.

32

ఆ. శ్రావణమున గాంచ జనులు లోహంబుల  
గూర్చు నైదు నెలలకును నినుమడి  
లాభ మనుచుఁ జెప్ప లాక్షణికులు మెచ్చ  
వ్యాళరాజచంద్ర పరమకరుణ.

33

క. జొన్నలు మఱి లోహములన్  
గొన్న ధర ల్కూడు నెలలకును నిబ్బడియా  
నెన్నఁగ భాద్రపదంబున  
కన్నును విను ధరణిలోన పన్నగముఖ్యా.

34

సీ. ఆశ్వీజమాసమందైన నూలు ప్రియంబు  
నొక నెల గడువఁగా బ్రకటపడును  
కార్తికమునఁ గాంచ కందమూలాదులు  
మూడు నెలల కమ్ము ముబ్బడిగాను

నూర్గశీర్షంబున నుంచిముత్యప్రవాళ  
 ముఖధర గలు గాఱు నెలలగనియె  
 ధాన్యలోహకరంబు దగులు రెన్నెలల  
 పౌష్వంబునను గన్న పట్టమనియె

ఆ-వె. మాఘముననుగన్న మహిరస సముదాయ  
 మమ్మ నాఱునెలల కిమ్మడిగను  
 ఇట్లు నర్తమరయ నిలలోన వేలని  
 దెలిపె గురువరుండు చిలువలదొత.

35

ఆ. తనర ఘల్లుణమున ధాన్యవిశేషంబు  
 నయము లేక నమ్ము నాఱునెలల  
 కావ లనుచుఁ బలికె భూవలయంబున  
 పరమ స్వప్రకాశ పన్న గేంద్ర.

36

క. అయ్యమనస శుభమిచ్చెడి  
 యయ్యలు గూడినను మేలు నందును జగమం  
 దయ్యడ వాపుల నుండిన  
 నియ్యవి వ్యత్యస్తమనె ఫణిశ్వర ఘనతన్.

37

క. రవిరాసులఁ జేరెడుతఱి  
 భువిలో పై జెప్ప చిహ్నములు గనబడినన్  
 దవులు ఫలంబులు నిటులే  
 కవి విఫలం పొను జూడ కరుణాభరణా

38

మే ఘ వి ష య ము

క. తరులవలె మేఘ మున్నను  
 విరివిగ తఱుకెచ్చి తెల్ల విధముగఁ నున్నన్  
 ధర వర్ష ప్రద మగు నని  
 గురుతరముగఁ బల్కెనయ్య క్రూరవిదారా.

39

నీ. మఱియు మేఘమునాడ మంచులుచెల్లెను  
 కుంభంబు రీతి సింగంబు కనన్  
 సామరంబులతీరు చంద్రబింబము పోన  
 గోపురంబులు వెండి కొండలుగన  
 కొలనులు చెలువులు గొడుగులు మకరముల్  
 దేవవిమానముల్ దీటుగాను  
 శృంగార వనములు చెలువమా కత్తుల  
 విధము శంఖచయంబు వృషభములుగ

గీ. గడిమి రాక్ష.పాళి గతిఁ గానుపించిన  
 వర్షమునకు హేతు వగుచునుడు  
 గానఁ దెలియు మిటుల కడుప్రేమ వనిపల్కె  
 సుఖ మొసంగుమయ్య సుబ్బరాయ.

40

నీ. అరుణమేఘంబునం దల్పమా వానయు  
 మేఘంబు గిరులందు మేయుచున్న  
 మెఱుపు గాన్పించిన ధరను వాయవ్యమం  
 దీశాస్యమందున దిటపు గల్లు  
 మెఱుపుతోఁ గూడియు మఱి భానుఁ డుండగ  
 పూర్వపశ్చిమదిశల్ పూర్తిహింజ  
 మెఱుపు గలిగిన హోమ మేఘంబుగానున్న  
 దటతరుగతి మబ్బు పరగదానిఁ

ఆ-పె. గాంచ దానిపైనఁ గాంచనవర్ణమై  
 మేఘమున్న వర్ష శ్లాఘనీయ  
 మైన హేతు వనుచు దైవంబుగాఁ బల్కె  
 సుఖ మొసంగుమయ్య సుబ్బరాయ.

41



ఉ ఱు ము వి ష య ము

ఆ, బండిబారువిధము దండిబందులురొప్ప  
కరణి ఘంటరథము ఖలములధ్వని  
గాను నుఱిమెనేని గాన శూన్యంబని  
పలికె గురువరుండు పవనభక్ష.

42

మె ఱు ము వి ష య ము

సీ, వన్నె ప్రత్యేకమై వడిమీట మెఱసిన  
వాయువు ప్రబలును సాన యెసఁగ  
ఎఱుపుగా మెఱువంక వర్షంబు దనరారు  
కలహము లొకగూడఁ గలవుమిగుల  
విరువున నాకుద్ర వరుపుగాఁ దోచిన  
వర్షంబు మించు నీ వసుధలోన  
దిరిసెన ములకపూ తెఱుఁగున రాక్షేద్రు  
విధము మెర్పఁగవాన విస్తరించు

ఆ, బొంగుతవుడు భసిత పోలిక మెఱసిన  
వెనుకజిక్కివర్ష మనువుడను  
ఇట్లు దెలియుఁ డనుచు నిలలోన వినఁజల్కె  
జూడమయ్య కరుణ సుబ్బరాయ.

43

ఆ, దైత్యయమసమీర దహనదిశల్ మించు  
మంచ వాన లేద టంచుమిగుల  
దిక్కులైన, గురియు నుక్క-శంబుగ నని  
పలుకఁబడియెనయ్య పన్నగేంద్ర.

44

క, ఇలకపిలవర్షమున చం  
చలదగపవనంబు మించు సంతతంబు సమ

త్వలకౌప్య తెల్పువర్ణము  
గలుగఁగ ననె సుజ్యూరాయు కాకుణ్యనిధి.

45

క. మిక్కిలి యెఱుపగు మెఱుపున  
కక్క-సమగు నెండ గాయు కఠకపుశర్ణం  
బెక్క-గ వృష్టిప్రదమగు  
గ్రక్కు-న నాపట్టుననియె కరుణాభరణా.

46

ఇం ద్ర ధ ను ర్వి ష య ము

సీ. వానకాలమున సమానంతనే  
తిమిరంబు బర్వెడి సమయమందు  
చక్రచాపము వహి చాయతో వాయువు  
దిశఁ గానుపింపఁ హ దశనుశీత  
భానుమండలమునఁ బ్రభ గానుపించిన  
మనుజుల కతిహాని మహినిగల్గ  
పసపుగానున్నను బాధ సంప్రాప్తించు  
తిక్కకలఁగు భూమి తెలుపుమించ

గీ. పసపురంగు, యాకు పచ్చవైఖరి తెల్పు  
నెఱుపువన్నె లమరి యింద్రధనువు  
గాంచ మైలునటులఁ గాన్పింప మేలని  
తెలుపఁ దొడఁగె నయ్య దివ్యచరిత.

47

క. నిశియందున హరిచాపము  
రసికతతో నెట్టిదిశకు రాజిల్లునో యా  
దిశఁ గల దేశజగంబుల  
కశుభ మ్మని తెల్పె భువిని కద్రువపుతా.

48

ఆ. పగలు వాన గురియ బరమించు గాన్పింప  
మధువువిల్లు పశ్చిమముననుండి  
వక్షాణముకు వ్రాల ధరను సుభిక్షంబు  
గలుగుఁ జేయు ననియె కలుకభంగ.

49

ప రి వే ష వి ష య ము

సీ. ధరి సూర్యుడొప్పుల బరివేషమును జెప్పఁ  
వలెత్తు శంకరుకృప గలుగఁగాను  
సనిచిప న్నెయ్యమిఁక బలుపునర్థ కాల  
మున నొప్ప నృప్తి యింపుగఁగు గురియ  
నట్టి సర్వకాల మాపరివేషము  
లేకయున్నను వానలేదు నిజము  
జొలిజాము శశాంక జలజాప్తులకు పరి  
వేషముల్ గల్గ నా వేళలందు

ఆ. మేఘగణము గ్రమ్మ మెండువానలు గల్గు  
మిక్కియు రెండుమూడు పరిధు లెలమి  
వర్ష గతిని గలుగ వానకు బలమని  
ముచ్చటించెనయ్య భుజగవర్య.

50

సీ. వాన లేకున్నను వసువాధిపుల్నొత్తు  
రరయ నా చుక్కల రాజునకును  
పరిధు లంటెడువేళ సురగురుఁ డెందున్న  
ద్విజాలకుఁ గాదు దైతేయగురుఁడు  
వసియింప వర్షించు వసుమతి తనయుండు  
దనరార జగడముల్ ధరణిగల్గు

బుధుడున్న సర్భక పుంజహానియు భూమి  
పతులు నొత్తురు సూర్య సుతుఁడు నున్న

ఆ. పరగ చంద్రునకును పరివేష మరణమై  
యుండ నందు గురుఁడు నుద్విసుతుఁడు  
శౌరియున్న బ్రజకు సంకటం బొసఁగూడు  
ననుచుఁ దెల్పబడియె నాది శేష.

51

ఆ. చంద్రుఁ డస్తమించు సమయమా దిష్టింప  
నృపులు నొత్తురనుచు నేర్పుమీఁక  
దెలిసి చెప్పవలయు ధీమంతులనిపల్కె-  
సుఖ మొసంగుమయ్య బుబ్బరాయ.

52

నిత్య నక్షత్రము నుచూచుట

క. చను నెలమ ద్విగుణించుచు  
వెనుకటిదినములను గల్పి వేగిరమున య  
శ్వనినుంచి యెంచ తారను  
గననగునని బలుకఁబడియె కల్పవహరణా.

53

సుదర్భిక్షవిషయములు-సంవత్సర ఫలములు  
ప్రభవ, విభవ, శుక్ల సంవత్సరముల ఫలము

సీ. ప్రభవాబ్దమున భువి పంటలు తగుపాటి  
ప్రజలు వైభవములఁ బ్రబలియుండ్రు  
కొఱ్ఱి రాగియు మినుకొడువ లేక ఫలించు  
వర్షంబు మధ్యంబు వసుధయందు  
విభవాబ్దమున మఱి వృష్టియు కొలఁదిగా  
వెలిపైరు ఫలియించుఁ బతుకు పనులు

నింటింట శుభములు వెలంగు నిశ్చయమిది

వినము లెస్సగు కడు లేడ్కు లెసంగు?

- సీ. శుక్ల వత్సరముల భూమి శుభము ముదము  
గలిగి సుఖలీల వర్ధిల్లు ఘనతిరముగ  
వాస గురియును ప్రజల కవ్వారిగాఁగఁ  
గలుగు శుభములు సనె రెట్ట కపివరుండు.

54

ప్రమోదూతి సంవత్సర ఫలము

- క. వరి చెఱకు కందమూలము

లగుదుగ ఫలియించు బ్రజకు హర్షం బొదవు

దొరలకు ప్రమోద సంవ

త్సరముగ వేంకటస్మృపాల ధర్మవిశాలా.

55

ప్రజోత్పత్తి సంవత్సర ఫలము

- గీ. వసుధ వినము ప్రజోత్పత్తి వత్సరమున  
పదునుమాత్రము వానలు ప్రజలు ముదము  
సన్న ధాన్యము ఫలియించు జనన మొందు  
పశువృద్ధులు వేంకట పార్థివేంద్ర.

56

లింగీరస, శ్రీముఖ, భావ, యువ సంవత్సరముల ఫలము

- సీ. లింగీరసాబ్జమునందు ధాన్యము లెల్ల

ఫలియించు శ్రీముఖాబ్ధంబునందు

పైరువానయు తగు పాటిధాన్యము గొని

దాచగావలె బ్రీతి దఱుచు బ్రజకు

భావాబ్జమున ధరాధవు డుదయించిన

ధూమకేతువు బుట్టు దొలగువాన

భయము పడుచుంద్రు భూప్రజలెల్ల మఱియును

యువ వర్షమున రాజ నివహమునకు

గీ. వచ్చు నుబ్బువు దెవుళ్ళు వసుధలోన  
కుతియుఁ గొంచెమువాన భీకరములైన  
నగ్ని బాధలు వాటిల్లు నద్భుతముగ  
ననియె రెట్టఁడు సకలవి ద్యావైకుంఠుడు

57

ధాతుసంపత్సర ఫలము

క. అలధాతువత్సరంబున

గలుగు మనోభయము ప్రజలకు ఘనవర్షంబుల్  
గురియును పంటలు నధికము

వెలయును ధాన్యంబు మిగుల వేంకటస్వపతీ.

58

ఈశ్వర, బహుధాన్య, ప్రమాదిగంపత్సరముల ఫలము

సీ. వసుధలో నీశ్వర వత్సరంబున ప్రజల్

ధనికు లాదురు సస్య తతి ఫలించు

ధాన్యంబు లొకయింత తరుగును బహుధాన్య

వత్సరంబున పంట స్వల్ప మరయు

కొంచమా వర్షంబు కొలుచు దాచఁగ వలె

ప్రజనొచ్చు రాచకార్యములచేత

నరుస ప్రమాది సం వత్సరంబున సన్న

ధాన్యముల్ ముదమునక సన్నవరియు

గీ. నుర్వి ఫలియించు నొక్కొక్క చోట జొన్న

పంటలచేఁ జాల శోభలు పత్తియుష్పఁ

గొనెన మీదట లాభంబు గలుగు నిజము

విధుము కొండ్రాజతిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

59

విక్రమ సంవత్సర ఫలము

క. ఇలలోలెస్సగ మైరులు

ఫలియించినట్ల నుండు పంటలు స్వల్పం

బులు విక్రమాబ్జమునఁ గొన  
వలె ధాన్యము వేంకటేంద్ర వైభవసాంద్రా.

60

విషు సంవత్సర ఫలము

గీ. కలహములు చోరబాధలు గల్గు భవిని  
యందు నెరయఁగ భాగ్యత్రయంబు పంట  
లేక నొకపాలు ఫలియించు నిజముగాను  
విషు వ నెడు వత్సరమునందు వేంకటేంద్ర.

61

చిత్రభాను సంవత్సర ఫలము

క. ధర చిత్రభాను సంస  
త్సరమున పైరులు ఫలించు దవస మధికమా  
సిరు లొదవును గర్నాటక  
నరవరులకు వేంకటేంద్ర నయగుణసాంద్రా.

62

స్వభాను, తారణ, పార్థివ, వ్యయసంవత్సరముల ఫలము

సీ. జగతి స్వభానువర్షమున పైరు ఫలించు  
బ్రాణులకెల్ల శుభంబు లొదవు  
సగ్నిభీతి ఘటిల్లు నట తారణాబ్జంబు లొదవు  
నందు పంటలు గల్గు నగ్గువెను  
కొలుచు నొత్తురు వత్తు ల్లోగణంబులు బిందు  
పార్థివాబ్జంబున ప్రబలు వాన  
పంట లగ్నిభయంబు ప్రభువుల కాపదల్  
గలవు ప్రజలు ధర్మముల మనుదురు

గీ. పరఁగ న్యయవత్సరంబునఁ బంటపండి  
కొల్లబోవును తామంబు గుడులుజ్వరము  
నేల తిరిగినయట్లుండు నెగడు భయము  
ననియె రెట్టఁడు సకల విద్యావిదుండు,

63

సర్వజిత్తు, సర్వధారి, విరోధి వికృతి, ఖర వత్సరముల ఫలము

సీ. క్షీణితలంబున సర్వ జిద్వత్సరంబున

సకల ధాన్యములు లెస్సగ ఫలించు

ఘనరోగములచేత గ్రామమంత పోడగు

దగు సర్వధారి వత్సరమునందు

కలపు వానలు పంట లిల దొరల్ నొచ్చురు

వరుస విరోధి వత్సరమునందు

వెల్లిపైరు చెడును సొంపలగు సజ్జనులకు

దుర్జనులకు హాని నొడగు వికృతి

గీ. వత్సరంబున పంటయు వృష్టికొద్ది

హర్షమందు జనంబు ఖరాబ్బమునను

పంటయును వాన తగుపాటి ప్రభలు క్షీణి

విమలమతు లాదుర నె రెట్ట సుకవి వరుడు.

64

నందన సంవత్సర ఫలము

క. నందన సంవత్సరమున

పొందుగ వర్షములు గురియు పొసంగుచు పంటల్

జెందమున పనులు సంతతి

మందున నేప్రొద్దు వేంకటాధిప తిలకా.

65

విజయ సంవత్సర ఫలము

క. మినుములు గోధుమ జొన్నలు

ననుములు మఱి సన్న ధాన్య మలరుక వానల్

పెనుపొందు ప్రజకు ముమగు

విను విజయును వత్సరమున వేంకటస్వపతీ.

68



జయ సంవత్సర ఫలము

గీ. జయము స్త్రీలును ఋషులును సతతసౌఖ్య  
ప్రదమ మెసగగ నుందురు పంట గలదు  
నృపులు కడుప్రసన్న హృదయులై చరియిత్రు  
వెలయు ధారణయు నుతియింప వేంకటేంద్ర.

67

మన్మథ సంవత్సర ఫలము

క. అలమన్మథవత్సరమున  
నెలకొను ప్రజలకును ముదము నీరారంభం  
బులును వెల్లిపైరు లెస్సగ  
ఫలియించును వేంకటాద్రి పార్థివతీలకా.

68

దుర్ముఖ సంవత్సర ఫలము

గీ. అగును దుర్ముఖవర్షంబు నందు వాజు  
కలుగు వెల్లిపైరు లొకపాటి గా ఫలించు  
నర్మదాతీనిండు మానవులు భంగ  
మందుదురు చాల ననె రెట్ట డందముగను.  
హేవిశంబి విశంబి వికారిసంవత్సరముల ఫలము

69

నీ. ధర హేవిశంబివ త్సరమున సర్వ వి  
హీను లాదురు జను లేవడక దొలగి  
వేధగల్గును సస్య వితతి కెంతయు జాల  
పశువులు మృగములు ప్రజలునొచ్చు  
వరుస విశంబిసం వత్సరమున రాజ  
బాధలు దగుపాటి వానగురియు  
నవనీశ్వరులు మలి నాకృతుల్ దాల్తురు  
పరదేశముల కేగు ప్రజలు మఱియు.

గీ. తథ్యముగను వికారి వత్సరమునందు  
పంట వానలుచెడి చాలప్రజలు నొచ్చు  
చాలధాన్యము దాచగా వలెనరిష్ట  
మనియె రెట్టడు సకలవిద్యావీడుండు.  
శార్వరి సంవత్సర ఫలము

70

గీ. వరుస నెన్నంగ శార్వరి వత్సరమున  
గ్రహణములు రెండునచ్చునా గ్రహము లరయ  
నధికపువాన జలము సస్యంబు చెడును  
జనులు చెడిపోదురె రెట్టఘనుడు జగతి.

71

ప్లవ, శుభకృతు, శోభకృత్తుక్రోధి, విశ్వావసు, పరాభవ

సంవత్సరముల ఫలము

నీ. ప్లవవత్సరంబును పరిపాటివానయు  
వెలిపైరు కొంచెము నృపతులెల్ల  
గుడితులు నగుదురు గొనికొని చోరభ  
యంబు భూజనులకు సొంపుగలదు  
చన శుభకృతునామ సంవత్సరంబునం  
దతులిత వర్ష మవ్వార్చిగురియు  
సకలసస్యంబులు జాలక ఫలియించు  
ప్రజలకు భయమగు బ్రాహ్మణులును  
సజ్జనకర్మల జాలవర్తింతురు  
వలనొప్ప శోభకృద్వత్సరమున

గీ. వసుధ క్రోధి విశ్వావసు వత్సరముల  
నలపరాభవయబ్దంబు నందు సస్య  
ధాన్యధనవృష్టి నిజజాతి ధర్మకుశల  
విభవములు గల్గు ప్రజలకు వేంకటేంద్ర.

72

## ష్టవంగ సంవత్సర ఫలము

చ. వసుధ శ్టవంగత్సరము వానలు పంటలు లేవు మెండును  
 బృసపు దెవుళ్ళు హృద్వ్యధలు ప్రత్యహమున్ జగడంబునిందలున్  
 మసలక టామదుర్ధనలు మానుగంగల్లు ననె నిజముగా  
 రసికుడు రెట్టధన్యుడు తిరంబుగ మేలని యార్యులెన్నగన్ 74

## కీలకసంవత్సర ఫలము

గీ. కీలకాబ్దంబులో మిట్ట నేలలందు  
 నిడినపైరులు ఫలించు పొచ్చువాన  
 బడినిఁ జెడిపోవు నితరసస్యములు కలుపు  
 బుట్టు నిశ్చయముగ ననె రెట్టఘనండు. 75

## సౌమ్య సంవత్సర ఫలము

క. మానుగ సౌమ్యాబ్దంబున  
 వానలు పంటయును ధరయు వరుసగ మధ్యం  
 బౌ నరపతులకు ముదమగు  
 హాని కడు ప్రజకు పతికి ననె రెట్టఁడిలన్. 76

## సాధారణ సంవత్సర ఫలము

గీ. అరయ సాధారణాబ్దంబు నందువాని  
 ననుము జొన్నలు మఱి కంది మినుము పెనలు  
 ఫలితమగు బాధ వాటిల్లు ప్రజయు నొచ్చు  
 నిలుచు నొకపాలనియె రెట్టఁ డలఘుమతిని. 77

## విరోధికృత్త సంవత్సర ఫలము

క. అరయగ విరోధికృద్వ  
 త్సరముగ జగడములు గలవు జనులకుఁ దమలో  
 దొరలు కలహింతు రెండును  
 కురియును వృష్టియనె రెట్ట కొవిదుండు మహిన్ 78

సరీధావి సంవత్సర ఫలము

ఆ. ప్రత్తియు నువ్వు నుష్ణ ఫలియించు చక్కెన  
పైర్లు చెడును కుజన బాధచేత  
నలుగు మధ్యదేశములు పరీధావి వ  
ర్షమునననియె రెట్టఁ డలఘుమతిని.

79

ప్రమాదీచ, ఆనంద, రాక్షస సంవత్సర ఫలము

సీ. చాలప్రమాదీచ సంవత్సరమున నీ  
రారంభమగు పైరులెనగు ఫలము  
చెడును ధాన్యంబు చెలువంద నానంద  
సంవత్సరంబున సకలధాన్య  
తతులును ఫలియించు ధారణ లగుననె  
ప్రజలు సంతసమునఁ ధాన్యముల్  
రాక్షససంవత్సరంబునఁ బ్రబలియుండ్రు  
తరుగును రోగబాధీలునుగలిగి

గీ. నొగిలియుండుదు రందంద మిగులఁ జెలఁగి  
ధేనువులు బిండు మఱి కడ వానగురియు  
పంట లొక పాకిగలవు భాగమునను  
వినుము కొండ్రాజతిమ్మయ వేంకటేంద్ర.

80

నల సంవత్సర ఫలము

క. నలవర్షంబున సృపబా  
ఫలచేతను కాంపులకును వెతగల్గెపుడుకా  
కలవారియిండ్ల ధాన్యం  
బుల చోరకు లపహరింతురనె రెట్టఁజేలన్,

81

## పింగళ సంవత్సర ఫలము

క. వరుసం బింగళసంవ

త్సరమున వర్షములుగలవు జనులు ముదముగా

బరగుదురు సస్యవితతులు

విరివిగ ఫలియించునండు వేంకటస్యపతీ,

81

కాళయుక్తి సంవత్సర ఫలము

గీ. కాళయుక్తి వత్సరమునఁ గలుగు నరయ

మునుపువానలు కొంచెంబు వెనుకవృష్టి

పైరులకు నీతిబాధాక సాటివెలయు

వినము కొండ్రాజతిమ్మయ్య వేంకటేంద్ర.

82

సిద్ధార్థి సంవత్సర ఫలము

గీ. రాజులకు పోరులొదవు వర్షంబుఁ గురియు

క్రూరజనులచే పంటలు కొల్లపోవు

వచ్చు తొమ్ము సిద్ధార్థి వత్సరమున

ననియె రెట్టండు సకలవిద్యావిదుండు.

83

రాద్రసంవత్సర ఫలము

గీ. రాద్రసంవత్సరమున వర్షంబు వచ్చు

నట్లయిండియు వెంతయు రాదువాన

సస్యతతియు ఫలించిన యిట్లనచెడు

ననియె రెట్టండు సకలవిద్యావిదుండు.

84

దుర్మతి సంవత్సర ఫలము

చ. కురియును వర్షముల్ మిగుల గొట్రయు రాగియు సజ్జలాదిగా

బతగినసన్ని ధాన్యముల పారముగాఁ దగు కందు లన్మనులున్

ధర నెరయన్ ఫలించు మఱి దక్కినసస్యఫలంబు లల్పమా

స్థిరయశ వేంకటేంద్ర యిది తెల్లము దుర్మతివత్సరంబునన్.

85

దుందుభి సంవత్సర ఫలము

క. ఇలదుందుభిపర్షమున్

పలియించును వైరు ధరలు బహుశమగు ప్రణా  
వళి ఖగమృగతతులును మఱి  
విరసిల్లును సంతసంబు వేంకటస్మృతీ.

86

రుధిరోద్ధారి సంవత్సర ఫలము

గీ. వరుసతో రుధిరోద్ధారి వత్సరమున

దొరలు నొత్తురు ప్రజలకు దొడర మిగుల  
భయము దుఃఖంబు మెరయును పద్రవంబు  
లనియె రెట్టెడు సకలవి ద్యావిదుండు.

87

రక్తాక్షి సంవత్సర ఫలము

మ. అమితక్షామమునన్ ధరాప్రజల కాశ్చర్యంబు నాత్మీయదే  
శముల న్బాయదు రెండుయుద్ధములచే జాలంగ రక్తప్రవా  
హములన్ బాటు ముదంబు భూతమువ క త్యతంబురక్తాక్షి వ  
ర్షమునన్ నిక్కముగాననెన్ బధులుమెచ్చెన్ రెట్టెడుధ్వన్యశ్శక్తిన్

క్రోధన సంవత్సర ఫలము

క. తిరముగక్రోధనవర్షము, దనరగవర్షంబుపంటధారణగలుగున్  
ధరణీసురులినిష్టా, పతులగుదురు వేంకటాద్రి పార్థివతీర్థా.

89

అశ్వయ సంవత్సర ఫలము

క. శ్వయ పర్షంబున నీభూ

చయములకున్ పశువులకున్ జనులకు నొదవున్  
భయయుద్ధమున ధాన్యముని  
శ్చయముగ నరుగుననె రెట్ట సత్కవిధాత్రిన్.

90

## స • వ త్స రా ది ఫ ల ము

క. చైత్రకంబును శుక్లపక్షంబు మొదల  
నారమెయ్యది వచ్చున వ్వారమునకు  
నధిపుఁ డైనట్టి గ్రహమె యద్దాధినాథుఁ  
డగును నిశ్చయ మిది వేంకటార్యవినుత.

91

చ. అరుణగభస్తి వర్షపతి యైనను నొత్తుకు ధారుణీపతుల్  
గురియును వానకొంచెముగఁ గొందరు కంటక వృత్తిమాదులఁ  
బారలుచునుండ కాఁపుప్రజ బోవును నిల్వక త్రోవలెల్లను  
స్తరములగుఁ విపద్ధశలు దప్పదనెఁ కవిరెట్టఁ డిమ్మహిఁ.

92

చ. అమృతగభస్తి యబ్జవతి యైనను గోద్విజ రాజికిఁ ప్రమో  
దమునను వేడ్క హెచ్చునతి ధార్మికువాదురు రాజు లెల్లవ  
ర్షము గురియం జెడు న్మనుజసంఘము జొన్నలురాజసంబు గో  
ధుమచెఱకుస్ఫలించుభువి ద్రోహముబుట్టును వేంకటాధిపా.

93

మ. అలరన్నాకుజఁ డబ్జనాథుఁ డగుటఁ హర్షంబునంబొందునా  
వులు వర్షంబులు లేవు ధారణలు బోవు న్వేగ బల్వాధులా  
ధులు గల్గుఁ పెనుగాలి వీచున నెనా ధులైచ్చతామ్రమాక్షస  
త్కులపాదోధివిధుండు రెట్టఁడుసమర్థుండై విజృంభించుచుఁ.

94

మ. బుధుడబ్జాధిపుడై వానగురియుఁ భూమండలింబ్రత్తిధా  
న్యధరల్ శ్రీఘటిల్లు రాజులు ప్రజల్ మన్నింతురెందున్నను  
స్తధరామర్త్యులకుఁ శుభంబొదవుకాంతాశ్రేణిపైఁ గూర్చియ  
త్యధికంబాయువకోటికి న్విసమధన్యా! వేంకటాద్వాధిపా.

95

గీ. గురుఁడు వర్షాధిపతి యైనఁ గురియు వాన  
పంటలును శుభంబొదవును బ్రాహ్మణులకు  
రాజులకు తేమ మెనఁగు దుర్జనుల కొప్ప  
దనియె నిశ్చయ మిది వేంకటాద్వాధిపా

క. దనుజగురుఁ డబ్జపతియై

నను మొదవులు బితుకు నృపులు నడతురు భీతి

జనులు సుఖస్థితిఁ గాతురు

విను పంటలు గలవు ధరను వేకట నృపతి.

97

మ. శని వర్షాధిపతిత్వమొందినను రాజశ్రేణికిఁ గల్గుభూ

జనసంతోషముమీఁద గోపము మనస్తాపంబు దోషంబులు

ఘనరోగంబులు బుట్టు గాలివినరు నర్హంబు లేకుండ చ

య్యనగొల్చుక ధరతగ్గునాచున నై రెట్టాఖ్యుండు ప్రభాతిగన్ 98

చ. అనువున నబ్జభర్త మొదలై తగువారు శుభగ్రహంబులై

నను ధరశీతలంబున ననారతము న్దగువృష్టి నస్యముల్

పెనువగు నట్టియబ్జమున పెంపుఘటిల్లు వినోదమందియున్

జనతతికిన్ సుఖస్థితియె శంధిలు వేకటరాజశేఖరా.

99

క. శ్రీకరము బుధుండు రాజగు

ప్రాకటముగ భూమిసుతుడు పరగును మంత్రై

జోకను వర్షాధిపుశ్శశి

వీకను వర్షాధిపుండు వెలయును శశియున్,

100

క. సేనాధిపతియు శశియగు

భూనాథులు కలహములను బొలియరు భువిలో

ధాన్యములకు పతి బుధుఁ డగు

ధీనయ రసాధిపుండు దినకరుఁ డరయన్,

101

క. రసవస్త్యధిపతికిని నీ

రసవస్త్యధిపతి గురుండు నరయగ మజియున్

వసుధ తమోమేఘంబును

వసునన్నిభ మూడు తూము వానయు లయ్యెన్.

102



సీ. శ్వేతభూములు చాల చెలువంద ఫలియించు

శ్వేతధాన్యంబులు చెలగుపంట

పరమహాత్మాతముల్ వరుసతోడుతఁ బుట్టు

కష్టంబు ప్రజలకు కలహములును

వికృతిరోగంబులు వింతగాఁ బుట్టును

ప్రాకృతిజ్ఞానంబు ప్రాభవముగ

వక్షిణదేశంబు ధర తల్లకిందగు

దుర్భిక్ష మొదవును తూర్పునందు

గీ. మరణోగముల్ బాధలు మఱియుగల్గు

మధ్యవర్షంబు గాలియు మఱియు హెచ్చు

వీడచేతను సైరులు జెడును పంట

తప్పదనిచెప్పి రెట్టఁడు ధన్యులెన్న.

103

నూతన వస్త్రధారణ నక్షత్రములు

సీ. నరనత వినవయ్య నక్షత్రములయందు

గ్రోతవస్త్రము కట్టుకొనిన ఘనము

సెలగు నశ్విని షక్కు చీరలు గట్టుదు

భరణియందున ధనహరణ మొదవు

నరయ కృత్తిక గట్ట నగ్నిభయంబగు

నలరోహిణిగట్ట నర్థసిద్ధి

అలమృగశిరయందు నెలుకపోటునఁ చెడు

నారుద్రయందును హానియొదవు

గీ. కడుపునర్వసు బుద్ధియు గలుగుచుండు

పుష్కమందున నర్థము భోగచయము

నర్పభయములు నాశ్లేష సకలులకును

మఖదు ధరియింప వీడలు మావ వెపుడు.

104

సీ. వతుస పుబ్బను రాచబాధలు గావించు  
 నరభోగసంపదలు త్తరందు  
 హస్తయందున ధర్మమతిశయిల్లంగఁ జేయు  
 చిత్తయందున ధర్మసిద్ధి గలుగు  
 స్వాతిని భోజన సౌఖ్యంబు గావించు  
 జనకుని విందు విశాఖయందు  
 జాట్టాలపాలుగా జూచు ననూరాధ  
 జ్యేష్ఠను నెలలోన చీచి చినుంగు

గీ. మూలతారను గట్టంగ మృత్యువగుచు  
 సమరంగలు పూర్వాషాఢ నాశకరము  
 సరవితోడుత నుత్తరాషాఢ జయము  
 కన్నులకు నొప్పి శ్రవణానఁ గట్టినేని.

105

గీ. తక్కునక్షత్రములు శుభదంబు లెన్న  
 చీర ధరించుటకు నని సిద్ధయశుఁడు  
 రెట్టకవివర్యుఁ డీభువి దిట్టఁడగుచు  
 జాటిచెప్పెను వేంకట త్కొత లేంద్ర.

106

గ్రంథరచనా సమయము

సీ. కలియుగ ప్రథమపాదము నాల్గువేల యె  
 న్మన్నూట డెబ్బది యరయనొకటి  
 శాలివాహన శతాబ్దంబును వేయునా  
 ర్నూట తొంబదిరెండు రూఢిగాగ  
 ప్రభవాదిగతములు బరగు నిర్వదిమూఁడు  
 యేండ్లయ్యె నెంతయు నెన్నబుధులు  
 నట్టికాలంబున నయ్యలభాస్కర  
 కవివర్యు లలరాకు కమలహితుని

గీ. యాజ్ఞపూర్వోక్త రెట్టమతింబు కావ్య  
ముగ నొనర్చి యా చంద్రముగను కీర్తి  
వక్తశ్రోతలకును గల్గ వసుధమీద  
నల యహోబల స్పృహకి నర్పణముగ.

107

మ. కపటారాతి విభంజనోద్ధతమతీ కర్ణాటసింహాసనా!  
ధిపతిప్రాపరమాధురీకరుణవార్ధీ కంఠసౌందర్య కా  
శ్యస సద్గోత్ర పవిత్ర! నమ్రతరవా చానైపుణ నిర్జితా  
ధిపకామగధక కావ్యనాయక! కపింద్రేష్టార్థసంఘాయకా. 108

భుజంగ ప్రయాతము — తోటకము

భానువంశాగ్రణీ! బంధుచింతామణీ!  
దీనరత్నామణీ! దేవభక్తాగ్రణీ!  
దానజిద్భాస్కరా! దైవమంత్రకరా!  
సూన్యతోక్తప్రియా! శోభనైకాశ్రయా.

గద్య. ఇది శ్రీ మదొంటిమిట్ట రఘువీరకృపాలబ్ధసార సారస్వత  
ఘర్యాయ్యల రాజవంశ సంభవాయ్యలాఖ్య భాస్కరాఖ్య  
కవిద్వయ ప్రణీతంబగు రెట్టమత కావ్యంబున  
సర్వంబును పంచమాశ్వాసము

స ౧ పూర్ణము





# గురుగీతాసారము

(అంధ తాత్పర్య విశేషార్థం)

శ్రీరామగురు ప్రబ్రహ్మచారి శ్రీ విహారము విన్నవారి కంటె-కన్న వాచకముందు-కన్న వాచకం తెలియజేయుచున్నాడు. యోగమునగా శ్రీహరిగారు చిత్తమును భగవంతు చేయుటయే ముఖ్యమని ఎరుంగునూ, [కంటిలో మూడుటగునీ మనస్సుతో భావించుటకుగాని చింతకు భయపడితి] ప్రాప్తమును మనయెట్లుట ఆధారము చేసికొని దానిమూలమున నిట్లుండగల చిత్తమును విడువక ఇది బ్రహ్మసత్యమునందు సారాంశములను దృష్టాంతభూర్వకముగా పొందుపరచియుండు గురుగీతాసారము అంధ తాత్పర్య విశేషార్థ సహితము] నందు 284 పేజీ మొదలు, 293 పేజీ వరకు యుండు రాజకేళికాసామ్రాజ్యమున శాంతముతో చదివి పై సమగ్రించియుండు పరిమలువలన యార్థదర్పణమను విషయములను చక్కగా గ్రహించి శరబ్రహ్మమునందు చిత్తమును, సమర్థిగాను, నారాయణాయ, వాసుదేవాయ, అను భావనములలో నే భక్తియు చేతనై నను మనస్సును లగ్నము చేయును నీని అంత్యమున జన్మరాహిత్యమైన పరమపదమును బొందగలము. నాణ్యమైన జైందు అందమయిన జాకెట్తో 922 పేజీలుగల గ్రంథము.

6-00

సి. వి. కృష్ణా బుక్స్-డిప్, తపాలపెట్టె నెం. 1809 మద్రాసు-1



## మలయాళ మంత్ర రహస్యములు

6-00

మంత్రశాస్త్రమునకు సంబంధించిన గ్రంథములు తెలుగుభాషలో చాలతక్కువగా యున్నది. ఇట్టి గ్రంథం ఇదివరలో వెలువడియుండలేదనియే చెప్పవలసియున్నది. ఇది మాంత్రికుల కేకాక ప్రతివారికిని ముఖ్య అవసరమైన గ్రంథం ఇందు ప్రతిమంత్రమునకును యంత్రమును తయారుచేయు విధానమును, ఆయంత్రమును ఉపయోగించు విధానమును వివరముగా తెలుపబడినది. గణపతిమంత్రం, సుబ్రహ్మణ్యమంత్రం, బహులక్ష్మీమంత్రం, బాలాత్రిపురసుందరిమంత్రం అంజనేయ, నారసింహ, యక్షిణీ, కర్ణపినాచి, దేవదత్తవశీకరణం, ధనవశీకరణం, రాజవశీకరణం, భార్యార్థరైవశీకరణం, తేలుమంత్రం, విభూతితయారుచేయు యంత్రం దృష్టిదోషనివారణయంత్రం, బాలగ్రహదోషయంత్రం, విశాచబంధనం, మారణయంత్రం నుక బజనవశీకరణమంత్రయంత్రములు మొదలగు మంత్రములును. యంత్రములును ఆచరణవిధానములు ప్రతివారికి సులభముగా బోధపడునట్లు వ్రాయబడినవి. మరుచుటకు వీలు లేనివి శేషమహాత్మ్యముగ లక్షమంత్రశాస్త్రమును తిరిగి ఆంధ్రదేశములో విశేషప్రచారమునకు తెచ్చుటయే మా అభిప్రాయము, సర్వభాదలు, కష్టములు తొలగించు కొనుటకు యీ మంత్రములు మిక్కిలి ఉపయోగమైనవి. మిక్కిలి రహస్యములైన మంత్రములు, సాధించుటకు సులభములైనవి.

## శరీరమర్మశాస్త్రము

8-00

ఒక అమూల్యమైన మానవ శరీరమర్మగ్రంథ రాజములనేక చిత్రపత్రములలో గలవి సులభముగా వలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాల రోజులు వెదకిన శాస్త్రమిదియే. ఆంధ్రదేశమంతటను సుప్రసిద్ధి చెందినకవీశ్వరులగు బ్రహ్మశ్రీ పండితపురాణం మార్యనారాయణ తీర్థులవారిచే పరిశోధింపబడినది. దీనిని చదువజదువనంతో పించుకును. ఇంక శ్రీపురుషలక్షణములు, వారిలయవములు పొందిక యున్నవి, వాటి అమూల్యమైన పుస్తకములును, సాంసారిక సుఖము, కుటుంబరహస్యం, సరససల్లాపములు, ఆరోగ్యశాస్త్రముగర్భరక్షణ, శిశురక్షణములు మొదలగునవియు, శ్రీపురుషసాతశరీరమునకల్గు శోగములును, వాటిని నిర్మూలించు చికిత్సలున్నవి మహామునులు మర్మముగా పూర్వకాలమున వ్రాయించిన గృహస్థాశ్రమసుఖములు వివాహితలుకున్నవి, వివాహముముందుగా నుండు, తాలబాలికలుకు అవశ్యకమైనవి, వీటిని విరివిగా చదివితప్పితిరప్పుకోగలరు ఇట్టి అమూల్యమైన గ్రంథము ప్రతి కుటుంబమున తప్పనిసరిగా వుండవలసినది.

డి. వి. శ్యామా చౌక్ డిపో తపాలుపెట్టె నెం. 1005 మదరాసు-1

ఈ గ్రంథముచాలా ప్రాచీనమయినది. దీనిని శ్రీరంగపట్నంగుజరాజిజయ కృష్ణ దాసుగారు రచించిరి ఇది చాలా ప్రచారమును పొందినది. ఈ గ్రంథములో మన దేశములో ప్రతిగ్రహములోను ప్రతిదినమువాడుకొనుచున్నట్టివస్తువులను యేయే విధముగ వాడవలెనో అటులవాడినదానివలన కలుగుగుణము లేవేమియో చక్కగా విశదము చేయబడినది ఇది యేగాక మూలికలను గూర్చియు మనము ధరించునట్టి ఆభరణములను గూర్చియు ఆయాభరణధారణమువలన కలుగునట్టి గుణములను గూర్చియు ఫలరస, తెల్లముల గూర్చియు చక్కని తెలుగులో విశదము చేయబడినది. నిత్యము భోజనపదార్థముగ వాడునట్టి సమస్తవస్తుగుణములను గూర్చియు పాలు పెరుగు నేయిమున్నగు వాటిని గూర్చియు గుణవిశేషములు తెలుపబడినది. మూలికల గుణములను తెలుపునట్టి సందర్భమున ఆకులగుణము కాడలగుణము వేరుగుణము నమూలము గుణము యిటుల విభాగించి ప్రతిమూలికకు వివరించియున్నా రు అటు లేవస్తువుల గుణము యేయేవస్తువులు యేయేవస్తువులతో చేర్చిన నట్టి గుణము యేర్పడునో ఆ వివరములు కూడా వివరింపబడినవి. దాదాపు వెయ్యి మూలికలు, వేయి వస్తువుల గుణములు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ వివరింప నేడినవి. సత్రియింటనుండదగిన గ్రంథము. అందునను వైద్యులకత్యంతోపకారమయినది 608 పేజీలు గలవి.

## వసిష్ఠ ప్రో క్తమగు పులిప్పాణి వై ద్యము

8-00

ఇది ఒక గొప్ప అనుభవ గ్రంథము చాల ప్రసిద్ధి చెందినది పూర్వకాలమునలోకో పకారార్థమై వసిష్ఠమహర్షి పులిప్పాణి మహాముని పుంగవునకు ఉపదేశించిన వైద్య రహస్యములన్నియు ఈ గ్రంథములో చక్కగ వ్రాయబడియుండును. యీ గ్రంథమును చదివినో గంబుయొక్క లక్షణంబులను గుర్తించి, తగినమందులను చేసుకొని ఉపయోగించి ముందు ఆరోగ్యంబును పొందవచ్చును ఇందునకలజ్వరంబునకు మూత్రలు తయారు చేయు విధంబులు, సమస్త రోగమునకు చూర్ణములు, అనేక లేహ్యంబులు, కషాయములు మైనములు, తైలములు, భస్మములు ద్రావకములు రసాయనములు, గుళికలు సింధూరములు, ఘృతములు, కజ్జలీకౌషధములు కుష్టుకౌషధములు, చమరలు ఘృఖ్యాదులకు మొలాములు, పలాస్త్రులు, వర్షలు రాశికవు కట్టు, వ్రణ వైద్యము మొదలగు అనేక విధంబులగు కౌషధములు, తయారు చేయవలసినవిధానములు తెలుపబడెను.

శంఘాపలబోధిని 1-00

దస్తావేజల మతలబులు 4-00

యోగ్యవిద్య 2-00

సన్యాసమృకథ 4-00

శుకసప్తతి కథలు 6-00

శాతనాగమృకథ 4-00



## భక్తి విక్రమాచార్యుని కథ

15-00

దీనిలో భోజరాజు జననం మొదలుకొని విక్రమాచార్యుడు ముప్పది రెండు సంవత్సరములకు, అడవియందారు నెలలు, ఇంటియందారు నెలలు గడవినదియు, భోజరాజును చెప్పిన ఇరువదినాలుగు కథలున్ను, ప్రతిమలు చెప్పిన ముప్పదినాలుగు కథలున్ను, చాలాకాలము రాజ్యం చేసిన విధమున గలవు, ప్రతికథయు బహువిధిత్రముగా జెప్పబడియున్నది ఒక్కొక్క కథకు తగినట్లు చిత్రమైన పటములతో అచ్చుతింపబడియున్నది. ముఖ్యగా ప్రతియింటియందుండుటకు తగిన గొప్ప కథల పుస్తకం దీనిని చదివినవారు మరియొక కథల పుస్తకం చదువుటకు ఇష్టపడరనుట సత్యము. కిరీటిపేజీలుగలవి.

## అభిమన్యుని యుద్ధము వచనము (పద్యవ్యాసం) 6-00

రచయిత:—వడ్డాది పీఠరాజు. సహోదర సహోదరీమణులారా! బాలురును బాలికలును చదువుటకు పలుగానుండునట్లులు చాల ప్రయాసపడినవిగానియున్నాము. దీనిలో అర్జునుడు సుభద్రకు ద్రుపదవ్యాస భుజునియించునది చెప్పినదియు, గర్భముననుండు అభిమన్యుడు పూర్వోక్తివినినదియు, సుభద్రనిద్రయు, శ్రీకృష్ణుని తంత్రములును, ఘోరతనచునిమాయ చేష్టలును, దుర్యోధనుని మానభంగమును, అభిమన్యుని పద్యవ్యాసాయుద్ధంబును కవిగారు చాల విమర్శగాను వ్రాసియున్నాడు. దీనిని తీసిచదివించుచు మీయొక్క ఆశను తీర్చుకొనుడు.

## గారడీ వినోద రహస్యము 5-00

ప్రపంచమునందు అందరునుగోరునదియానందము. పలువురుకూడినచోట అందరును ఆనందమయ్యులై యుండరు. అట్టిచోటందరిని ఆనందింపజేయుటకు ఒకరికినాధ్యముకాదు. ఒక వేళ అందరిని ఆనందింపజేయవలెనన్న ఒకే మార్గముకలదు. అదే మనగామాచే ప్రకటింపబడిన గారడీ వినోద రహస్యముల దెలిసికొని యుండినచో అందరినియానందింపజేసివారి ప్రేమకు బాతులుకావచ్చును. ఇందులనేక ఇంద్రమహేంద్రజాలముల జూపబడినవి. మీరీజాలవిద్యను మీమిత్రులయెదుట ప్రదర్శించినచో సజ్జన! అని మెచ్చిగౌరవించగలరు.

## సచ్చిదానంద బోధామృతము అను 6-00

(రాజహంస పరమహంస సంపాదము) ఇందు సమస్త వేదాంత విషయములను వేదాంతార్థప్రతిపాదకములగు నేకదృష్టాంత శ్లోకములును దళించుచు సచ్చిదానందపరబ్రహ్మమిట్టిదనిగుఱిగెవ్వరి సంపాదరూపముగ వ్రాయబడిన వేదాంతముల కలవుల యుద్ధం 4-00 కుకలవ తుచ్చుల చరిత్ర 4-00

# శుక్రవారము కైవల్యము అను శ్రీమహాభాగవత చరిత్రము 6-00

శుక్రులులనతండ్రివద్దనున్న నామనెటింగిజనక చక్రవర్తివలననుండేవానివర్తి  
బాందినఅనంతరము, శుక్రులకునుసంవాదమాపముగ అనేకదృష్టాంత్య క్షోకములతో  
ప్రాయబడియున్నదివారుబ్రహ్మవిట్టిదని తెలిసిసంసారంతరింపగలరనుట విశ్వము.

## కళాభానుజ్ఞియము అనుచక్కని శృంగార నవల 8-00

ఈనవలనుప్రతిస్త్రీపురుషులు బాలగండఱునుబదివి విషయమునునులభంగా  
గ్రహించునట్లు తెలు తెనుగుమాటలతో ప్రాయబడినది. ఈకాలమునందనేకనవ  
లలు వెలువడియున్నది కదా! వానినన్నింటినిబదులరులుచూచియేయుందురు. వివ  
నుఈనవలతోసమమగునవలఇదివఱకేనును వెలువడియుండలేదని నొక్కి చెప్ప  
వలయును. ఏలయునగా ఈకథానాయకయగు భువనమోహినిపాతి ప్రత్యపరమ  
కారుణిక తత్వము నెంతయుగోనియాడఁదగినవి. (కళాభానునకుపసుంధుడను నా  
మాంతరముగలదు) భేండాబైరవునిపూజాధురంధరతత్వమును, వాని ప్రతాపము  
నుబొగడదగినవి. భేతాళునిభేండాబైరవుఁడుబంధించుటయు గళాభానుఁడు నర  
నారాయణానుగ్రహముబొందిభేండాబైరవుఁడుబంధించుటయు గళాభానుఁడు  
నరనారాయణానుగ్రహముబొందిభేండాబైరవునివానియనుచరులనుసహసంహ  
రించియదివఱకు భేండాబైరవుడు చెఱిగొనియున్న భువన మోహిని మున్నగుస్త్రీ  
లనుబురుడులను జెఱిపిడిపించి భేతాళునిబంధనము క్తింజేయుటయు మొదలగు భుట్ట  
ములతివర్గస్థియములుగ్గందు భేతాళునిమామోహయములద్వితముగనుండును వే  
యేల! మొత్తముమీద ఈనవలనవరసాలంకారయుక్తమైచదువకుల మనము  
నకునానందము గలిగించును.

## శతకంఠ రామాయణం చనకౌప్యం 8-00

(అనగా నూఱు శిరములుగల రావణుని చరిత్రము) ఇందు శ్రీరామచం  
ద్రుడు దశకంఠ రావణునిసంహారము చేసిన యనంతరము శ్రీరామచంద్రునియం  
దుజాలగోపముగొన్నవాడై రామునిసంహరింపదలంపుగొనుటయు, బ్రాహ్మణుల  
సూసాధువులనుగోవులనుమహర్షులనుబాధింపదొడంగినగాని శ్రీరాముడుయధ్ధ  
మునకురాడనినహచరులవలనవినిఅంతవసిష్టాదిమహర్షులవలననాశతకంఠునిదుం  
డగములను శ్రీరామచంద్రుండువినివారికభయప్రదాన మొసంగుట గతుకారణ  
మొలుకుచుండును. రాముడువిభీషణసుగ్రీవాదులవలనసైన్యము నాయత్తవఱచి  
గొనియధ్ధమునకు వెడలియాంజనేయునిరాయబారముబంపుటయు, అదివరాళక్తి  
జానకతలకంఠ రావణునిసంహార మొనర్చుటయుమున్నగుభుట్టములు ఆత్మంతవర్గ  
స్థియము.

# మహాయోగి వేమన కవీంద్రుని చరిత్ర

6-00

గ్రంథకర్త: (విజ్ఞానవిపులాంశవిమర్శనము) వేదమూరిగంగాధరంగారిచే ఇప్పటికి "వేమన-వేమన పెత్తన వేమన్న" అని చరిత్రలు వ్రాసినారేగాని; మహాయోగి మహాకవిగా (శ్రీ) వేమనార్యుని చరిత్రలు వ్రాయ లేదు ఎప్పుడు ఎక్కడ ఏవంశమున వేమన జన్మించెనో నిక్కచ్చిగా నేటివరకు తేల్చక వాదోపవాదములతో ముగించినారీకః పుంగవుని జీవితము—యీ యోగి పుంగవుని గురించి విశేషకృషి చేసి వేదమూరి గంగాధరంగారిచేచక్కని చరిత్ర వ్రాయబడినది మాయాడద్యమమును భాషాభిమానులు తెలిసికొని ఆనందింపగలందులకు అభిలషించుచున్నాము.

## వ్యాస ప్రోక్ష వైద్య శాస్త్రం

8-00

పూర్వీకులైన వజ్రవేదములును కుంభసంభవమీననాథసారంగధన్వంతరి అశ్వని మొదలయిన ఋష్యాదులు నిర్మించిన ఆయుర్వేద వైద్యసూత్రముల కంటే హెచ్చైనది వ్యాషధములు చేయుటకు సులభమార్గములు ఇందు చెప్పబడియున్నది. ఈ గ్రంథముచూచినవారలు వైద్యులతో నిమిత్తము లేక నేను నాయాసముగా వ్యాషధములు చేసుకొని నుపయోగపరచుకొనవచ్చును ఈ శాస్త్రమహిమ గ్రంథముచూచినంతలోమనస్సునకు ఇందు వైద్య శాస్త్రాదిక విదులకు కరతలామలకము.

## జ్ఞానసింధువు

15-00

తెలుగువలన వేదాంత గ్రంథం చిదానందావధూతస్వాములవారు ఒక శ్వాసమునకు ఒక పద్యం వంతున మూడు వేలా ఆర్జును శ్వాసములకు 3600 పద్యములు గల గ్రంథమును ఒక దినమందేకన్నడ భాషలో రచించియుండిరి ఇట్టి మహాత్మరమైన వేదాంత గ్రంథము ఆంధ్రుల కెల్లరకు పయ్య క్తమగునటుల సామాన్య భాషాజ్ఞానం గలవారికి పైతము "బ్రహ్మజ్ఞానము" ఇట్టిదని తేట తెల్లముగా తెలియులాగున ముద్దులాలుకు మాటలతో సులభమైన లిని తెలుగువచన శాస్త్రముగా వ్రాయబడినది.

## వేమన జ్ఞానమార్గ 3002 పద్యములు

15-00

ఇందునీతి, ఆచారము ధర్మము వేదాంతము మొదలగు పలు విషయముల గురించి వేమనగారిచేరచియింపబడిన ఈ గ్రంథము రాజయోగి పమ్మిర్యాగ రాయస్వామి అవారిగురువులైన ముత్యాలనారసింహయోగిగారిచే అకారాదిగా నమకూర్చబడినది. మేలైన గ్లేడదశరీకాగితములయందు ముద్రింపబడినది. ప్రతి వేమన పద్యము చదువుటకు విడివిడిగా నాలుగు పాదాలుగా ముద్రించియున్నాము 482 పేజీలుగలవి కబీరుదాసుచరిత్ర పెద్దది 8-00 శుద్ధనిర్ణయ తత్వకలహార్థము 5-00

ఇది మూతన యుగము. ఈ నాటి నాచునది రేపుమరియొక విధముగ మారియుండును అందులక నిమేము నాగరిక శ్రీ పురుషలోకమునకు దగినట్లు పాదేశస్య దళములలోని క్రొత్త పద్ధతుల ననుసరించి కుట్టుయంత్రముల మీద తామే స్వయముగ గుడ్డను కత్తిరించుటను, కుట్టుటను నేర్చుకొనుటకు "కుట్టుపని" అను పేరుతో పై గ్రంథమును ముద్రించి ప్రచురించితిమి.

## జ్యోతిష గ్రంథములు

జ్యోతిష ఫలప్రకాశిక	6-00	కాలామృతం	5-00
జ్యోతిష ఫలగ్రంథం పెద్దది	4-00	జాతక చంద్రిక	4-00
ముహూర్త దర్శణం	1-00	ఆహార తత్వం అనునీ ధ్యాంజనం	4-00
కుక్కుట శాస్త్రము	2-00	రెట్టమత శాస్త్రం (పెద్దది)	4-00
శ్రీకృష్ణ వాస్తు శాస్త్రం	4-00	నకల సుగుణ అదృష్ట దీపిక	4-00
సాముద్రిక శాస్త్రం	2-00	జ్యోతిష బాలశిక్ష	2-00
గృహ వాస్తు దీపిక	4-00	లఘు వాస్తు శాస్త్రం	3-00
వ్యవసాయము హూర్త దర్శణం	4-00	జాతకాలంకారం	4-00
యవన జాతకం	4-00	పుట్టుమచ్చల శాస్త్రం	4-00
జ్యోతిష ఫలప్రదర్శిని	4-00	నవ గ్రహ చింతామణి	0-75
శకున శాస్త్రం	4-00	శ్రీ జాతకం	4-00
శుభదేవ ప్రశ్న శాస్త్రము			0-50

## వైద్య గ్రంథములు

ఆయుర్వేద సార సంగ్రహం అను హిందూ గృహ సంగ్రహం	4-00		
పులిప్పాళి వైద్యము	8-00	బాల గ్రహ దోష చికిత్స	0-50
ధాతు వృద్ధి బోధిని	2-00	సుఖియోగ చికిత్స రత్నాకరం	4-00
నవ్య వ్యవచికిత్సలు	4-00	అనుభవ వైద్య రహస్య చింతామణి	4-00
నాడి పరిజ్ఞానం	4-00	మిలిటరీ పాక శాస్త్రం	4-00
వైద్య కాలజ్ఞానం	4-00	శ్రీకృష్ణ గోపాయి చిట్కాలు	2-00
నాడి సక్షత్రములు	4-00	శ్రీకృష్ణ బై రాగి చిట్కాలు	2-00
మిలిటరీ పాక శాస్త్రం	4-00	నలభీమ పాక శాస్త్రం	4-00
అనుపాన మంజరి	4-00	శత లేహ్య పాక ప్రకాశిక	4-00
శుభదేవ ప్రశ్న వైద్యం	2-00	పానీయక అవశ్యి	1-50

**రక్తశుద్ధి ఆమ్మత సంచీవి కల్పం బుడ్డి 1-కి 6-00**

(ఇది మగమూలకు, ఎవరికలకు బలము నిచ్చు ఆమ్మాల్యమైన సంచీవికల్పం)

మిత్రులారా ప్రసిద్ధిచెందిన రక్తశుద్ధి ఆమ్మతసంచీవి కల్పం శేష్యా మును సేవించినచో బలహీను బలప్రభులు యౌషధమును పుచ్చుకొనిన బలము పొకలిగించి దేహబాధవృంబునుకలుగ చేయుటవంటి గొప్పయౌషధ రాజము. చీర్ణక క్షితేనివారికియౌషధమును పుచ్చుకొన్న ఆకలిని కలిగించి త్వరలో శిర్షముకలిగించి రక్తమును వృద్ధిపరచి నిద్రలేనివారికి నిద్రకలుగ జేయును. బలము నిచ్చుగొప్పయౌషధరాజము. రక్తశుద్ధి ఆమ్మత సంచీవికల్పం సేవించుటవలన నడుమునొప్పి, కాళ్ళు చేతులు లొగుట, పిత్తము, వాతనీరు, పిత్తనీరు వీటిని ఖండించి దేహరోగ్యము కలుగుజేయును.

**ఆమ్మత సంచీవిగులికలు 100గులికలు సీసా 1కి-15-00**

ఈగులికలువలనిధములై ననేవాధారవత్తునకలుగువస్తువులతోను పుష్ప ములతోనుతయారుచేయబడినది. స్త్రీపురుషులుయిరువురునునాడవచ్చును. అష్టా దష్టాడురాత్రులందుకలుగునప్పు సుఖముసోమరితనంబలహీనతరుచి లేకుండుట అజీర్ణమునిద్ర లేకుండుటనాడీనరములుగలహీనమగుట ఆకలిలే కుండుట నడుము నొప్పిముట్టిముట్టిపట్టుకొనుటనుగొట్టి దేహమునకున్న నరములకుయెముకలకు బలమునిచ్చివీర్యవృద్ధి రక్తమునుశుద్ధిపరచి నరములకు ఎముకలకురక్తంప్రసరించి బలనిచ్చును. స్త్రీపురుషు లిరువద్ల సేవించిన పుత్రసంతానము బడయుదురు.

**సంగీత స్వర చింతామణి 2-సీసాలు 4-00**

ఈమామనాడుగట్టిక క్షితిలాధిక పఱచును. కోకిలనువలెస్వరమునిచ్చునట్టివరమ యౌషధంబుగొల్చుతోవ్రణం, గజగజపుడినివిమాన్వింతును, సంగీత విద్వాంసు లతుప్రసంగం జేయువారలకు గుచి ముఖ్యమైనటువంటిది

**పుత్ర సంభావన సంచీవినూనె సీసా 1-కి 1-00-3 కి 10-00**

ఈసంచీవినూనెను ఉడయము 2దమ్మిడిలు తూనికచొప్పన15రోజులు సేవించి నచో వాయువు, పిత్తములనుఖండించినంతానముకలుగ జేయుగొప్ప ఔషధరాజ ము పుత్రసంతానము కలుగకుండ యుండుటకు ఆటంకము చేయు దోషములను ఖండించి, ఈఆమ్మాల్యమయినసంచీవి నూనెనుభుజించిన మరుసెలలోనే పుత్రసం తానము కలుగ జేయు గొప్ప ఔషధరాజము. ఈ పుత్రసంతానసంచీవినూనెను కొని ఒక పర్యాయముమిఠాయింటిలో స్త్రీలకు యిచ్చి చూడుడు. పుత్రసంతా నమాత్రమేనొక శిష్టమైనది. స్త్రీలపాలిటివరప్రసాది. పుత్రులు లేనివారికి పుత్ర సంతానమును కలుగ జేయింపజేయుమహాతైననూనెయిదియొకటియే యన దగును. ఇది సేవించువిధముఔషధముతోపత్రికపంపబడును.

# శ్రీ పోతులూరి వీర బ్రహ్మంగారి జీవిత చరిత్ర



కలియుగమున ప్రత్యక్షవతార పురుషుడగు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామివారి సంపూర్ణ చరిత్ర మిందు చక్కగ వివరింపబడినది. ఇప్పటివరకు వెలువడిన గ్రంథములకంటె విపులముగను, సర్వములకు సులభముగ దెలియవలెవని కడు సులభ శైలిలో వ్రాయించితిమి. వీర బ్రహ్మ వతారములోని రహస్యములన్ని చక్కగ త్రోడికరింపబడినవి. ఇది సకల జనానురంజకముగ నుండవలెనను, తలంపుతో ముఖ్యభాగములలో కాలజ్ఞానమును హృదయములకు పద్యములలో వ్రాయించినాము. వేయేల ఈ గ్రంథమును బాలురును, బాలికలును, స్త్రీ పురుషులలో యువకుల మొదలు శతవృద్ధుల వఱకు జదువవలసిన విషయములు గలవు. అతి సులభ శైలిలో దళసరి కాగితములపై చక్కగ ముద్రించి తైండు చేయించి అట్టపై మూడు రంగులలో ముద్రింపబడిన చిత్రము గల కాకెట్ కవరు వేయించి సామాన్యులకు గూడ అందుబాటులో నుండుటకు తక్కువ ఖరీదే నిర్ణయించితిమి.

మె 5-00

## వేమన నీతి పద్య రత్నావళి

1116 పద్యములు, 18 శీర్షికలు, కావ్యహితము

గ్రంథ సంకలనము: శ్రీ నేదునూరి వీర వెంకటాద్రి, వెంకటరామానుజులు  
ఈ రత్నావళి శ్రీ నేదునూరి వారిచే అనేక నూతన విషయములు యెవరూ కనుగొనలేని అపూర్వమైన సమస్యలుగల పుస్తకము ప్రచురింపబడినది.

ఈమధ్యలో వెలువడిన వెర్రివేమన గ్రంథములకు యోగి గ్రంథములకు చాల సహస్రసంఖ్యముల తేడాతో నున్నది. నూతన గ్రంథ రాజము.

5-00

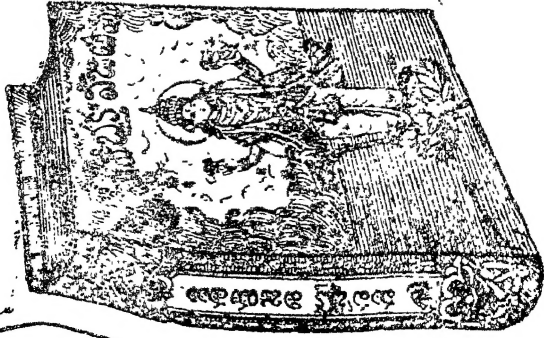
సదాశివరావు

సి. వి. కృష్ణా బుక్ డిపో, తపాలుపెట్టె వెం. 1



శ్రీమద్భగవద్గీత

(8) రూపకమునకు (9)

[illegible]

పి. వి. కృష్ణా చాక్ డిప్ట్. రిపాబ్లికన్ కె. 1805 మదరాసు-1